

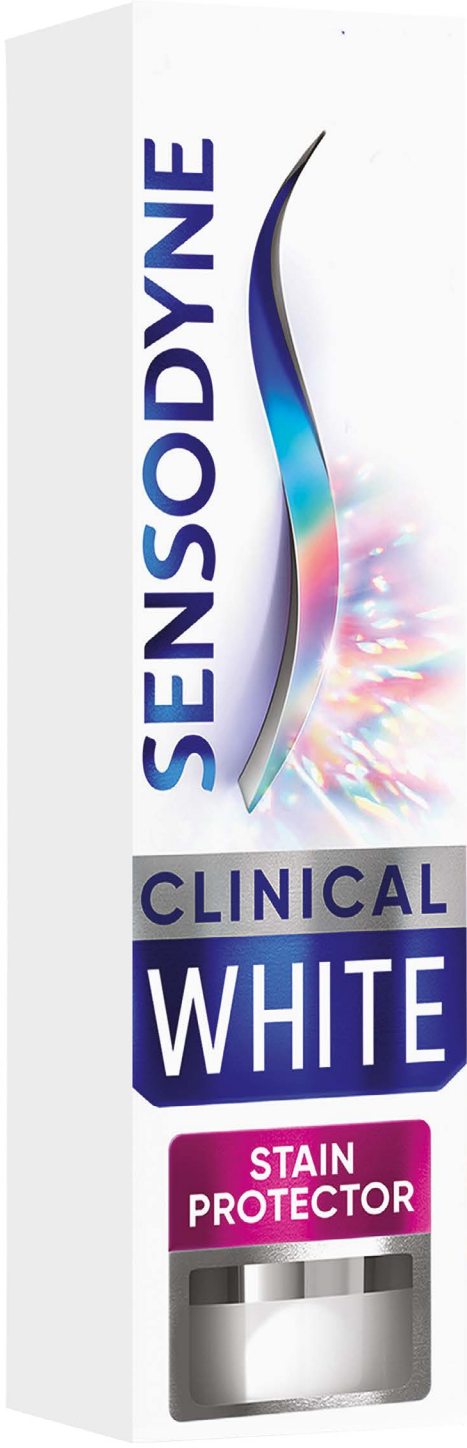
fdi **İstanbul 2024**
World Dental Congress

Küresel buluşmaya bir ay kaldı

FDI Dünya Dişhekimliği Kongresi 12-15 Eylül 2024 İstanbul

YENİ

SENSODYNE

CLINICAL

WHITE

2 TON DAHA
BEYAZ DIŞLER*
+7/24 HASSASİYET KORUMASI

*8 hafta boyunca günde iki kez fırçalama ile
**Diş hekimleri araştırması, Haziran 2023

#1 DİŞ HEKİMLERİNİN HASSASİYETE
KARŞI ÖNERDİĞİ MARKA**

fdi İstanbul 2024
Dünya Dişhekimliği Kongresi

12-15 EYLÜL

OSSTEM[®]
IMPLANT

Dünyanın en büyük dişhekimliği kongresinde, Osstem Implant sizi B5. kat A salonuna davet ediyor!

MAIN STANT : A37-42 / DİJİTAL & ORTODONTİ STANDI : S11

TDBD 213

AĞUSTOS 2024

TDBD

bu

sayıda

07 BAŞYAZI

TDB Genel Başkanı A. Tarık İşmen

09 TDB GÜNDEMİ

TDB Genel Sekreteri Emel Eroğlu Uzer

10 İDARI PARA CEZALARI HUKUKA AYKIRIDIR

Bazı illerde meslektaşlarımıza yüzbinlerce liralık idari para cezaları kesildiğine ilişkin şikayetler üzerine TDB bir açıklama yaptı.

11 ÇÖZÜM İTLAF DEĞİL

Hayvanseverlerin ve ilgili bilimsel/mesleki kuruluşların ısrarla karşı çıktığı kanun teklifi 30 Temmuz'da TBMM Genel Kurulu'ndaki oylamada kabul edildi

16 ŞANLIURFA'DA AĞIZ DIŞ SAĞLIĞI EĞİTİMİ

Şanlıurfa Dişhekimleri Oda'sı meslektaşlarımızla Şair Abdi İlkokulu'nda ağız diş sağlığı eğitimi verdi.

17 MUĞLA'DA ODA - FAKÜLTE İŞBİRLİĞİ

Muğla Odamızla Sıtkı Koçman Üniversitesi (MSKÜ) D.F. arasında işbirliği protokolü imzalandı.

Sahibi TDB Merkez Yönetim Kurulu adına

Ahmet Tarık İşmen

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Emel Eroğlu Uzer

Yayın türü Yaygın süreli yayın

Yayın aralığı Aylık

Dili Türkçe

Editör Hakan Sürmen

Görsel yönetmen

Şeref Kartal

Yayın Kurulu

Elif Peker Tunç

Emel Eroğlu Uzer

Emre Harbalıoğlu

Gizem Bayraktaroğlu

İnci Yağdırın

Tuğba Alaybeyoğlu

Fotoğraf Oğuz Dönmez

Reklam için başvuru

Tel: 0.212.327 84 41 (pbx)

Yayın tarihi Ağustos 2024

Editöryal üretim ve yapım

Nisan İletişim

Basın Yayın Ltd. Şti.

Tel: 0.212.327 84 41

nisaniletisim@gmail.com

Cihannüma Mah. Salih Efendi

Sok. Mistaş İşhanı 2/9

Beşiktaş İSTANBUL

Yönetim yeri ve yazışma adresi

Kızılırmak Mah. 1446. Cad.

Alternatif İş Merkezi

No: 12/38 Çukurambar

Çankaya - ANKARA

Tel: 0.312.435 93 94

Fax: 0.312.430 29 59

www.tdb.org.tr

e-mail: tdb@tdb.org.tr

ISSN: 2791-8416

20

54

38

44

48

20 'BU FIRSATI KAÇIRMAYIN'
12-15 Eylül 2024 tarihlerinde İstanbul'da yapılacak FDI 2024 Dünya Dişhekimliği Kongresi hazırlıklarıyla ilgili olarak Dış İlişkiler Komitesi sorumlusu Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı ve Kayıt Komitesi sorumlusu Handan Fırat İşyar'dan bilgi aldık.

24 KRİZ HER YIL DERİNLEŞİYOR
Bu yıl eğitim veren fakülte sayısı 93'e, kontenjan sayısı da 9277'ye yükseldi. Geçtiğimiz yıla göre 150 artış gösteren bu kontenjan sayısına KKTC ve başka ülkelerde faaliyet gösterip ÖSYM kılavuzunda yer alan fakülteler dahil değil.

32 "İLK DÜŞÜNMEMİZ GEREKEN 'BU DİŞİ KAÇ YIL AĞIZDA TUTABİLİRİM' OLMALI"
Karolinska Enstitüsü öğretim üyesi meslektaşımız Prof.Dr. Nagihan Bostancı dişhekimliğinin 'hekimlik' boyutunun gözden kaçırılmaması gerektiğinin altını çiziyor.

38 'ONUN TARİHİ BÜYÜK ORANDA TÜRK DİŞHEKİMLİĞİNİN TARİHİDİR'
Uzun yıllar dişhekimliği tarihi dersleri de veren Prof.Dr. Ahmet Efeoğlu'yla geçtiğimiz yıl yayımlanan "Başlangıcından Günümüze İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi" kitabı üzerine söyleştik.

31 SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞ SORULAR

44 'İKİ PROFESYONEL HOBİM VAR'
Yayın Kurulu üyemiz Gizem Bayraktaroğlu Positive Life Project'in solisti müzisyen meslektaşımız Tolga Biçakçı'yla hobi-meslek ilişkisi üzerine konuştu.

48 'BÜYÜK HAYALLER' VE GERÇEKLER
Edebiyatta Dişhekimliği'nde bu sayıda meslektaşımız Tuğba Alaybeyoğlu Gürbüz'ün Geçmiş Zaman Çileleri kitabından 'Bekleme Odası' öyküsü var.

52 'CEVUFEM VE DİŞ HASTALIKLARI VÜCUDU BEŞERDEN AYRI BİR KISIM MIDIR?'
Diş Tabipleri Cemiyeti Mecmuası'nın Kanunîsani (Ocak) 1929 tarihli 40. sayısında yayımlanan okur mektubundan...

54 ŞÖVALYELER ADASI RODOS
Meslektaşımız Emre Harbaloğlu Ege kıyılarımızdan bir saatte ulaşılabilen Rodos'u yazdı.

REKLAM İNDEKSİ

(Alfabetik sırayla)

AB DENTAL	06
EREN DİŞ DEPOSU.....	08
METRO DİŞ	13
OSSTEM İMPLANT.....	03
SENSODYNE	Ön kapak içi

Yine Yeni Yeniden

fdi İstanbul 2024
World Dental Congress

DÜNYA DİŞHEKİMLİĞİ KONGRESİ
12-15 Eylül 2024 İstanbul

B4D-14 no'lu standımıza
“Yeniden Tanışmak”
için bekliyoruz.

Yeni bir sayfa açmak için öncelik: Koruyucu hizmetler

A. Tarık İşmen TDB Genel Başkanı

Merhaba, FDI 2024 Dünya Dişhekimliği Kongresi hazırlıklarımız devam ediyor. Kayıt sayımız 8 binleri buldu. 8 büyük salonda dört gün sürecek ihtişamlı bir organizasyon olacak. 10 bin m² fuar alanımızın neredeyse tamamı rezerve edildi. FDI'nın bugüne kadar yaptığı en ihtişamlı kongre olmasını hedefliyoruz. Bilimsel Kongre öncesinde üç günlük bir Genel Kurul toplantısı var. FDI Genel Kurulu'nun yanı sıra ERO Genel Kurul toplantısı da yapılacak. FDI'nın çeşitli komiteleri için de seçimler yapılacak. Dişhekimliği dünyasının hem örgütsel hem de bilimsel düzeyde en önemli isimlerini Eylül ayının ikinci haftasında İstanbul'da ağırlamayı sabırsızlıkla bekliyoruz.

Sağlık Bakanlığı'na daha önce İstanbul Sağlık Müdürü olarak görev yapan Prof.Dr. Kemal Memişoğlu getirildi. Sayın Memişoğlu ile benim İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanlığını yürüttüğüm pandemi döneminde birlikte çalıştık. Bakanlık görevine gelir gelmez bizi umutlandıran bir açıklaması oldu: Koruyucu hekimliği önceleyen bir Sağlık Bakanı olacağını ifade etti. Bu, bizim uzun yıllardır seslendirdiğimiz ama adresini bulamayan bir söylem.

Halkımızın ağız diş sağlığı göstergeleri çok bozuk ve geçen yıllara, harcanan milyarlarca rağmen göstergelerde belirgin bir iyileşme görülüyor. Bugünden bir çizgi çekip yeni nesli koruyucu dişhekimliği tedbirleriyle büyütürsek bu makus talihin önüne geçebiliriz. Sayın Memişoğlu'ndan randevu talep ettik, kendisini Dünya Dişhekimliği Kongresi'nin açılışına da davet edeceğiz. Meslek örgütü olarak beklentilerimizi de kendisine aktaracağız.

Geçtiğimiz günlerde üniversite tercihleri yapıldı. Dergimizin sayfalarında detaylı incelemesini bulacağınız gibi bu yıl yeni öğrenci almaya başlayan iki fakülteyle birlikte dişhekimliği fakültesi sayısı 93'e, yıllık

kontenjan toplamı 9277'ye, yabancı öğrenci kontenjanını dahil toplam kontenjan 12.366'ya yükseldi. Şu anda görece daha az sayıda olan mezunlarımız ne yapacaklarını bilemez durumundayken üniversite tercihi yapacak öğrencilere dişhekimliğini tercih etmelerini söylemek iyice zorlaştı. Hâlâ profesörü olmayan fakülteler var, dekanı dişhekimisi olmayan fakülteler var. Acil önlem taleplerimizi iletmeye devam edeceğiz.

Son günlerde meslektaşlarımızdan Sağlık Bakanlığı'nın denetim ekiplerinin herhangi bir uyarı yapılmadan ciddi para cezaları kesildiği bilgileri geliyor. Sağlık Bakanlığı nezdinde yaptığımız girişimlerde bu konuda meslektaşlarımıza tolerans gösterilmesi, önce uyarı yapılarak daha sonra ceza verilmesi gerektiğini ifade ettik. Yasadan sonra Yasanın uygulanması için çıkarılan Yönetmelik'te de konu bu şekilde düzenleniyor.

5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin Meclis'ten geçmesi kitlesel hayvan katliamına dair kaygılarımızı artırdı. Bugün var olan barınak kapasitesinin 105 bin olduğu düşünülürse sayısının 4 milyon olduğu iddia edilen sokak köpeklerinin barınağa alınarak sokaklardan çekilmesi mümkün görünmüyor. Hayvanseverlerin ve başta Türk Veteriner Hekimleri Birliği olmak üzere uzman kuruluşların "kısırlaştır-aşıla-yerine bırak" önerisi orta vadede tek insani çözümdür. Anayasa Mahkemesi'nin yasanın sakıncalı maddelerini iptal edeceğini umuyoruz.

2023'ün Ekim ayından bu yana Filistin'de, Gazze Şeridi'nde bir etnik temizlik yaşanıyor. İsrail'in şimdiden 40 bini aşkın insanı çoluk çocuk demeden öldürerek Gazze'yi Filistinlilerden arındırma operasyonu Batı devletleri tarafından neredeyse alkışla karşılanıyor. Bu insanlık dramı karşısında aksi yöndeki ırkçılıklara da prim vermeden katledilen Filistin halkının yanında olduğumuzu bir kez daha duyuruyoruz.

Gülüşünüz bizim için değerlidir

RUTHINIUM KULLANIN, FARKI HİSSEDİN!

ACRY PLUS

4 KATMANLI AKRİLİK DİŞ

ACRY LUX

3 KATMANLI AKRİLİK DİŞ

ACRY ROCK V

2 KATMANLI AKRİLİK DİŞ

fdi **İstanbul 2024**
World Dental Congress

Küresel buluşma için hazırlıklarımız tamam

İdari para cezaları hukuka aykırıdır

Son günlerde bazı illerimizde meslektaşlarımıza ya da sağlık kuruluşlarına sağlık müdürlükleri tarafından, basit bir takım eksikliklerle ilgili olarak, yüzbinlerce liralık idari para cezaları kesildiğine ilişkin şikayetler Birliğimize ulaşıyor.

Bazı sağlık müdürlüklerinin, uygulanacak yaptırımı, *Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik* yerine *Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa* dayandırdığı anlaşılmaktadır.

7496 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Mart 2024 tarihinden hemen sonra, 5 Mart 2024 tarihinde Yönetmelik'te, söz konusu Kanuna uyum amacıyla değişiklikler yapılmışsa da yaptırımlarda belirlenmiş olan para cezaları Kanundaki gibi 50 bin veya 100 bin gibi rakamlara yükseltilmemiştir.

Yönetmelik'te ayrıca ve açıkça belirlenen yaptırımlar İdare tarafından yorum yoluyla yeniden belirlenemez, ilgisiz bir Kanun hükmüne dayalı olarak meslektaşlarımıza kesilen yüzbinlerce liralık idari para cezaları hukuka aykırıdır. Bu yönde uygulanan yaptırımlarla karşılaşan meslektaşlarımız iptal davası açabilir; bu davalarda odalarımızdan ve Birliğimizden destek alabilirler. Meslektaşlarımızla idarenin haksız yere karşı karşıya getirilmesine neden olan hukuka, adalete ve hakkaniyete aykırı bu uygulamaların yinelenmemesi için Sağlık Bakanlığında de girişimlerde bulunduk.

Hatay'ın ayağa kalkmasına engel olmayın

6 ve 20 Şubat depremlerinde en büyük

hasarı alan Hatay'da uygulanmakta olan "Mücbir Sebep" uygulaması 31 Ağustos'ta sonlandırılmak isteniyor.

Hatay Meslek Odaları Koordinasyonu'nun yaptığı açıklamalarda ifade ettiği gibi böyle bir adım Hataylıların yaşadıkları yıkımı görmezden gelmek ve yıkılmış bir şehri onarmak yerine ekonomik olarak çökmesine neden olmak anlamına gelecektir.

Ülkemizin şiddetli bir ekonomik kriz içinde olduğu, hayat pahalılığının herkesi sarstığı bu günlerde, deprem bölgesinin en çok yıkılan, her anlamda yoksunluk ve yoksulluk girdabına giren Hatay'da mücbir sebep hali hayat normale dönene kadar mutlaka uzatılmalıdır.

Küresel buluşmaya bir ay kaldı

12-15 Eylül 2024 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi ve Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde organize edeceğimiz FDI 2024 Dünya Dişhekimliği Kongresi için sayılı günler kaldı.

2013'te büyük bir başarıyla hayata geçirdiğimiz FDI Kongresinden sadece 11 yıl sonra Türkiye'de yeni bir FDI Kongresi düzenleyecek olmamız TDB açısından büyük bir gurur, meslektaşlarımız açısından da büyük bir şans. Dünyanın alanlarında en bilinen bilim insanlarını İstanbul'da dinleyebileceğiniz, dişhekimliğinin bütün küresel markalarının yer aldığı fuarından yararlanabileceğiniz Kongreye bir an önce kaydınızı yaptırmanızı öneriyoruz.

Yönetmelikte yer almayan para cezaları Kanunun ruhuna aykırı şekilde uygulanıyor.

Depremde neredeyse bütünüyle yok olan Hatay'ın yaraları henüz sarılmadı.

İdari para cezaları hukuka aykırıdır

Bazı illerde meslektaşlarımıza sağlık müdürlükleri tarafından, basit bir takım eksikliklerle ilgili olarak, yüzbinlerce liralık idari para cezaları kesildiğine ilişkin şikayetler üzerine TDB 13 Ağustos'ta bir açıklama yaparak yasanın amacına uygun olmayan para cezalarının hukuka aykırı olduğunu ve dava açacak meslektaşlarımıza hukuki desteğin sağlanacağını belirtti.

Bazı sağlık müdürlüklerinin, uygulanacak yaptırımını, Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik yerine Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa dayandırdığı anlaşılmaktadır.

Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 11. Maddesinde 1 Mart 2024 tarihinde yürürlüğe giren 7496 sayılı Torba Kanunla değişiklik yapılmıştır: *“Sağlık Bakanlığınca belirlenen kayıtları uygun şekilde tutmayan veya bildirim zorunluluğunu yerine getirmeyen sağlık kurum ve kuruluşları elli bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde ikisi kadar idari para cezası ile cezalandırılır.”*

50 bin lira ceza verilebilmesi için Bakanlık tarafından belirlenmiş olan kayıtların tutulması ya da bildirim zorunluluğuna uyulmamış olması gereklidir. Her bir olayda, Bakanlığın zorunlu olarak belirlediği kayıtların tutulup tutulmadığı ile bildirim zorunluluğu getirilmiş olmasına karşın buna uyulup uyulmadığının değerlendirilmesi gerekir. Maddede tanımlanan yaptırımın ağırlığı da gözetildiğinde fiilin unsurlarının kesin olarak saptanması gereklidir. Bu anlamda, bildirim zorunluluğu, bulaşıcı hastalıklarla ve suç oluşturan bir eylemin görev sırasında öğrenilmesiyle sınırlı olarak tanımlanmıştır. Bunun hastaların kişisel sağlık bilgilerinin hangi sistemde kaydedileceğinin bildirim zorunluluğu kapsamında değerlendirilmesi doğru değildir.

Yasanın özüne de uygun değil
Diğer yandan; 100 bin lira ceza verilmesine neden olan kusur, acil hastaya müdahale esaslarına ve bu

bağlamda personel, tıbbi cihaz ve donanım, bina ve hizmet birimleri, malzeme ile ilaç standartlarına uyulmamasıdır. Maddenin ifadesinden bu anlaşıldığı gibi, öngörülen yaptırımın ağırlığı gözetildiğinde de söz konusu cezanın, acil hastaya müdahale için gerekli standardın sağlanmamasıyla ilgili olduğu da açıktır.

7496 sayılı Kanun'un Sağlık Komisyonundaki görüşmesinde bu konu tartışılmış; Teklif sahibi milletvekili aşağıdaki açıklamayı yaparak düzenlemenin acil hastaya müdahale esasları ile ilgili olduğunu ayrıca vurgulamıştır: *“...acil müdahaleyi gerektiren aletleri bulundurmadığı zaman kişilerin hayatına mal olabilir. Onun için, cezaların biraz da caydırıcı olması gerektiğini düşünüyoruz” (Teklif sahibi Uşak Milletvekili İsmail Güneş - Komisyon Tutanakları s.96)*

Yönetmelik yaptırımları zaten düzenliyor

7496 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Mart 2024 tarihinden

hemen sonra, 5 Mart 2024 tarihinde Yönetmelik'te, söz konusu Kanuna uyum amacıyla değişiklikler yapılmıştır. Belirtilen amaç ve maddenin düzenleniş biçimi gözetilerek, söz konusu Kanun'dan sonra Yönetmelik değiştirilmiş ise de yaptırımlarda belirlenmiş olan para cezaları Kanundaki gibi 50 bin veya 100 bin gibi rakamlara yükseltilmemiştir.

Yönetmelik'te ayrıca ve açıkça belirlenen yaptırımlar İdare tarafından yorum yoluyla yeniden belirlenemez, ilgisiz bir Kanun hükmüne dayalı olarak meslektaşlarımıza kesilen yüzbinlerce liralık idari para cezaları hukuka aykırıdır. Bu yönde uygulanan yaptırımlara karşı iptal davası açılmasını, bu davalarda odalarımızdan ve Birliğimizden destek alınabileceğini belirtir; meslektaşlarımız ile İdare'nin haksız yere karşı karşıya getirilmesine neden olan hukuka, adalete ve hakkaniyete aykırı bu uygulamaların yinelenmemesi için Sağlık Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunduğumuzu meslektaşlarımıza saygıyla duyururuz.

Çözüm itlaf değil

Hayvanseverlerin ve ilgili bilimsel/mesleki kuruluşların ısrarla karşı çıktığı "160 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" 30 Temmuz'da TBMM Genel Kurulu'ndaki oylamada kabul edildi ve 2 Ağustos'tan itibaren yürürlüğe girmiş oldu. Türk Dışhekimleri Birliği'nin Kanun görüşülürken yaptığı uyarıları ve meslek örgütlerinin çözüm önerilerini yayımlıyoruz.

Hipokrat'tan günümüze evrensel hekimliğin en önemli değerlerinden biri "önce zarar verme" ilkesidir. "Yararlı olma" ilkesi de hayvanların sağlık ve refahına verilecek zararın engellenmesi ve iyiliğin artırılması halidir.

Söz konusu kanun teklifi ile sahihsiz sokak hayvanlarından geçen kuduz başta olmak üzere zoonotik hastalıkları, halk sağlığı ile gereçlendirilerek sokaktaki hayvanların ötenazisine yasal bir zemin hazırlanmaktadır. Oysa ülkemizde hayvan hastalıkları ve hayvanlardan geçen hastalıkların önlenmesi konusunda gerekli yasal düzenlemeler,

hayvanların ötenazisi ile değil, Türkiye'de Tek Sağlık sisteminin kurumsal olarak oluşturulabilmesi ile sağlanır. Ötenazi sağlıklı bir hayvana uygulandığında katliamdan başka bir anlam taşımaz. **Sağlıklı hayvanların ötenazisi ve itlafı etik, insani ve vicdani değildir, evrensel**

sahihsiz oldukları durumlarda dahi sağlık ve refahlarını sağlamanın etik bir sorumluluk olduğunu hatırlatmaktadır.

Katliam ve tecrit riskiyle karşı karşıya olan, tıpkı bizim gibi birer kent sakini olan sokak hayvanlarının yanında.

hekimlik değerleri ile de bağdaşmaz.

Türk Dışhekimleri Birliği olarak sahihsiz hayvanların itlafına sebep olacak her türlü uygulamanın karşındayız ve bu uygulamaları hayvan refahı açısından kabul edilemez buluyoruz. Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (WOAH), evcilleştirilmiş bir tür olan köpeklerin topluma bağımlı olduğunu,

Meslek örgütlerinin çözüm önerileri

- Belediyelerin en kısa süre içerisinde yeterli kapasitede bakımevi kurması sağlanmalıdır.
- İhtiyaç duyulan bölgelerde veteriner fakülteleri ve serbest veteriner hekimlerden kısırlaştırma çalışmalarında destek alınmalıdır.
- Sahipli hayvanlar da dahil olmak üzere kontrolsüz üreme ve denetimsiz ticari satışlar yasaklanmalı, ağır yaptırımlar getirilmelidir.
- Sokaktan sahiplenme özendirilmeli, hayvanların her yaşta kimliklendirilmesi ile ilgili olarak süreyi Tarım ve Orman Bakanlığı'nın belirleyebileceği konusunda 5199 sayılı Kanuna madde eklenmelidir.
- Çevreye uyum gösteremeyen, yaşlı, zayıf, engelli vb. köpekler ve kediler sahiplenilinceye kadar veya hayatları boyunca bakımevlerinde kalmalıdır.
- Sokağa terk edilen hayvanlara ilişkin hayvan

sahiplerine ciddi yaptırımlar uygulanmalıdır.

- Önemli bir sokak hayvanı kaynağı olan kırsal yerleşim alanları ile tarım işletmelerindeki hayvanlar kayıt altına alınmalı ve kısırlaştırma çalışmalarına öncelikle bu alanlardan başlamalıdır.
- Hayvan sahiplenme şartları yeniden düzenlenmeli, sahiplendirme özendirilmeli ve teşvik edilmeli, bireysel sahiplenmenin yanı sıra ülkemizde bulunan çok sayıda şirketin ve kamu kurumlarının hayvanları sahiplenmesi sağlanmalıdır.
- Hayvan refahı fonu oluşturularak bütçenin sadece bu amaçla kullanılması sağlanmalıdır.

Gerçekleştirilmesi hiç de zor olmayan bu önerilerimiz hayata geçirilip etkili bir şekilde uygulandığında sahihsiz sokak hayvanı sorunu kalıcı bir çözüme kavuşabilecektir.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği • Türkiye Barolar Birliği • Türk Tabipleri Birliği • Türk Dışhekimleri Birliği

Kişisel Sağlık Verileri Yönetmeliğinde iptal kararı

Kişisel sağlık verilerine erişim kurallarının yönetmelik dışında, idare tarafından belirlenebileceğine ilişkin düzenleme ile birlikte dayanağı Yasa'da bulunmayan denetleme ve düzenleme işleme amacına ilişkin düzenlemeler iptal edildi.

Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmeliğin bazı kurallarının yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle Türk Dişhekimleri Birliği ve Türk Tabipleri Birliği tarafından 2019 yılında dava açılmıştı.

Davada, **Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, Yönetmeliğin dayanağı olan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378. Maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu yönündeki iddiaları ciddi bularak Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.** Anayasa Mahkemesi, 27 Şubat 2024 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan kararıyla **1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378. maddesinin konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline** karar vermiş, kararın 9 ay sora yürürlüğe girmesini kararlaştırmıştır.

'Erişim kuralları yönetmelikle düzenlenmeli'

Ayrıca, **Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından, kişisel sağlık verilerine erişim kurallarının yönetmelikle düzenlenmesi gerektiği belirtilerek buna aykırı olarak idareye yetki tanıyan hükmün (m.6/4)**

yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Danıştay 10. Daire tarafından, Anayasa Mahkemesinin iptal Kararından önce, 17 Ekim 2023 tarihinde karar verilmiş; bu kararda dava konusu edilen kurallardan, işlenebilecek kişisel sağlık verilerini yönetmelikte düzenlemek yerine Bakanlığa inisiyatif bırakan 6/4. Maddenin iptaline karar verilmiştir. Ayrıca, Yönetmeliğin 7/2. fıkrasında kişisel sağlık verilerinin işlenmesine ilişkin amaçlar sayılırken 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununda bulunmayan "...düzenleme ve denetleme..." amaçlarının eklenmiş

olması da hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

Bakanlığa gönderilen kimliksiz verilerin başka verilerle eşleştirilerek Bakanlık tarafından kimliklendirilmesine ilişkin 7/1. madde, kaydedilmiş olan kişisel verilerin düzeltilmesi sürecinin düzenlendiği 13/1. madde ve kişisel sağlık verilerinin Bakanlığa aktarılmaması halinde 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 11. Maddesindeki yaptırımın uygulanacağına ilişkin 21/3. maddenin iptal istemlerinin reddine oy çokluğuyla karar verilmiştir. Karar bu yönüyle tarafımızdan temyiz edilecektir. ○

Diyarbakir'da sağlık emekçileri Diyarbakir Ağız Diş Sağlığı Hastanesi önünde toplanarak saldırıyı protesto ettiler.

Dişhekimine pompalı tüfekte saldırı

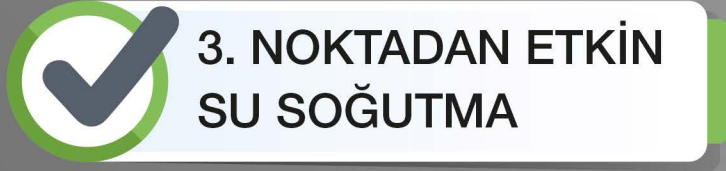
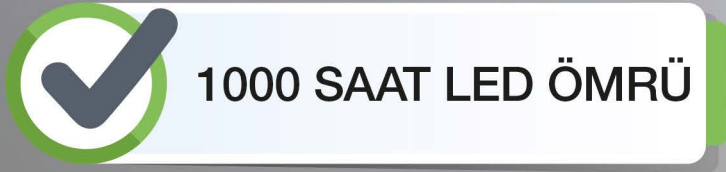
13 Temmuz günü Diyarbakir Diclekent Ağız ve Diş Sağlığı Semt Polikliniği acil nöbetinde bir meslektaşımız pompalı tüfekte saldırıya uğradı.

Sağlık çalışanlarının güvenliği, toplum sağlığı için vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Şiddet hiçbir

gerekçeyle kabul edilemez.

Önlenmesi şöyle dursun, yasaların öngördüğü cezaların uygulanmaması nedeniyle şiddetin sıradanlaştığını görüyoruz. Yasalardaki cezaların caydırıcı şekilde uygulanmasını istiyor, her türlü şiddeti kınıyoruz.

Yeni A2 LED

Dışhekimliği Mesleği Tanıtım Rehberi

Birliğimiz tarafından her yıl güncellenen dışhekimliği mesleğini tercih etmeyi düşünen gençlerimize yol göstermeyi amaçlayan, gerek Dışhekimliği Fakültelerimiz ve gerekse mesleğimizle ilgili konularda temel bilgiler içeren 'Dışhekimliği Mesleği Tanıtım Rehberi' yayımlandı.

[Rehber buraya tıklayarak ulaşabilirsiniz.](#)

Dışhekimliği öğrencilerine TDB'den burs

Her yıl olduğu gibi 2024-2025 eğitim döneminde de dışhekimliği fakültelerinin 1. sınıflarında okumaya başlayacak toplam 20 öğrenciye TDB tarafından karşılıklı eğitim bursu verilecek.

Burs başvurusunda bulunmak isteyen adayların, Başvuru Formunu doldurarak, e-mail yoluyla Birliğimize ulaştırmaları gerekmektedir.

Son başvuru tarihi; 14 Ekim 2024

[TDB Eğitim Bursu Başvuru Formu ve Taahhütname için tıklayınız](#)

Ferdi Kaza Sigortası yenilendi

Türk Dışhekimleri Birliği'nin organizasyonu ve 36 dışhekimleri odasının talebiyle bu Odalarımıza üye meslektaşlarımız

yeniden 'Ferdi Kaza Sigortası ve Kazaya Bağlı İşgörememezlik Sigortası' kapsamına alındı.

Meslektaşlarımız kaza sonucu oluşan hasarlarda, raporla belgelenmesi halinde de yılda 60 günü geçmemek üzere geçici iş görememezlik ödeneğini alabilecekler.

Türk Dışhekimleri Birliği ile BNP Paribas Cardif Emeklilik arasında imzalanan protokole göre sigortalılık süresi 18 Temmuz 2024 tarihinde başlayıp, 18 Temmuz 2025 tarihinde sona erecek. Ferdi Kaza sigortasında herhangi bir yaş limiti bulunmuyor.

[Ferdi Kaza Sigortası ve Kazaya Bağlı İşgörememezlik Sigortası Başvuru Formlarına buradan ulaşabilirsiniz.](#)

Ferdi Kaza Teminatı:

Döneme ait kişi başı sigorta primi:	55 TL
Kaza sonucu maluliyet:	20.000 TL
Kaza sonucu vefat:	20.000 TL
Kaza sonucu tedavi:	10.000 TL
Ferdi kazaya bağlı işgörememezlik teminatı:	1.500 TL/gün

Meslektaşlarımız ihtiyaç halinde sigorta poliçesinin kapsamı hakkında aşağıdaki linkte tıklayarak veya bağlı oldukları Odalarından bilgi alabilirler.

[Başvuru Koşulları ve Ferdi Kaza Sigortası ve Kazaya Bağlı İşgörememezlik Sigortası detaylarına buradan ulaşabilirsiniz.](#)

Şırnak Dışhekimleri Odası kuruldu

TDB Merkez Yönetim Kurulu'nun 3-4 Temmuz 2024 tarihli toplantısında Mardin Dışhekimleri Odası'na bağlı Şırnak ilinde Dışhekimleri Odası kurulmasına ilişkin Şırnak'ta bulunan dışhekimlerinin talebi görüşülerek, Şırnak Dışhekimleri Odamızın kurulmasına karar verildi ve beş kurucu üye atandı.

3224 sayılı yasanın 4. maddesi sınırları içinde Odalara kayıtlı en

az yüz dışhekimli bulunan her ilde bir Oda kurulması, yeni kurulan Odaların en geç üç ay içerisinde or-

ganlarının seçimini yapmalarını hükme bağlıyor.

Şırnak Odamızın kuruluşu 4 Temmuz 2024 tarihinde Sağlık Bakanlığı'na bildirildi ve tüzel kişilik kazandı. TDB Merkez Yönetim Kurulu tarafından atanan kurucu üyeler genel kurul hazırlıklarına başladı.

Yeni kurulan Şırnak Dışhekimleri Odası ile birlikte Oda sayımız 44 oldu.

Komisyon çalışmalarından

Tanıtım ve Bilgilendirme Komisyonu 15 ve 27 Temmuz'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Tolga Beray (Sorumlu MYK üyesi), Selhan Kaya (Sorumlu MYK üyesi), Evre Baltalı, Işıl Karataş, Musa Akyol, Meltem Çağın Alkan Yıldırım, Özgür Başaran, Eşarı Öyküm Dilek ve Yasemin Nacar Gürkan'dan oluşuyor.

Özlük Hakları Komisyonu 16 Temmuz'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Sarkis Sözkes (Sorumlu MYK üyesi), Süleyman Selami Erçelik, Serenay Kırılı, Funda Filiz Kocamangil, Handan Tuğçe Oğuz, Demet Patoğlu Kantarcı, Aydan Tunca Akbulut, Hüseyin Tunç, Melahat Türkmen ve Uğur Can Ünlügenç'ten oluşuyor.

Ağız Diş Sağlığı Muayene ve Tedavi Ücretlerini Belirleme Komisyonu 8 Temmuz'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Tolga Beray (Sorumlu MYK üyesi), Emin Demir, Süleyman Sami Doğangün, Hüseyin Eminoğlu, Volkan Güngör, Mehmet Yücel Özbaş, Serdar Özkan, Faik Serhat Özsoy, Hamza Turan ve Mehmet Ali Yalçın'dan oluşuyor.

TDB Öğrenci Kolu Merkezi Komisyonu 25 Temmuz'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Sıla Beşlioğlu (Başkan), Suden Dilay Şenel (Başkan Vekili), Gülçin Çelik (Genel Sekreter), Mikdat Emirhan Taşdemir (Sayman), Kübra Melike Gök (Editör), Aslı Lidya Çıtak (NEO), Nagehan İpek (NSO), Muhammed Mustafa Kök (NPO), Beyza Selvi (NTO), Mişel Orduluoğlu (EDSA - CO)'dan oluşuyor.

Konya'da eğitim toplantıları

Konya Dişhekimleri Odası 11 Temmuz'da Ceyda Totan'ın sunduğu bir seramik workshop eğitimi düzenledi (üstte solda). Oda 20 Temmuz'da Msc.Dr.Armin Tavana'nın konuşmacı olduğu 'Dişhekimliğinde 3D Yazıcı ile Dijital Uygulamalar' eğitimi düzenledi.

Samsun'da 'oklüzyon' eğitimleri

Samsun Dişhekimleri Odası 23-24 Temmuz ve 26-27 Temmuz tarihlerinde, odanın Mustafa Kemal Güneşdoğdu eğitim salonunda, 'Oklüzyon Temeli ve Oklüzal Pusula' isimli bir eğitim düzenledi. Eğitmen **Zeynep Serpil Gönen** katılımcılara pratik ve teorik bilgilerini aktardı.

İki gün sürecek ve 12 kişilik grupla yapılması planlanan uygulamalı kurs, gelen yoğun talep nedeniyle ikinci defa tekrarlandı. İki ayrı grup olarak, aralarında diş teknisyenlerinin ve dişhekimlerinin de bulunduğu 24 katılımcıyla eğitim yapıldı.

Bolca pratik yapma imkanı bulan katılımcılar, iki yoğun günün ardından dolu dolu bir eğitim süreci geçirdiklerini ifade ettiler.

Eğitimi sunan Zeynep Serpil Gönen, kurs bitiminde katılımcılara

23-24 Temmuz'da planlanan kurs yoğun ilgi üzerine 26-27 Temmuz'da da tekrarlandı.

sertifikalarını sunarken Samsun Dişhekimleri Odası'na bu organizasyondan dolayı teşekkür etti.

Şanlıurfa'da ağız diş sağlığı eğitimi

Şanlıurfa Dişhekimleri Odası gönüllü meslektaşlarımızla birlikte Şair Abdi İlkokulu'nda ağız diş sağlığı eğitimi verdi. Meslektaşlarımız çocuklara ağız hijyeninin önemini anlatarak dişlerinin nasıl fırçalaması gerektiğini gösterdiler.

Oda'nın düzenlediği Sinüs Lifting eğitimi de 30 Haziran'da Double Tree By Hilton'da yapıldı. Oda Genel Sekreteri **Baran Sarıtemur** dişhekimliğinde güncel yaklaşımları takip etmeye devam ettiklerini, sektör firmalarıyla işbirliği içinde eğitim toplantıları düzenlemeye devam edeceklerini belirtti.

Şair Abdi İlkokulu'ndaki ağız diş sağlığı eğitimi sonrası meslektaşlarımız öğrencilerle birlikte.

Oda'nın 30 Haziran'da düzenlediği Sinüs Lifting eğitiminden.

Muğla'da Oda - Fakülte İşbirliği

Muğla Dişhekimleri Odası ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (MSKÜ) Dişhekimliği Fakültesi arasında işbirliği protokolü imzalandı. Dişhekimliği eğitimlerinin organize edilmesi, akademik ve bilimsel eğitimlerin hazırlanması amacıyla yapılan protokol Fakülte Dekanı **Prof.Dr. Akın Aladağ** ile Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı **Doruk Alp** tarafından imzalandı.

Protokol kapsamında araştırma projeleri ve çalışmalar, konferanslar, sempozyumlar gibi her türlü mezuniyet sonrası mesleki etkinlikler düzenlenecek.

Karia Sempozyumu için ortak çalışma

İmza töreninde konuşan Oda Başkanı Doruk Alp, "Oda olarak şehrimizin Dişhekimliği Fakültesi ile gurur duyuyoruz. 27-29 Eylül tarihlerinde düzenleyeceğimiz 'Karia Dostluk ve Barış Sempozyumu'nun Bilimsel Komite Başkanlığını Akın hocamızdan rica ettiğimizde bizleri kırmadılar, kendilerine çok teşekkür ederim. Dişhekimleri Odası ve MSKÜ Dişhekimliği Fakültesi olarak birlikte daha güçlüyüz" dedi.

MSKÜ Dişhekimliği Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Akın Aladağ ise, Fakülte öğretim üyeleriyle birlikte bilimsel çalışmaların yanı sıra

▲ Protokol, Fakülte Dekanı Prof.Dr. Akın Aladağ ile Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı Doruk Alp tarafından imzalandı.

◀ Oda Yönetim Kurulu Datça'daki meslektaşlarımızla kahvaltılı bir toplantıda

Dişhekimleri Odası'nın düzenlemiş olduğu 'Karya Dostluk ve Barış Sempozyumu'na destek vermekten mutluluk duyacaklarını söyledi.

Dekan Aladağ, "Bu iş birliği protokolü akademik ve bilimsel çalışmalara da büyük katkı sağlayacak, birlikte verilecek olan eğitimler ve uygulamalar öğrencilerimiz ve dişhekimleri için tecrübe kaynağı olacaktır. Emeği geçen herkesi kutluyorum" diye konuştu.

Datça bölge toplantısı

Oda Yönetim Kurulu Datça'daki meslektaşlarımızla çok güzel bir ortamda kahvaltılı etkinliğinde buluştu. Toplantıda meslektaşlarımız hem yoğun iş temposu arasında bir nefes alma hem de Oda'dan beklentilerini paylaşma fırsatı buldu.

Oda Başkanı Doruk Alp, organizasyondaki emeklerinden dolayı Datça temsilcisi **Bahar Demircioğlu**'na teşekkürlerini ilettili. ○

Osmaniye'de bilimsel toplantı

Osmaniye Dişhekimleri Odası 7 Temmuz 2024 tarihinde Uzman Dişhekim **Burak Tek**'in sunumuyla 'Süt Dişlerde Zirkonyum Uygulamaları' konulu bir eğitimi düzenledi.

Lokman Hekim Ü.D.F. mezuniyet törenine ADO adına Başkan Serkan Er, Başkent Ü.D.F.'nin mezuniyet törenine Başkan Vekili Ahu Eser Eset katıldı.

Mezuniyetlerinden itibaren meslektaşlarımızın yanındayız

Başkent Üniversitesi

Başkent Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Mezuniyet Töreni 25 Haziran 2024 tarihinde Ankara Dişhekimleri Odası Başkan Vekili **Ahu Eser Eset**'in katılımıyla gerçekleştirildi.

Başkent Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Mezuniyet Töreni Fakülte Dekanı **Prof.Dr. Neslihan Arhun**'un konuşmasıyla başlayan törende ADO Başkan Vekili Ahu Eser Eset, Başkent Üniversitesi Rektörü **Prof.Dr. Hakan Özkardes** ve dönem birincileri **Beyza İrem Macit** ile **Sarva Sahmaddini** birer konuşma yaptı.

Ahu Eser Eset, meslek örgütünün her zaman yanlarında olduğunu belirterek yeni mezun meslektaşlarımıza çalışma hayatlarında başarı dileklerini ilettiği konuşmasının ardından derece alan meslektaşlarımıza plaketleri sunuldu.

Lokman Hekim Üniversitesi

Lokman Hekim Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Mezuniyet Töreni, 1 Temmuz 2024 tarihinde ADO Başkanı **Serkan Er**'in katılımıyla gerçekleştirildi.

Tören Fakülte Dekanı **Prof.Dr. Lale Karaağaçlıoğlu**'nun konuşmasıyla başladı. Oda Başkanı Serkan

Sokaktaki sessiz dostlarımız için

ÇÖZÜM ÖLÜM DEĞİL

Er, Lokman Hekim Üniversitesi Rektörü **Prof.Dr. Fatih Gültekin** ve dönem birincisi Kaan Köken'in yaptığı konuşmalarla devam etti.

ADO Başkanı Serkan Er, meslek örgütünün öneminden bahsetti ve yeni mezun meslektaşlarımıza ça-

alışma hayatlarında başarılar diledi. Er'in konuşmasının ardından derece alan meslektaşlarımıza plaketleri sunuldu.

Veteriner Hekimleri Odası'ndan ziyaret

Ankara Bölgesi Veteriner Hekimleri Odası Yönetimi, 25 Temmuz 2024 tarihinde Ankara Dişhekimleri Odası'nı ziyaret etti.

Görüşmeye, Başkan **Ahmet Baydın** ve Genel Sekreter **Aslıhan Tan** katıldı.

Görüşmede akla ve vicdana sığmayan, sahipsiz hayvanların ölüm fermanına yol açan yasa tasarısı için meslek odaları olarak neler yapılabileceği hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Ankara Bölgesi Veteriner Hekimleri Odası Başkanı Ahmet Baydın ve Genel Sekreter Aslıhan Tan 25 Temmuz 2024 tarihinde Ankara Dişhekimleri Odası'nı ziyaret etti.

Geçmişin deneyimleri değerlendiriliyor

İstanbul'da danışma kurulu toplantıları

'Endodontide Güncel Gelişmeler'

Doç.Dr. Mustafa Gündoğar'ın "Bilimsel Veriler Işığında Endodontide Güncel Gelişmeler" başlıklı sunumunu yaptığı bilimsel toplantı, 8 Haziran'da Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde yapıldı. Öğrencilerin ve Oda üyesi dişhekimlerinin katıldığı toplantının sonunda İDO Yönetim Kurulu üyesi **Doç.Dr. Ayça Yılmaz** Doç.Dr. Gündoğar'a bir teşekkür plaketi sundu.

Doç.Dr. Mustafa Gündoğar "Bilimsel Veriler Işığında Endodontide Güncel Gelişmeler" başlıklı bir eğitim verdi.

İstişare Kurulu

İDO Başkanı **Prof.Dr. Sedat Küçükay**'ın çağrısıyla, 5 Haziran ve 3 Temmuz 2024 tarihlerinde yapılan İstişare Kurulu toplantılarına İDO içerisinde çalışma yapan tüm grup temsilcileri katıldı.

Toplantılarda, reklam, bilgilendirme ve tanıtım konuları ve sağlık turizmi konusu ele alındı. Mesleğin sorunlarına değinen grup temsilcileri toplantıların devam etmesi gerektiğini vurguladı.

Toplantıları değerlendiren İDO Başkanı Prof.Dr. E. Sedat Küçükay, meslek odalarının yürütmesi gereken çalışmalarla ilgili en geniş üye profiline temsilini ve çözüm önerilerini dikkate almanın gerekliliğiyle, toplantıların devam edeceğini belirtti.

20. Dönem Danışma Kurulu Toplantısı

İDO Yönetim Kurulu'nun, reklam, tanıtım, bilgilendirme ve sağlık turizmi konularında görüş alışverişinde bulunmak üzere davet ettiği Danışma Kurulu 26 Haziran'da toplandı.

Geçmiş dönem Oda başkanları, genel sekreterleri ve 20. dönem Oda organlarına seçilen tüm üyelerin davet edildiği toplantıda; bilgilendirme ve reklam konusunda görüş ve öneriler alındı.

Hobi fotoğrafçılığı

İDO hobi fotoğrafçılığı buluşmalarının ilki 13 Temmuz'da yapıldı.

Dişhekimisi Mehmet Enes Altın "Fotoğrafta Temel Değişkenler" ve Dişhekimisi Ahmet Türker "Makine Bilgisi" başlıklı sunumlarını yaptılar.

Mezuniyet törenleri

16 Temmuz 2024 tarihinde Bahçeşehir Üniversitesi'nde gerçekleştirilen mezuniyet törenine İDO Denetleme Kurulu Başkanı **Cenap Koşu**, 2 Temmuz 2024 tarihinde Bezmîâlem Vakıf Üniversitesi'nde düzenlenen mezuniyet törenine de Yönetim Kurulu üyesi Doç.Dr. Ayça Yılmaz katılarak yeni mezun meslektaşlarımıza meslek hayatlarında başarılar dilediler.

İDO Danışma Kurulu 26 Haziran'da toplandı (solda). Oda'nın hobi fotoğrafçılığı eğitimlerinin ilki 13 Temmuz'da yapıldı.

FDI 2024 Dünya Dişhekimliği Kongresi
Dış İlişkiler Komitesi sorumlusu
Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı:

'Bu fırsatı kaçırmayın'

Öncelikle kolay gelsin... Kongrenin bir FDI Kongresi olması Dış İlişkiler Komitesi'nin sorumluluğunu da artırmış olmalı...

Sözlerime başlarken ilk olarak şunu belirtmek isterim ki; ülkemiz adına dişhekimliği mesleğimizi ve Türk Dişhekimleri Birliği'ni uluslararası alanda ve FDI- Dünya Dişhekimleri Birliği Genel Kurulunda temsil etmek hepimiz için çok onur verici bir görev. Dünya Dişhekimleri Birliği'nin her yıl düzenlemekte olduğu FDI Kongrelerinin organizasyonunu FDI yönetimi ve komiteleri kongrenin yapıldığı ülkenin meslek birliği ile beraber düzenlemektedir. Kongre organizasyonu ağırlıklı olarak TDB Merkez Yönetim Kurulu'nun belirlemiş olduğu Kongre Organizasyon Komitesi tarafından yürütülmekte olup Dış İlişkiler Komitesi hem uluslararası ilişkileri hem de Kongre dahilinde gerçekleştirilecek olan FDI Genel Kurulunda dair hazırlıkları yerine getiriyor.

Kongre organizasyonu kapsamında bilimsel programın oluşturulması, sosyal programların, fuarın hazırlanmasında ağırlıklı olarak görevlerimiz var. Ülkemizi uzun yıllardır FDI Genel Kurulunda başarıyla temsil eden ve bu alanda yapılan çok önemli çalışmaların gerçekleştirmiş olan değerli hocalarımızın katkıları sonucu Kongrenin 11 yıl sonra tekrar bizlere veriliyor olması hususunda TDB Dış İlişkiler Komisyonu'nun çok büyük payı olduğuna inanıyoruz.

Kongre organizasyonu dahilinde görevlendirilen Dış İlişkiler Komitesi ise FDI Kongresi kapsamında düzenlenecek olan FDI Genel Kurulu'nun organizasyonu, Kongrenin uluslararası alanda tanıtımı ve

meslek birlikleriyle iletişim anlamında birçok alanda faaliyet gösteriyor. FDI merkez ofisiyle uyumlu bir şekilde organizasyonun sürdürülmesinde bu ekibin payı çok büyük.

İstanbul'da yapılacak bir FDI Kongresine dişhekimlerini ve konuşmacı akademisyenleri davet ederken avantajlarınız neler oluyor?

Bugüne kadar her alanda dünya çapında birçok kongreye ev sahipliği yapmış olan İstanbul'un çok büyük avantajları ve ayrıcalığı var. Çok büyük başarıyla gerçekleştirilen ve dişhekimliği alanında ülkemizde yapılmış en büyük Kongre olan FDI 2013 Kongresi sonrasında dişhekimliği alanındaki en önemli akademik birlik olan IADR (Uluslararası Dişhekimliği Araştırmaları Birliği) Kongresi de dahil olmak üzere birçok önemli kongre İstanbul'da yapıldı.

İstanbul, dünyanın birçok bölgesinden kolayca ulaşılması, tarihi ve turistik önemi ve organizasyon kalitesi açısından dünyanın önde gelen şehirleri arasında sayılıyor. Bu nedenle özellikle yabancı

katılımcı dişhekimleri açısından İstanbul çok cazip bir kent. Bilimsel program için davet edilen konuşmacılarımız da böylesine büyüleyici bir şehirde gerçekleşecek bir kongreye katılacaklarından büyük mutluluk ve onur duyduklarını iletiyorlar.

Uluslararası tanıtımlarda nerelere ağırlık veriyorsunuz?

Son yıllarda tüm ülkelerde gelişen dental endüstrinin katkıları ve firma sponsorlukları ile birlikte

DIŞ İLİŞKİLER KOMİTESİ

Tolga Beray (MYK Sorumlusu)
Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı (Komite Sorumlusu)
Dr. Betül Gedik
Dr. Osman Ünlü
Ayşe Lengerli
Deniz Devrim Kaya
Deniz Özkuyucu
Esra Sönmez
Nazlı Özkan

çok sayıda uluslararası etkinlik düzenleniyor. Bu kapsamda FDI kongrelerinin dinamiği de zaman içerisinde değişerek özellikle 2013 İstanbul Kongresi sonrasında yenilendi ve akademik yönden çok güçlenerek hem serbest çalışan dişhekimlerinin hem de akademisyenlerin büyük ilgi gösterdiği kongrelerin başına yerleşti. Tanıtım açısından bu çok önemli bir avantaj.

Katılım anlamında en çok Avrupa ve Ortadoğu'dan kaydımız var. Özellikle tanıtımlarımızın ağırlığını verdiğimiz bu bölgelerin ulaşım avantajı açısından katılıma büyük destek vereceğini düşünüyoruz.

Siz aynı zamanda FDI Sürekli Eğitim Programı Avrupa Bölge Sorumlusunuz. FDI Eğitim Komitesi olarak yaptığınız çalışmalarından da binaz bahsedebilir misiniz?

TDB Dış İlişkiler Komitesi'nde göreve başladığım 2013 senesinde İstanbul'da yapılan FDI Genel Kurulu'nda FDI Eğitim Komitesi'ne seçildim. Üst üste iki dönem görev yaptıktan sonra 2018 yılında Avrupa Sürekli Eğitim Direktörü olarak atandım. Sürekli eğitim çalışmalarının organizasyonu ve bilimsel konuşmacı desteği sağlanması başta olmak üzere ülkelere destek veriyoruz. Şu anda da bu görevde üçüncü dönemimi sürdürmekte olup ülkemizi ve TDB'yi başarıyla ve gururla temsil etmek için çabalıyorum.

FDI kongrelerinin bilimsel programının uluslararası programının % 50'si FDI Eğitim Komitesi tarafından, %25'i FDI Eğitim Komitesi ve **Prof.Dr. Nermin Yamalık**'ın başkanlığında benim de eşbaşkanlığını yürütmekte olduğum TDB Kongre Bilimsel Komitesi tarafından, %25'i de değerli Türk konuşmacılarımızdan oluşuyor. Bilimsel komitemize çok büyük özveri ile olağanüstü emekleri ile katkıda bulunan tüm değerli hocalarımıza buradan tekrar teşekkür ediyoruz.

Bir diğer temsilcimiz Dr. Duygu İlhan da FDI Konseyi'nde görev alıyor.

İstanbul'da yapılacak FDI Genel Kurulunda TDB adına yeni görevlere talip olunacak mı?

Sevgili **Duygu İlhan** öğrencilik döneminden itibaren hem öğrenci örgütlerinde hem de sonrasında FDI'nın Üye İlişkileri ve Destek Komitesi'nde iki dönem yer aldı, Başkanlığını da yaptı. Sonrasında da ülkemiz açısından gurur verici bir gelişmeyle FDI Konseyi'ne seçildi. Şu anda da ikinci dönemini sürdürüyor.

Her yıl FDI kongreleri öncesinde FDI'nın genel kurul toplantıları yapılıyor. 2013 yılında İstanbul'da yapılan FDI Genel Kurulunda Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı FDI Eğitim Komitesi üyeliğine seçilmişti.

'Alanlarının yıldızları diyebileceğimiz, dünyaca ünlü onlarca bilim insanı İstanbul'a gelecek. Bu isimleri Türkiye'de dinleyebilmek kolayca bulunabilecek bir imkan değil.'

Bu yıl FDI Dünya Dişhekimliği Kongresi ile beraber yapılacak olan FDI Genel Kurulu'nda TDB adına üç meslektaşımız ülkemizi komitelerde temsil edecek görevlere talip olacak. **Prof. Dr. Kıvanç Bektaş Kayhan** Bilimsel Komite'ye, **Dr. Uğur Ergin** Eğitim Komitesi'ne ve **Dr. Selhan Kaya** da Halk Sağlığı Komitesi'ne aday olacak. Değerli hocalarımıza ve meslektaşlarımıza başarılar diliyorum; Genel Kurul'da yapılacak seçimlerin ardından ülkemizi, Birliğimizi başarıyla temsil edeceklerine inanıyorum. TDB'nin bugüne kadar dış ilişkilerde, özellikle FDI Genel Kurulu'nda **Prof.Dr. Taner Yücel** ve Prof.Dr. Nermin Yamalık hocalarımızın yıllarca gösterdiği çok değerli ve başarılı katkılarının ülkemizin bu anlamda şansını ve prestijini arttırmamasının çok büyük öneme sahip olduğunu belirtmek isterim.

Meslektaşlarımıza bir çağrınız olacak mı?

İstanbul'da yapılacak FDI Dünya Dişhekimliği Kongresi Türkiye'deki meslektaşlarımız için kaçırılmayacak bir fırsat. Alanlarının yıldızları diyebileceğimiz, dünyaca ünlü onlarca bilim insanı İstanbul'a gelecek. Bu isimleri Türkiye'de dinleyebilmek kolayca bulunabilecek bir imkan değil.

Dişhekimliği alanının bütün küresel firmalarının yer alacağı, hepsinin son yeniliklerini sergileyecekleri fuarımızın ve iddialı bir şekilde hazırlanan sosyal programımızın da meslektaşlarımız için çok cezbedici olacağını düşünüyorum. Ayağımıza gelen bu dünyanın en büyük, en prestijli Kongresinde buluşmaya davet ediyoruz meslektaşlarımızı.

FDI 2024 Dünya Dişhekimliği Kongresi
Kayıt Komitesi sorumlusu
Handan Fırat İşyar:

'Tarihi bir Kongre olacak'

Kayıt komitesi olarak yaptığınız çalışmalardan biraz bahsedebilir misiniz?

Öncelikle, kayıt komitesinin faaliyet alanlarından biraz bahsetmek isterim; Kongre öncesinde ön kayıt işlemlerinin düzenli yapılmasını sağlamak, kayıt sayılarını günlük - haftalık - aylık olarak raporlamak, katılımcı, kurs katılımcısı, oturum başkanı, konuşmacı, panelist, görevli, stant görevlisi, refakatçi gibi ayrı kategorilerdeki yaka kartlarının hazırlanmasını sağlamak, kayıta görev alacak elemanların önceden eğitilmelerini sağlamak gibi detaylandırılacak birçok görevimiz var.

İlk kaydı aldığımız 21 Aralık 2023 tarihinde bizim için oldukça heyecanlı bir süreç de başlamış oldu. Bu tarihten itibaren iş ortağımız Opteamist'ten günlük/haftalık/aylık raporlar alarak kayıt durum takipleri yapmaya başladık.

IDEX fuarının fuaye alanında tanıtımlar yapıldı, fuar katılımcılarına %10 indirimli kayıt hakkı verildi. Yurtdışı dişhekimliği birliklerine bilgilendirme yapıldı ve katılım daveti gönderildi.

Erken kayıt dönemi bitiminin son 10 gününe girildiğinde TDB gerisayım sayacı yaptı, hekimlere her gün FDI'a kayıt davet SMS'i gönderildi.

Yabancı katılımcı sayısını arttırmak adına LinkedIn gibi sosyal platformlar üzerinden uluslararası açılmış dişhekimliği gruplarına davet çağrıları gönderildi/ gönderiliyor... Mail yoluyla yabancı ülkelerdeki dişhekimliği topluluklarına ulaşılarak kongre daveti yapılmakta.

FDI kongresinde, başlangıçta

sıraladığımız kayıt komisyonu klasik görev tanımının biraz daha dışına çıktık diyebilirim. Komisyon olarak temelde yapmak zorunda olduğumuz işler dışında, Kongreye kadar kayıt sayılarının arttırılması adına fikirler üretmek ve bu amaçla çalışmalar yapmak da görevlerimiz arasında. Kongre sırasında da kayıt masalarının, kayıt elemanlarının, bilgisayarların organizasyonlarında bizler daha çok denetçi ve herhangi bir problem çıktığında çözüm üretici konumunda destek vereceğiz...

Kayıt Komitesi olarak göreviniz kongre başladığında bitiyor mu?

Kongre başladığı anda bizim görevimiz daha yeni başlayacak aslında. Hatta iki gün önce başlayacağız biz Kongreye ve de Kongre bitimine kadar görevimiz hiç bitmeyecek. Kongre ilk gününden son gününe kadar kayıt masalarımız aktif olacak. Kayıtlı katılımcılar yaka kartlarını masalarımızdan alacaklar. Günlük katılım sağlamak isteyen katılımcılarımız da masalarda kayıtlarını yaptırabilecekler. Özetle Kayıt Komisyonu tüm Kongre katılımcılarına 'hoşgeldiniz' demek için konuklarını bekliyor olacak...

KAYIT KOMİTESİ

Alper Dilek (MYK Sorumlusu)
Esra Yamak (MYK Sorumlusu)
Handan Fırat İşyar (Komite Sorumlusu)
Dr. Emine Karslı
Dr. Melis Soytürk Yurtbilir
Aden Öngel
Öykü Su Doğangün
Sena Altay

İki büyük kongre merkezi kullanılacak ve dört gün sürecek kongre. Bunlar işinizi zorlaştıracak herhalde...

Elbette iki büyük kongre merkezi kullanmak ve Kongre süresinin dört gün olması işimizi zorlaştırıyor gibi görüne de komisyonumuzla ve Opteamist'le beraber yaptığımız strateji toplantıları

Kayıt Komitesi Sorumlusu İşyar, yığılmayı önlemek için kayıt masalarının Kongreden 2 gün önce çalışmaya başlayacağını ve Kongre merkezinin dışına da kayıt masaları kurulacağını belirtti.

ile kayıt masaları yerleşim planlarını işimizi kolaylaştıracak en ergonomik şekilde oluşturacağız. Kayıtta yığılmaları önlemek adına dışarıya da kayıt masaları kurmayı planlıyoruz. Ayrıca, kayıt masaları çalışmaya Kongreden iki gün önce başlayacak ki bu da yığılmaları önleme adına önemli bir çalışma olacak düşüncesindeyiz.

'Dönemsel bazda değerlendirdiğimizde kayıt sayılarımızın artış grafiği 2013 FDI Kongresiyle paralel oranlarda ilerliyor ve oldukça yüz güldürücü rakamlara ulaştığımız durumdayız.'

Konvansiyonel (elle) kayıt hala kullanılıyor mu?

Konvansiyonel kayıt bireysel kayıtlarda kullanılmıyor, sadece grup kayıtlarında kullanılıyor.

İşinizi kolaylaştırmak anlamında meslektaşlarımızdan nasıl bir katkı bekliyorsunuz?

Kayıt masalarımız Kongreden iki gün önce çalışmaya başlayacak. Meslektaşlarımızdan en büyük ricamız, Kongre öncesindeki iki günün birisinde gelip hem kahvemizi içmeleri, hem de kayıtlarını onaylatıp yaka

kartlarını almaları yönünde olacak.

Dönem itibarıyla baktığınızda kayıt sayısı tatmin edici düzeye ulaştı mı?

Dönemsel bazda değerlendirdiğimizde kayıt sayılarımızın artış grafiği 2013 FDI Kongresiyle paralel oranlarda ilerliyor ve oldukça yüz güldürücü rakamlara ulaştığımız durumdayız. Uluslararası kayıt sayılarımız da her geçen gün yükselen grafikte devam ediyor.

Meslektaşlarımıza mesajınız?

Kayıt Komitesi olarak bizler, Kongremize ulusal ve uluslararası katılım sağlayacak olan meslektaşlarımızın gerek bilimsel, gerekse sosyal anlamda tadı damağında kalan bir Kongre deneyimi yaşayacaklarına eminiz. Meslektaşlarımızı alanında uzman ulusal ve uluslararası birbirinden değerli konuşmacıları ülkeler arası değil, salonlar arası dinleme fırsatı sunan, tüm dünyadan meslektaşların buluşmalarına vesile olan bu muhteşem organizasyona, 2024 FDI Kongremize kayıt olmaya davet ediyorum. Sizleri aramızda görmekten mutluluk duyarız...

Bilimsel programdan başlıklar

ODONTOGENIC SINUSITIS
EXTERNAL CERVICAL RESORPTION

Dr. PAULA VILLA

12-15 SEPTEMBER 2024
İstanbul, TÜRKİYE

DIFFERENTIAL DIAGNOSIS AND MANAGEMENT OF NON-ODONTOGENIC TOOTH PAIN: A PRIMER FOR THE GENERAL DENTIST
FOREWARNED IS FOREARMED: IMPLICATING THE DENTIST IN RECOGNIZING EARLY ORAL MANIFESTATIONS OF ACUTE LEUKEMIAS

Prof. NATHAN MOREAU

12-15 SEPTEMBER 2024
İstanbul, TÜRKİYE

MODERN POLYMER SOLUTIONS FOR INDIRECT DIGITAL RESTORATIONS
OUTCOME DRIVEN RESTORATIONS - GOING FROM Z TO A: COMBINING DIGITAL WORKFLOWS WITH CLINICAL SKILLS

Prof. PHOPHI KAMPOSİORA

12-15 SEPTEMBER 2024
İstanbul, TÜRKİYE

KEYS TO OBTAIN THE INVISIBLE MARGIN OF DIRECT COMPOSITE RESTORATION
AESTHETIC DIRECT COMPOSITE RESTORATION BEYOND THE BIOMIMETIC CONCEPT

PROF. DR. JUNGI TAGAMI

12-15 SEPTEMBER 2024
İstanbul, TÜRKİYE

Bu yıl iki yeni fakülte daha öğrenci almaya başladı

Kriz her yıl derinleşiyor

Aksaray ve Bilecik Şeyh Edebali üniversitelerinin dişhekimliği fakültelerinin de öğrenci almaya başlamasıyla birlikte bu yıl eğitim veren fakülte sayısı 93'e, kontenjan sayısı da 9277'ye yükseldi. Geçtiğimiz yıla göre 150 artış gösteren bu kontenjan sayısına KKTC ve başka ülkelerde faaliyet gösterip ÖSYM kılavuzunda yer alan fakülteler dahil değil.

Dişhekimliği eğitiminde son 20 yılda girilen kontrolsüzce fakülte açma politikasının 2017'lerden itibaren çığınca bir hız kazanması sonucu nüfusumuzla kıyaslanmayacak bir dişhekimliği fakültesi sayısına ulaştık. Geçtiğimiz günlerde yayımlanan Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) 2024 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğrenim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'nda yer alan verilere göre bu yıl Aksaray ve Bilecik Şeyh Edebali üniversitelerinin dişhekimliği fakültelerinin de öğrenci almaya başlamasıyla eğitim veren fakülte sayısı 93'e yükseldi. Öğrenci kontenjanı ise geçen yıla göre 150 artarak 9277 oldu.

geçmeden önce bu sayıların ağız diş sağlığı hizmet sunumunda ne gibi sonuçlara yol açtığını kısaca değerlendirmekte fayda var. 2017'de Avrupa ortalamasının biraz üzerinde, 2550 olarak hesaplanan dişhekimliği başına düşen nüfus sayısının 2023'te 1636'ya düşmüş olmasının sonuçlarını sahada her geçen gün daha fazla hissediyoruz.

Ağız diş sağlığı hizmetine olan talep üç beş yılda mucizevi bir şekilde artmadığı için özellikle yeni mezun dişhekimlerinin özelde son derece düşük ücretlerle çalıştığı, bunun genel olarak da dişhekimliği emeğinin değerini düşürdüğü bilinen bir olgu. Son yıllarda turizmin güçlü olduğu

illerde çok hızlı artış gösteren sağlık turizmine yönelik kliniklerin de içeride artmayan ağız diş sağlığı talebini dışarıdan hasta ikamesiyle gidermeye yönelik olduğu söylenebilir.

Sorunun bir başka tezahürü de genç

Dişhekimliğinde işsizlik

Meselenin öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı, fiziki altyapı, eğitim kalitesi gibi boyutlarına

Tablo 1. 2030 yılına kadar dişhekimliği sayısının artışı ve dişhekimine düşen nüfus (2024 kontenjan sayılarının artmayacağı varsayılarak hazırlanmıştır. Kuzey Kıbrıs ve diğer ülkelerde kurulu ve ÖSYM kılavuzunda yer alan fakültelerin mezunlarının büyük kısmı da mesleğini Türkiye'de sürdürmesinden dolayı emekli olan dişhekimliği sayısı ihmal edilmiştir).

* 2024'ten sonrası için TÜİK'in 30 Temmuz 2024 tarihli ana senaryosundaki hesaplama baz alınmıştır.

Yıl	Fakülte Kontenjanları	Mezun Sayıları	Toplam Dişhekimliği Sayısı	Ülke Nüfusu*	Dişhekimine Düşen Nüfus
2017	4.405	2.680	31.684	80.810.525	2.550
2018	5.792	2.991	34.045	82.003.882	2.405
2019	6.421	3.185	37.108	83.154.997	2.234
2020	7.443	3.440	39.438	83.614.362	2.127
2021	8.340	4.014	43.199	84.680.273	1.960
2022	8.807	4.405	46.378	85.279.553	1.839
2023	9.127	5.792	52.170	85.372.377	1.636
2024	9.277	6.421	58.591	85.811.876	1.465
2025	9.277	7.443	66.034	86.239.200	1.306
2026	9.277	8.340	74.374	86.654.276	1.165
2027	9.277	8.807	83.181	87.057.013	1.047
2028	9.277	9.127	92.308	87.447.192	947
2029	9.277	9.277	101.585	87.824.415	865
2030	9.277	9.277	110.862	88.188.221	795

dişhekimleri ağırlıklı olmak üzere her yıl artan sayıda meslektaşımızın gelişmiş ülkelere göç etmesi şeklinde ortaya çıkıyor. En pahalı ve en zorlu eğitimlerden birini alan dişhekimlerimizin en köklü okullardan mezun olanlarından bir bölümünü başka ülkelere kaptırmamızın akla uygun bir açıklamasını bulmak zor.

Sağlık Bakanlığı da açıklamıştı

Sağlık Bakanlığı, 2011 yılında yayımladığı 2023 vizyonu belgesinde Cumhuriyet'in 100. yılında kamuda 11.662, özelde 16.364 olmak üzere toplam 28.026 dişhekimliği ihtiyacı olduğunu söylüyordu. Bu yıl mesleğini aktif olarak sürdüren dişhekimleri sayısı 50 bini aştı. Üstelik yan sayfada yer alan tabloda da görüleceği gibi Türkiye'nin nüfus artış hızı -o yıllarda tahmin edilen aksine- ani bir şekilde düşerek nüfusun neredeyse stabil hale gelmesine yol açtı.

Türkiye'nin nüfus artış hızı, ağız diş sağlığı hizmetlerine olan talep üzerinden yapılan projeksiyonlar, ülkemizde her yıl 1500-1700 yeni dişhekimine ihtiyaç olduğunu gösterirken her yıl ihtiyacın katbekat üzerinde öğrenci mezun oluyor. 2023'te 1636'ya düştüğünü belirttiğimiz dişhekimliği başına nüfus verisinin anlamı şu: Daha şimdiden İngiltere, Hollanda, Avusturya gibi kişi başı milli geliri ve ağız diş sağlığı hizmetine başvuru sıklığı son derece yüksek ülkeleri geride bırakmış durumdayız.

Bu yıl açıklanan kontenjanların -artması bir yana- azalmaması durumunda sadece altı yıl sonra 2030'da dişhekimliği başına düşen nüfus 795'e düşecek. Mezun olan dişhekimlerine yeni istihdam alanları yaratmaya çalışmak hem o kadar kolay değil hem de sorunun kaynağı kurutulmadıkça uzun vadede anlamlı görünmüyor. Sağlık Bakanlığı her yıl daha fazla dişhekimliği istihdam etse bile -ki durum tam tersi görünüyor- bunun serbest çalışan

Öğretim üyesi açısından bir yığın dezavantajla eğitime başlayan yeni dişhekimliği fakültelerinde öğrenci / öğretim üyesi oranının sonraki yıllarda da düşmediği görülüyor.

dişhekimlerinde daha yoğun bir atıllık oluşturmak dışında bir sonucu olmayacaktır.

Kontenjanlar 20 yılda 10 kat arttı

2005 yılında toplam 15 dişhekimliği fakültesi her yıl 960 öğrenci kabul ederken 20 yılda 78 yeni dişhekimliği fakültesi açılmış olması, kontenjanların aynı zaman zarfında 10 katına çıkması inanılır gibi değil ama maalesef gerçekleşti.

Son yıllarda dikkat çeken bir eğilim ise özellikle vakıf üniversitelerinin yabancı öğrenci kontenjanlarının dramatik bir hızla artması. ÖSYM'nin Yabancı Öğrenci Sınavı'na ilişkin kitapçığında "Doğumla Türk vatandaşı olup da İçişleri Bakanlığı'ndan Türk vatandaşlığından çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden adaylar, Türk vatandaşlığını kaybedenlere talepleri halinde verilen mavi kart sahibi olduğunu belgeleyen adaylar ile lise eğitimlerini yurtdışında görmüş (KKTC hariç) uyruğundan biri T.C olan çift uyruklu ve T.C uyruğunda bulunan adaylar için Öğretmenlik, →

Tablo 2. 2023 DUS TOPLAM KONTENJAN

ANABİLİM DALI	2020	2021	2022	UZMAN SAYISI	AKTİF UZMANLIK ÖĞRENCİ SAYISI	2023 DUS-1	2023 DUS-2	2023 TOPLAM
A.D.Ç. Cerrahisi	100	127	140	1.134	470	90	90	180
A.D.Ç. Radyolojisi	100	40	50	323	152	20	20	40
Çocuk Dişhekimliği	110	110	135	818	353	90	90	180
Endodonti	100	100	180	739	354	90	90	180
Ortodonti	105	105	105	1.230	466	100	100	200
Periodontoloji	100	100	135	949	329	70	70	140
Protetik Diş Tedavisi	100	100	200	1.302	400	90	90	180
Restoratif Diş Tedavisi	95	95	120	577	310	50	50	100
TOPLAM	810	777	1.065	7.072	2.834	600	600	1.200

Tablo 3. 2005'TEN 2024'E EĞİTİME BAŞLAYAN Dİ

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
134	134	134	154	154	154	159	170	175	175	144	154
93	93	93	103	103	113	118	129	134	134	134	134
103	41	41	123	57	159	67	175	180	180	164	164
93	72	72	103	123	123	129	139	144	144	134	134
103	103	103	123	123	134	139	149	154	154	144	144
82	82	82	93	93	103	149	170	123	123	123	123
52	62	62	82	93	103	108	118	123	123	113	113
31	41	52	67	72	77	82	93	98	98	98	103
52	52	52	67	82	93	98	108	113	113	103	103
41	41	41	72	82	82	88	98	103	105	93	93
31	31	31	41	52	62	67	77	88	88	88	88
31	31	31	47	62	72	77	88	93	93	93	93
52	52	52	52	52	50	50	50	50	50	56	64
36	41	41	57	57	62	67	77	82	82	82	93
26	31	41	67	67	72	77	88	93	93	94	104
	30	30	30	30	30	30	36	36	20	40	50
	31	31	52	62	72	77	88	93	93	93	93
		21	31	36	41	47	57	62	82	82	82
			26	41	52	57	67	77	77	77	77
				31	31	36	47	52	52	52	72
				21	41	47	57	62	62	62	72
				21	31	52	62	68	68	68	72
							75	82	60	66	66

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	FAKÜLTE ADI	K.S.
62	72	72	72	72	72	72	KARABÜK	61
62	82	82	93	93	93	93	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ	62
62	72	72	72	72	72	72	SAKARYA	63
	60	80	80	80	81	67	BAHÇEŞEHİR (VAKIF)	64
	50	50	60	80	82	82	LOKMAN HEKİM (VAKIF)	65
	41	41	62	62	62	62	MUĞLA SITKI KOÇMAN	66
		120	120	150	172	172	ANKARA MEDİPOL (VAKIF)	67
		50	50	60	61	61	ANTALYA BİLİM (VAKIF)	68
		62	72	72	72	72	BURSA ULUDAĞ	69
		62	62	72	72	72	ÇANKIRI KARATEKİN	70
		60	110	120	122	122	İSTANBUL ATLAS (VAKIF)	71
		60	110	120	132	132	İSTANBUL GALATA (VAKIF)	72
		60	70	80	81	112	İSTANBUL GELİŞİM (VAKIF)	73
		60	110	120	142	142	İST. SAĞLIK VE TEKN. (VAKIF)	74
		62	62	62	62	62	KAFKAS (KARS)	75
		46	60	80	81	91	NEVŞEHİR KAPADOKYA (VAKIF)	76
		62	62	72	72	72	KARAMAN MEHMETBEY	77
		60	100	115	106	162	KOCAELİ SAĞL. VE TEKN. (VAKIF)	78
		55	60	69	70	70	NUH NACİ YAZGAN (VAKIF)	79
			62	72	72	72	BURDUR M.A. ERSOY	80
			62	72	72	72	DOKUZ EYLÜL	81
			62	72	72	72	GİRESUN	82
			62	62	62	62	İSTANBUL (CERRAHPAŞA)	83
			62	72	72	72	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ-I VELİ	84
			41	52	52	52	YOZGAT BOZOK	85
			40	100	122	122	İSTİNYE (VAKIF)	86
			40	90	102	102	İSTANBUL NIŞANTAŞI (VAKIF)	87
			40	50	61	92	ÜSKÜDAR (VAKIF)	88
				31	41	41	NİĞDE ÖMER HALİDEMİR	89
				40	51	51	İZMİR TINAZTEPE (VAKIF)	90
					31	31	BATMAN	91
						21	AKSARAY	92
						31	BİLECİK ŞEYH EDEBALI	93
5792	6421	7443	8340	8807	9127	9277	TOPLAM	

960 1030 1072 1390 1611 1868 2166 2680 2991 3185 3440 4014

Kontenjan sayıları ÖSYM Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'ndan alınmıştır.

ŞEHİMLİĞİ FAKÜTELERİ VE KONTENJANLARI

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	FAKÜLTE ADI	Kuruluş Sırası
154	195	195	195	195	195	195	195	İSTANBUL	1
134	154	144	144	154	164	134	134	HACETTEPE	2
164	164	164	175	175	175	175	175	ANKARA	3
134	134	135	134	134	144	144	144	MARMARA	4
144	154	154	154	154	154	154	154	EGE	5
123	123	123	134	144	144	144	144	GAZİ	6
113	123	154	154	154	154	154	154	ATATÜRK	7
103	103	113	113	123	123	153	153	DİCLE	8
103	123	123	123	123	123	123	123	SELÇUK	9
93	103	103	103	113	113	113	113	ONDOKUZ MAYIS	10
88	93	103	103	103	103	128	128	ÇUKUROVA	11
103	123	123	123	123	123	123	123	SÜLEYMAN DEMİREL	12
64	64	67	69	69	58	68	68	YEDİTEPE (VAKIF)	13
93	103	113	113	113	113	141	113	SİVAS CUMHURİYET	14
104	104	114	113	123	123	123	123	ERCİYES	15
55	75	85	100	100	105	107	107	BAŞKENT (VAKIF)	16
93	93	93	93	103	103	103	103	KARADENİZ TEKNİK	17
82	103	103	103	103	103	103	103	KIRIKKALE	18
82	82	82	82	82	77	79	79	KOCAELİ	19
82	93	103	103	103	103	103	103	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT	20
72	82	93	93	103	103	128	128	GAZİANTEP	21
82	82	93	93	103	103	128	128	İNÖNÜ	22
70	80	80	90	95	95	101	112	BEZM-İ ALEM VAKIF (VAKIF)	23
190	210	190	190	160	180	182	182	İSTANBUL MEDİPOL (VAKIF)	24
62	82	93	93	93	93	93	93	VAN YÜZÜNCÜ YIL	25
80	90	90	160	130	140	162	162	İSTANBUL AYDIN (VAKIF)	26
83	83	94	93	93	88	88	88	BOLU ABANT İZZET BAYSAL	27
82	93	93	93	103	103	103	103	ORDU	28
36	60	70	70	70	63	74	74	İSTANBUL YENİ YÜZYIL (VAKIF)	29
82	103	113	113	113	113	113	113	AKDENİZ	30
73	83	94	93	103	93	93	93	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ	31
114	123	135	134	123	134	134	134	İZMİR KATİP ÇELEBİ	32
82	83	93	93	103	103	103	103	TOKAT GAZİOSMANPAŞA	33
62	82	82	82	82	82	82	82	RECEP TAYYİP ERDOĞAN	34
72	82	93	93	82	82	39	39	HATAY MUSTAFA KEMAL	35
83	83	93	93	103	103	103	103	NECMETTİN ERBAKAN (KONYA)	36
110	130	150	150	145	160	167	182	İSTANBUL OKAN (VAKIF)	37
80	130	130	130	150	160	162	162	BİRÜNİ (VAKIF)	38
82	93	103	103	103	103	103	103	AYDIN ADNAN MENDERES	39
72	82	93	93	93	88	88	88	TRAKYA	40
72	82	93	93	93	93	116	116	FIRAT	41
72	82	82	82	82	82	51	51	ADIYAMAN	42
70	80	90	100	70	80	81	73	ALTINBAŞ (VAKIF)	43
82	93	103	103	103	103	103	103	PAMUKKALE	44
72	82	93	93	103	103	103	103	UŞAK	45
52	82	93	93	103	103	103	103	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT	46
40	50	60	60	60	60	61	61	İSTANBUL BEYKENT (VAKIF)	47
62	82	93	93	93	88	88	88	MERSİN	48
62	82	93	93	103	103	103	103	SAĞL. BİL. (ANKARA) (GÜLHANE)	49
41	41	62	62	82	96	109	103	SAĞL. BİL. (İSTANBUL) (HAMİDİYE)	50
	82	93	93	103	103	103	103	AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ	51
	62	72	72	82	82	82	82	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT	52
	31	41	41	62	62	62	62	BİNGÖL	53
	62	72	72	82	82	82	82	ÇANAKKALE ONSEKİZMART	54
	62	72	62	72	67	67	67	ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM	55
	62	82	82	82	82	102	102	HARRAN	56
	60	70	130	150	149	172	172	İSTANBUL KENT (VAKIF)	57
	60	62	62	72	72	72	72	İSTANBUL MEDENİYET	58
	62	72	72	72	72	72	72	İZMİR DEMOKRASİ	59
	62	72	72	72	72	65	65	K.MARAŞ SÜTCÜ İMAM	60
4405	5792	6421	7443	8340	8807	9127	9277	TOPLAM	

Hukuk, Eczacılık, Tıp ve Diş Hekimliği programlarına kayıta anılan programların kontenjanın %10'unun aşılması gerekmektedir”

dense de bu kısıtlamaların ne kadar uygulandığı, bu kategoride Türkiye’de eğitim görenlerin ne kadarının mesleğini Türkiye’de sürdürdüğünü bilmiyoruz.

Peki ya akademik kadro?

İnsangücü planlamasına ilişkin vahim rakamlara ara verip biraz da eğitim kalitesi yönünden baktığımızda bu yıl % 6 ila 10 arasında değişen oranlarda öğretim üyesi sayısının arttığını görüyoruz. Ne yazık ki öğrenci sayısının da aynı oranda artması nedeniyle geçtiğimiz yıllarda oluşan açığın kapatılmasını sağlamıyor bu gelişme. Dikkat çekici bir başka nokta da en düşük artışın ‘doktor öğretim üyesi’ kategorisinde gerçekleşmesi.

Gelecekte biraz olsun göstergelerin düzeleceğine dair umutlarımızı kıran bir veri bu.

Özellikle yeni açılan fakültelerde öğretim üyesi açığı dikkat çekiyor.

Prof.Dr. Taner Yücel’in 2022 yılında yaptığı bir çalışmaya göre AB ülkelerinde bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı dokuz iken, ülkemizde bu sayı 1/14 oranında. Yeni açılan devlet ve vakıf üniversitelerinin büyük çoğunluğu, kadrolarında profesör ya da doçente yer veremiyor ya da çok az sayıda bulunduruyor.

Profesör ve doçent kadroları büyük şehirlerdeki köklü fakültelerde yoğunlaşırken periferdeki fakültelerde görev alan öğretim üyelerinin büyük çoğunluğunun doktor öğretim üyesi olduğu, dişhekimliği fakültelerinin eğitim yükünün büyük oranda henüz akademik kariyerlerinin başındaki doktor öğretim üyeleri tarafından yürütüldüğü görülüyor.

Bu yıl açıklanan veriler 873 profesörün 588’inin (%67), 509 doçentin 231’inin (%45) 20 fakültede bulunduğunu söylüyor. Geri kalan toplam da çoğu vakıf

Tablo 4. AVRUPA ÜLKELERİNDE NÜFUS VE DİŞHEKİMİ SAYILARI*

Ülke	Nüfus	Aktif dişhekimisi sayısı	Dişhekimine düşen nüfus
Almanya	84.552.000	71.270	1.186
Avusturya	9.120.000	5.522	1.652
Belçika	11.738.000	8.926	1.315
Bulgaristan	6.757.000	7.560	894
Çekya	10.735.000	7.963	1.348
Danimarka (2020)	5.977.000	4.166	1.435
Estonya	1.360.000	1.346	1.010
Finlandiya (2018)	5.617.000	3.954	1.421
Fransa	66.548.000	44.883	1.483
Hırvatistan	3.875.000	3.629	1.068
Hollanda	18.228.000	10.023	1.819
İrlanda	5.255.000	2.329	2.256
İspanya	47.910.000	40.417	1.185
İsveç (2020)	10.606.000	7.973	1.330
İsviçre (2019)	8.921.000	3.481	2.563
İtalya	59.342.000	49.721	1.193
İzlanda	393.000	294	1.337
Kıbrıs	918.000	999	919
Kuzey Makedonya	1.823.000	1.711	1.065
Letonya	1.871.000	1.349	1.387
Lihtenştayn	39.000	52	750
Litvanya	2.859.000	2.934	974
Macaristan	9.676.000	6.894	1.404
Malta	539.000	270	1.996
Norveç	5.576.000	5.020	1.111
Polonya	38.539.000	34.874	1.105
Portekiz	10.425.000	12.162	857
Romanya	19.015.000	19.792	961
Slovakya	5.506.000	2.875	1.915
Slovenya	2.118.000	1.577	1.343
Yunanistan	10.047.000	13.759	730
Toplam	465.885.000	377.725	1233

* Veriler Eurostat’tan alınmıştır. Nüfus rakamları 2023 yılına aittir, yanında yıl belirtilenler hariç ülkelerin dişhekimisi sayıları da 2021 yılına ait verilerdir.

üniversitelerinde olmak üzere 73 fakülte tarafından bölüşülüyor.

Göç yolda düzelmiyor

Fakülteler açılırken dişhekimliği camiasından bu noktada dile getirilen kaygılar “zamanla toparlanır” minvalinde yanıtlansa da tabloya baktığımızda eğitim vermeye başlamasının üzerinden epeyce zaman geçmiş fakültelerin bile öğretim üyesi kadrosu zaafiyetini aşamamış olduklarını görüyoruz.

2018 yılı rakamlarıyla FDI/ERO bölgesi içerisinde bulunan

33 ülkedeki dişhekimliği fakültesi sayısı toplamı 353 idi. Fransa’da 16, Almanya’da 31, İtalya’da 32, İngiltere’de 16, Rusya’da 57 olan dişhekimliği fakültesi sayısı bugün de değişmedi. Ülkemizde o yıl 71 olan fakülte sayısı bu yıl 93’ü buldu. Yine ERO bölgesinde her yıl alınan toplam öğrenci sayısı 14.619 iken bu yıl Türkiye’deki dişhekimliği fakültelerinin (KKTC, diğer ülkeler ve yabancı öğrenci kontenjanıyla girenler hariç) 9277 olarak açıklandı.

Üniversite eğitiminin kalitesinin birçok vakıf ve devlet

Tablo 5. EĞİTİM VEREN DİŞHEKİMLİĞİ FAKÜLTELERİNDEKİ ÖĞRETİM ÜYELERİNİN AKADEMİK ÜNVANLARINA GÖRE DAĞILIMI

ÜNİVERSİTE	Öğretim üyesi			
	Prof.	Doç.	Dr.	Toplam
1 İSTANBUL	64	12	26	102
2 HACETTEPE	37	15	27	79
3 ANKARA	57	10	11	78
4 MARMARA	31	16	30	77
5 EGE	52	11	5	68
6 GAZİ	84	16	10	110
7 ATATÜRK	25	10	16	51
8 DİCLE	25	11	9	45
9 SELÇUK	21	3	15	39
10 ONDOKUZ MAYIS	38	7	4	49
11 ÇUKUROVA	11	9	11	31
12 SÜLEYMAN DEMİREL	10	9	20	39
13 YEDİTEPE (VAKIF)	20	7	16	43
14 SİVAS CUMHURİYET	17	4	7	28
15 ERCİYES	12	14	13	39
16 BAŞKENT (VAKIF)	13	7	16	36
17 KARADENİZ TEKNİK	10	4	12	26
18 KIRIKKALE	6	7	13	26
19 KOCAELİ	5	4	6	15
20 ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT	7	3	9	19
21 GAZİANTEP	4	6	17	27
22 İNÖNÜ	3	7	16	26
23 BEZM-İ ALEM VAKIF (VAKIF)	5	10	13	28
24 İSTANBUL MEDİPOL (VAKIF)	11	12	38	61
25 VAN YÜZÜNCÜ YIL	0	9	18	27
26 İSTANBUL AYDIN (VAKIF)	20	12	22	54
27 BOLU ABANT İZZET BAYSAL	2	6	25	33
28 ORDU	6	13	10	29
29 İSTANBUL YENİ YÜZYIL (VAKIF)	9	0	9	18
30 AKDENİZ	11	13	8	32
31 ESKİŞEHİR OSMANGAZİ	6	8	14	28
32 İZMİR KATİP ÇELEBİ	14	7	7	28
33 TOKAT GAZİOSMANPAŞA	2	8	14	24
34 RECEP TAYYİP ERDOĞAN	2	7	12	21
35 HATAY MUSTAFA KEMAL	1	6	12	19
36 NECMETTİN ERBAKAN	5	13	10	28
37 İSTANBUL OKAN (VAKIF)	17	4	32	53
38 BİRÜNİ (VAKIF)	10	7	24	41
39 AYDIN ADNAN MENDERES	3	13	6	22
40 TRAKYA	2	4	9	15
41 FIRAT	2	5	15	22
42 ADIYAMAN	3	4	7	14
43 ALTINBAŞ (VAKIF)	10	3	19	32
44 PAMUKKALE	1	11	7	19
45 UŞAK	3	4	16	23
46 ANKARA YILDIRIM BEYAZIT	8	12	12	32
47 İSTANBUL BEYKENT (VAKIF)	5	3	22	30
48 MERSİN	2	6	16	24
49 SAĞL. BİL. (ANKARA) (GÜLHANE)	13	10	20	43
50 SAĞL. BİL. (İSTANBUL) (HAMİDİYE)	6	11	17	34
51 AFYONK. SAĞLIK BİLİMLERİ	1	3	24	28
52 ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT	1	4	12	17
53 BİNGÖL	0	0	11	11
54 ÇANAKKALE ONSEKİZMART	4	5	13	22
55 ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM	1	1	11	13
56 HARRAN	1	4	9	14
57 İSTANBUL KENT (VAKIF)	17	0	29	46
58 İSTANBUL MEDENİYET	2	8	13	23
59 İZMİR DEMOKRASİ	1	3	7	11
60 K.MARAŞ SÜTÇÜ İMAM	1	2	14	17
61 KARABÜK	0	6	7	13
62 KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ	1	3	17	21
63 SAKARYA	1	5	15	21
64 BAHÇEŞEHİR (VAKIF)	6	7	17	30
65 LOKMAN HEKİM (VAKIF)	9	2	17	28
66 MUĞLA SITKI KOÇMAN	1	0	12	13
67 ANKARA MEDİPOL (VAKIF)	1	1	21	23
68 ANTALYA BİLİM (VAKIF)	4	2	8	14
69 BURSA ULUDAĞ	4	7	3	14
70 ÇANKIRI KARATEKİN	1	0	12	13
71 İSTANBUL ATLAS (VAKIF)	9	3	28	40
72 İSTANBUL GALATA (VAKIF)	11	5	26	42
73 İSTANBUL GELİŞİM (VAKIF)	10	2	20	32
74 İST. SAĞLIK VE TEKN. (VAKIF)	11	4	23	38
75 KAFKAS (KARS)	2	1	6	9
76 NEVŞEHİR KAPADOKYA (VAKIF)	2	0	17	19
77 KARAMAN MEHMETBEY	1	0	16	17
78 KOCAELİ SAĞL. VE TEKN. (VAKIF)	5	0	16	21
79 NUH NACİ YAZGAN (VAKIF)	2	4	18	24
80 BURDUR M.A. ERSOY	3	1	14	18
81 DOKUZ EYLÜL	5	4	11	20
82 GİRESUN	1	1	14	16
83 İSTANBUL (CERRAHPAŞA)	1	0	8	9
84 NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ-I VELİ	0	2	19	21
85 YOZGAT BOZOK	1	0	8	9
86 İSTİNYE (VAKIF)	4	3	12	19
87 İSTANBUL NİŞANTAŞI (VAKIF)	3	0	15	18
88 ÜSKÜDAR (VAKIF)	6	0	10	16
89 NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR	0	1	10	11
90 İZMİR TINAZTEPE (VAKIF)	6	0	6	12
91 BATMAN	0	1	14	15
92 AKSARAY	1	0	3	4
93 BİLECİK ŞEYH EDEBALI	1	1	2	4
TÜRKİYE TOPLAMI	873	509	1331	2713

üniversitesinde sorgulanır hale gelmesi üzerine meslek odalarının girişimleriyle YÖK tıp, hukuk, mimarlık gibi dallara girebilmek için asgari bir başarı sıralaması şartı getirmişti. 2020 yılında TDB'nin ve TEB'in girişimleriyle dişhekimliği ve eczacılık için de başarı sıralaması şartı getirildi. Bu kapsamda dişhekimliği için en düşük başarı sırası 80 bin olarak belirlendi. Ancak bu şart da mesleki sorunlarımızın temel kaynağı olan dişhekimisi sayısındaki aşırı artışı durdurmak için yeterli olmadı.

Dişhekimliği fakültelerinde ve kontenjanlardaki kontrolsüz artışın yukarıda da değindiğimiz gibi yol açtığı iki büyük sorun var. Dişhekimliğinde işsizlik ve eğitimin kalitesinin düşmesi. Bugün her iki açıdan da gelecekte yaşanacak bir krizden değil giderek daha fazla içine gömüldüğümüz bir buhrandan bahsediyoruz.

Acil önlem taleplerimiz

Uzun vadede yapılması gerekenler bir yana bugün akut durumu çözmek üzere alınması gereken acil önlemleri bir kez daha sıralamak istiyoruz:

- **Yeni yetişecek meslektaşlarımızın nitelikli eğitim alarak mezun olması için asgari başarı düzeyi 80 binden 50 bine çıkarılmalı**
- **Yeni dişhekimliği fakültesi açılmamalı**
- **Öğrenci almaya başlamamış dişhekimliği fakülteleri kapatılmalı**
- **Eğitim vermekte olan fakültelerin kontenjanları düşürülmeli**
- **Bünyesinde tıp fakültesi bulunmayan üniversitelerde dişhekimliği fakültesi açılmamalı**
- **Öğrenci başına düşen öğretim üyesi sayısı artırılmalı**
- **Her anabilim dalında en az doçent düzeyinde öğretim üyesi bulundurulmalı.**

Tablo 6. YABANCI ÖĞRENCİ KONTENJANLARI - 2024

ÜNİVERSİTE	Kontenjan	ÜNİVERSİTE	Kontenjan
İSTANBUL	11	MERSİN	40
HACETTEPE	15	SAĞL. BİL. (ANKARA) (GÜLHANE)	10
ANKARA	20	SAĞL. BİL. (İSTANBUL) (HAMİDİYE)	20
MARMARA	4	AFYONK. SAĞLIK BİLİMLERİ	7
EGE	35	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT	5
GAZİ	10	BİNGÖL	-
ATATÜRK	3	ÇANAKKALE ONSEKİZMART	10
DİCLE	20	ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM	3
SELÇUK	24	HARRAN	3
ONDOKUZ MAYIS	30	İSTANBUL KENT (VAKIF)	166
ÇUKUROVA	5	İSTANBUL MEDENİYET	-
SÜLEYMAN DEMİREL	10	İZMİR DEMOKRASİ	70
YEDİTEPE (VAKIF)	50	K.MARAŞ SÜTÇÜ İMAM	-
SİVAS CUMHURİYET	15	KARABÜK	25
ERCİYES	15	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ	3
BAŞKENT (VAKIF)	15	SAKARYA	20
KARADENİZ TEKNİK	7	BAHÇEŞEHİR (VAKIF)	80
KIRIKKALE	2	LOKMAN HEKİM (VAKIF)	40
KOCAELİ	20	MUĞLA SITKI KOÇMAN	5
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT	15	ANKARA MEDİPOL (VAKIF)	170
GAZİANTEP	50	ANTALYA BİLİM (VAKIF)	60
İNÖNÜ	10	BURSA ULUDAĞ	6
BEZM-İ ALEM VAKIF (VAKIF)	20	ÇANKIRI KARATEKİN	5
İSTANBUL MEDİPOL (VAKIF)	130	İSTANBUL ATLAS (VAKIF)	120
VAN YÜZÜNCÜ YIL	4	İSTANBUL GALATA (VAKIF)	67
İSTANBUL AYDIN (VAKIF)	160	İSTANBUL GELİŞİM (VAKIF)	110
BOLU ABANT İZZET BAYSAL	20	İST. SAĞLIK VE TEKN. (VAKIF)	100
ORDU	3	KAFKAS (KARS)	-
İSTANBUL YENİ YÜZYIL (VAKIF)	73	NEVŞEHİR KAPADOKYA (VAKIF)	-
AKDENİZ	10	KARAMAN MEHMETBEY	-
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ	30	KOCAELİ SAĞL. VE TEKN. (VAKIF)	120
İZMİR KATİP ÇELEBİ	22	NUH NACİ YAZGAN (VAKIF)	14
TOKAT GAZİOSMANPAŞA	10	BURDUR M.A. ERSOY	7
RECEP TAYYİP ERDOĞAN	5	DOKUZ EYLÜL	7
HATAY MUSTAFA KEMAL	2	GİRESUN	2
NECMETTİN ERBAKAN	6	İSTANBUL (CERRAHPAŞA)	5
İSTANBUL OKAN (VAKIF)	165	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ-I VELİ	7
BİRÜNİ (VAKIF)	160	YOZGAT BOZOK	10
AYDIN ADNAN MENDERES	15	İSTİNYE (VAKIF)	120
TRAKYA	20	İSTANBUL NİŞANTAŞI (VAKIF)	100
FIRAT	5	ÜSKÜDAR (VAKIF)	90
ADIYAMAN	15	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR	10
ALTINBAŞ (VAKIF)	60	İZMİR TINAZTEPE (VAKIF)	50
PAMUKKALE	5	BATMAN	-
UŞAK	15	AKSARAY	-
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT	11	BİLECİK ŞEYH EDEBALI	20
İSTANBUL BEYKENT (VAKIF)	30	TÜRKİYE TOPLAMI	3089

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Kredilendirilmiş Soruları

Soruların yanıtlarını en geç **10 Eylül 2024** tarihine kadar SDE Yüksek Kurulu Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar Çankaya / Ankara adresine mektupla, 0.312.430 29 59'a faksla ya da tdb@tdb.org.tr adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1 Aşağıdakilerden hangisi kızamık için karakteristik bir bulgudur?

- [a] Koplik lekeleri
- [b] Forscheimer lekeleri
- [c] Hutchison dişleri
- [d] Damakta erguvanı renklemeler
- [e] Çilek dil

2 Aşırı iskeletsel bozukluğa sahip erişkin bireylerde ideal tedavi aşağıdaki yöntemlerden hangisi ile yapılabilir?

- [a] Fonksiyonel ortodontik tedavi
- [b] Ortodontik cerrahi tedavi
- [c] Ağız dışı ortopedik aygıtlar
- [d] Myofonksiyonel tedavi
- [e] Sabit tedavi

3 Aşağıdakilerden hangisi rubber-dam'in faydalarından olmaz?

- [a] Kan, doku sıvısı, tükürük gibi etkilerden operasyon sahası korunmuş olur.
- [b] Görüntü kalitesi artmaktadır, diş bir öndeki diş konumundaymış gibi algılanmaktadır.
- [c] Klempler filme destek olduğu için paralel film çekmede yardımcı ek bir uygulamaya gerek kalmaz.
- [d] Yapılacak dolguya matriks görevi yaptığı için ayrıca matriks takmaya gerek yoktur.
- [e] Hekim ve personelinin çapraz enfeksiyondan korur.

4 Sellülit ve apse için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- [a] Sellülitte başlıca etken aerobik streptokoklar iken absede anaerobik bakteriler baskındır.
- [b] Sellülit akut doku gerilimi nedeniyle abseden daha ağrılıdır.
- [c] Sellülit lokalize bir alanda görülürken, apse yumuşak dokular arasına diffüz yayılım gösterdiğinden sellülite göre daha belirsiz sınırlara sahiptir.

- [d] Sellülit sıklıkla pü içermez ve erken dönemde yumuşak hamur kıvamındadır; apsenin ise içi pü formasyonu ile dolu olduğundan fluktantır.

- [e] Sellülit zamanla indurasyon gösterebilir.

5 Aşağıdaki yargılardan hangisi implant üstü protetik rehabilitasyon için yanlıştır?

- [a] İmplant üstü protezlerde okluzal tablalar yük dağılımı açısından olabildiğince daraltılmalıdır.
- [b] İmplant üstü vidalı protezlerde vida gevşemesi durumunda intraoral girişim ile vida sıkılabilir ve giriş kavitesi dolgu materyali ile kapatılabilir.
- [c] İmplant üstü protezlerin her türünde okluzyon, bireyin var olan okluzyonu dikkate alınmaksızın yalnızca kanin korumalı okluzyon türünde olmalıdır.
- [d] İmplant üstü protetik restorasyonlarda üst yapı materyali seçeneği duruma göre akrilik, seramik, laboratuvar kompozitleri ve metal alaşımları olabilir.
- [e] İmplant üstü sabit protezlerde lateral hareketlerde posterior diskluzyon olması implanta gelebilecek olan zararlı kuvvetlerin etkilerini ortadan kaldırır.

6 Aşağıdaki ifadelerden yanlış olanı işaretleyiniz?

- [a] Plak ve diştaşlarının hem sub-gingival hem de supra-gingival alanlarda diş yüzeylerinden temizlenme işlemine "kök yüzeyi düzeltmesi" adı verilir.
- [b] Esnek gracey küretler özellikle idame fazında az miktardaki diştaşı ve plağı kaldırmak için kullanılır.
- [c] "Mini Five" Gracey küretlerin kesici kenarı standart Gracey küretlerden %50 daha kısadır.

- [d] "After five" Gracey küretlerin boyun bölümü Standart gracey küretlerden 3mm daha uzundur.
- [e] Ultrasonik uçlar mümkün olduğu sürece dişin uzun aksına paralel yönde kullanılmalıdır.

7 Aşağıdakilerden hangisi radyasyonun fetus üzerine etkilerinden değildir?

- [a] Kanser
- [b] Malformasyon
- [c] Ölüm
- [d] Beyaz süngerimsi nevüs
- [e] Oligodonti

8 Daha çok mandibular molar kökleri ile birleşik olan benign tümöral lezyondur. Radyolüsent sınır ile çevrili (kapsüllü) ve düzgün dairesel radyoopak bir kitle şeklindedir. Radyografik görüntüsü tipik "tekerlek görüntüsü" olarak bilinir. Tarif edilen patoloji hangisidir?

- [a] Peripikal semental displazi
- [b] Kondensing osteitis
- [c] Enostozis
- [d] Benign sementoblastoma
- [e] Hipersementoz

9 Mine için uygulanacak asidin süresi ilk uygulamalarda kaç saniye öneriliyordu?

- [a] 60 s
- [b] 45 s
- [c] 30 s
- [d] 20 s
- [e] 15 s

10 Aşağıdaki cümleyi tamamlayan seçeneği işaretleyiniz.

- İnsanda diş çürüklerine;**
- [a] S.sanguis ve S.mitis neden olur.
 - [b] S.sanguis ve S.citreus neden olur.
 - [c] S.mitis ve B.subtilis neden olur.
 - [d] S.aureus neden olur.
 - [e] Hepsi

SDE YANIT FORMU (Doğru yanıtı lütfen daire içine alınız):

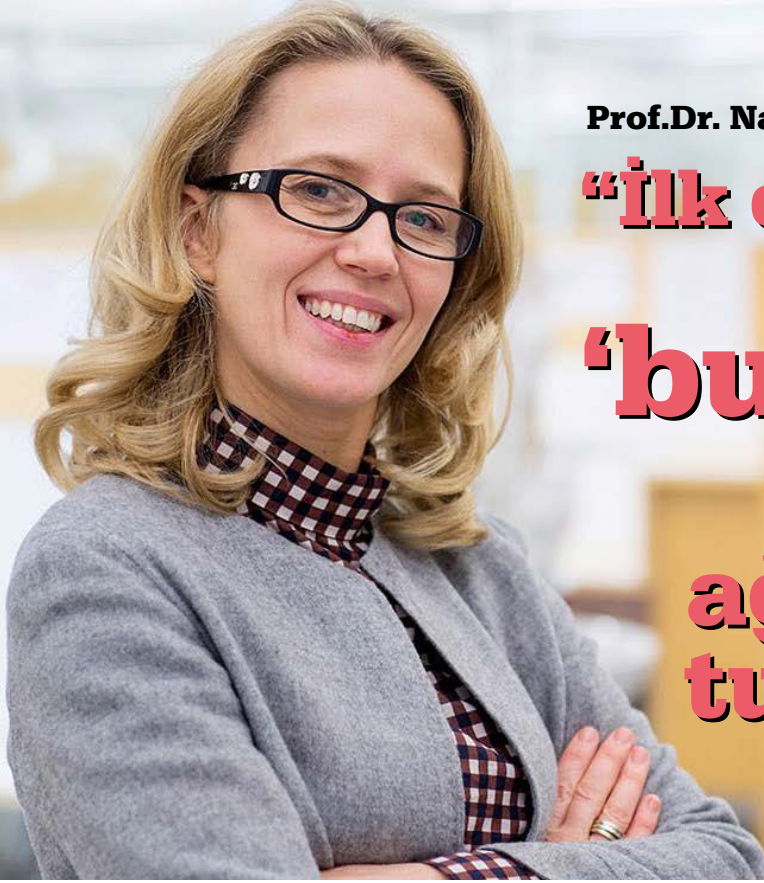
Adı Soyadı : İmzası:

TC Kimlik No :

Adresi :

.....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
212. sayının yanıt anahtarı:									
C	C	C	C	A	B	A	A	B	B

Prof.Dr. Nagihan Bostancı:

“İlk düşünmemiz gereken ‘bu dışı kaç yıl ağızda tutabilirim’ olmalı”

Stockolm Karolinska Enstitüsü Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Bölümü öğretim üyesi meslektaşımız Prof. Dr. Nagihan Bostancı İngiltere, İsviçre ve İsveç gibi üç Avrupa ülkesinde bu ülkelerin sistemlerini tanıyacak kadar uzun sürelerle çalışmış bir bilim insanımız. Dişhekimliği eğitimindeki çağdaş arayışları da sorduğumuz Prof.Dr. Bostancı kendi anabilim dalı periodontolojiye gelen öğrencilerde gördüğü implant eğiliminden bahsederken dişhekimliğinin ‘hekimlik’ boyutunun gözden kaçırılmaması gerektiğinin altını çiziyor.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1976 yılında Çanakkale'nin Biga ilçesinde doğdum ve ilkokul-ortaokul eğitimimi orada tamamladım. 1993 yılında Çan Lisesi'nden mezun olduktan sonra, Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ni kazanarak, 1999 yılında mezun oldum. Ege Üniversitesi'nde Periodontolojide uzmanlıkta yeterlilik sonrası, Queen Mary Londra Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nde doktora eğitimini 2007 yılında tamamladım.

2009 yılında Zürih Üniversitesi'nde kendi laboratuvarımı kurarak, 2013 yılında Oral Biyoloji/Periodontoloji alanında doçent oldum. 2016 yılın-

da Karolinska Üniversitesi'nde profesör unvanını aldım ve halen bu görevi sürdürmekteyim. Ayrıca, 2020 yılından beri, Yeni Zelanda'daki Otago Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nde misafir öğretim üyesi olarak ders vermekteyim.

Zengin bir uluslararası deneyiminiz olmuş...

Yurt dışına uzanan akademik hikayemde, sanırım doğduğum coğrafyanın zengin tarihinin, kültürel çeşitliliğinin, buna farklı diller de dahil, ve kadınların dominant olduğu geniş ailemin çok önemli katkıları oldu. Özellikle

le Biga'nın nüfusunun önemli bir bölümünü Balkanlar ve Kuzey Kafkasya'dan göç ederek yerleşen halk oluşturur; buna benim ailem de dahil...

Ben daha çocukken dayımın TÜBİTAK bursuyla Manchester Üniversitesi'ne doktora gittiğini, daha sonra Japonya'da bir yıl araştırmalarına devam ettiğini hatırlıyorum; muhakkak ki onun da bende etkisi olmuştur.

İlginçtir ki ilkokuldayken 25 Nisan'da “Anzak Günü”nde, Çanakkale'de 1. Dünya Savaşı'nda yaşamalarını yitiren Avustralya ve Yeni Zelanda Kolordusu askerlerini anmak için Yeni Zelanda'dan turistlerle birlikte törenlere katıldık. →

Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ndeki öğrencilik yıllarında, arkadaşları Yasemin Köse ve Bahar Kahraman'la.

Buralara nasıl geldiklerini merak ederdik. Çin atasözü, “dünyanın en uzun yolu bile, ilk adımla başlar” der...

Neredeyse 40 yıl sonra oraya profesör olarak gideceğimi ve oradaki öğretim üyesi dostlarımızı Çanakkale’de misafir edeceğimizi o günlerde hayal bile edemezdim...

Dışhekimliği tercihi nasıl şekillendi?

Babam ticaretle uğraşiyor, tekstilci; dışhekimliği baba mesleği değil. Erkek kardeşim Uludağ Üniversitesi’nde ekonometri okudu, babamın şirketini o devraldı. Benden 14 yaş küçük bir erkek kardeşim daha var, o da biomateriyal mühendisliğini bitirdi ama baba mesleğine döndü.

Aslında ben dışhekimliğini değil de dışhekimliği beni seçmiş gibi oldu son dakikada. Ben aslında tıp fakültesinde okumak istiyordum; son gece tercihleri yaparken -o yıllarda tercihler sınava girmeden önce yapıldı- elektronik mühendisliğini silip Ege Üniversitesi Dışhekimliği Fakültesi’ni yazdım. Bunun üstünde de altında da tıp fakültesi tercihlerim vardı. Ancak tek dışhekimliği tercihim tutturdu ama iyi ki de seçmişim diyorum. Hiç pişman olmadım.

Ege Üniversitesi Dışhekimliği Fakültesi şu an olduğu gibi o yıllarda da önemli bir dışhekimliği fakültesiydi. Zaten ben dışhekimliğine girdiğimde ülkemizde sanırım yedi tane dışhekimliği fakültesi vardı. Şu andaki sayıyı sorsanız takip edemiyorum diyeceğim.

Bilahare onu da soracağız ama fakülte hayatınızdan devam edelim isterseniz; dışhekimliği eğitiminiz alışmanız kolay oldu mu?

Ege, üniversite ve kampüs hayatını bir arada en iyi yaşayabileceğiniz nadide yerlerden biri... İzmir’e alışmam da kolay oldu çünkü zaten öncesinde bildiğim ve sevdiğim bir yerdi. Ayrıca annemin akrabalarının burada olması da büyük bir artı oldu benim için.

Ege Üniversitesi’nin en büyük avantajlarından biri ise öğrenci yurtlarının kampüs içinde olmasıydı. Sabah kalkınca beş dakika yürüyerek fakülteye ulaşmak büyük bir lükstü. Eve çıktıktan sonra sabahları kalabalıktan otobüse binemeyince daha iyi anlıyorsunuz o kolaylığı. Biz öğrenciyken, uykusuz gecelerimizin sebebi eğlenceden çok pratik ödevleri yetiştirme

‘Türkiye, Avrupa Birliği üyesi olmadığı için fakültelerde akademisyen olarak çalışabilmeniz de hasta tedavi edebilmek için dışhekimliği lisansı almanız ve bunun için sınavlara girmeniz gerekiyor.’

çabasıydı. Yurdun çalışma odalarında mufla kırabilirsiniz ama apartman dairelerinde gecenin üçünde mufla kıramazsınız.

Sonraki dönemde ben de eve çıktım ama ilk yılları kampüs içindeki yurttan geçirmek üniversite hayatımı değerli kılacak bir sürü deneyimle ve çok değerli insanlarla tanıştırdı beni... Dışhekimliği

Karolinska Üniversitesi’nde profesörlük töreni (Stokholm 2016). Prof.Dr. Bostancı annesi, babası ve eşi Prof.Dr. Georgios Belimpasakis’le birlikte.

arkadaşlarım **Yasemin Köse, Serap-Fahri Küçük, Beral Afacan** sayabildiğim birkaç isim...

Sosyal bir öğrenci miydiniz?

İzmir’de okumanın çok büyük avantajları var tabii. İzmir bir kültür ve sanat şehriydi. Fakültenin bilim-sanat aktiviteleri grubundaydım; o ekiple birlikte hafta sonları fırsat buldukça opera, bale yada tiyatroya giderdik. Protektik Dış Tedavisi hocamız

Prof.Dr. Aydın Bıçakçı ve çok değerli eşi **Prof. Dr. Nurgül Bıçakçı** bu tip aktiviteleri çok fazla destekleyen iki hocamızdı.

Onun haricinde de birinci sınıfta basketbol takımında yer aldığımı hatırlıyorum. Üniversite turnuvasında üçüncü olup kupa aldığımızı anlatıyorum kızıma (kızım da okulun basketbol takımında bu arada) ama sonra

da ekliyorum, zaten üç takım katılmıştı diye...

Ben öğrencilerimize hep söylüyorum; “üniversiteye sadece dışhekimliği eğitimi almaya gelmiyorsunuz, öğreneceğiniz, sayısız şey var; mutlaka sosyal etkinliklerin bir parçası olmalısınız, kulüp etkinliklerine katılın, yeni hobiler edinin, değişim programlarına katılın; bunların hepsinden yararlanarak kendinizi geliştirin.”

Fakülte yıllarından aklınızda yer eden hocalarınız kimlerdi?

Bahsettiğim Prof.Dr. Aydın Bıçakçı, Prof.Dr. Nurgül Bıçakçı, **Prof. Dr. Gül Atilla** hocalarımızın yerleri önemlidir. **Prof.Dr. Haluk Baylas** hocamız vardı, Fakülte Dekanıydı; hatta Dışhekimliği Fakültesi’nde Rektör Yardımcısı olan ilk isimdi sanırım.

Fakülte yıllarında akademide kalma fikri belirginleşmiş miydi aklınızda?

Akademisyen olmak çok uzun bir süreç, çok farklı nitelikler gerektiriyor. Çalışma alanını seçebilmek önemli aşamalardan bir tanesi. Dördüncü sınıftan itibaren her ay farklı kliniklerde eğitim alıyorduk. O dönemde hangi alana eğilimli olduğunuza dair düşünceleriniz şekillenmeye başlıyor.

Periodontoloji Anabilim Dalı'nda yurt dışına gitmiş birçok akademisyen vardı; **Prof.Dr. Gülnur Emingil** ve **Prof.Dr. Nurcan Buduneli** yurt dışında belli bir deneyim kazanıp Türkiye'ye yeni dönmüşlerdi, aktif olarak klinik çalışmalar yapıyorlardı... Sanırım bu bilimsel dinamizm ve derslerimize giren hocalarımızın periodontolojiye olan tutkuları beni etkilemişti.

Tabii alanın kendisi de çok ilginç bir alan. Bana cazip gelen bir yönü de tıbbı daha yakın ve sistemik hastalıklarla ilişkili bir dal olması oldu. Benim tıbbı yönelik ilgimi de tatmin etti bir anlamda.

Okulu normal süresinde bitirip asistanlığa mı başladınız?

Evet, okulu beş yılda bitirdim ama doktora sınavı öncesinde yapılan İngilizce sınavını geçemedim. Öyle olunca doktora başvuramadım güz döneminde. Sonraki sınav şubat ayında olacağı için aradaki altı aylık boşlukta İngilizcemi geliştirmek üzere İngiltere'ye gitmek istedim ancak vize başvuru sürecimdeki bir gecikme nedeniyle gidemedim.

'Yeni açılacak bir fakültenin stratejik eğitim planlamasının olması ve eğitim kadrosunun belirlenmesi büyük önem taşır. Köklü ve eğitim kadrosu yerleşmiş bir fakültede eğitim gören öğrenciler ile sistemini oturtamamış ve öğretim üyeleri henüz yerleşmemiş bir fakültede eğitim gören öğrenciler arasında kesinlikle farklar oluşacaktır.'

Bahar dönemindeki sınavı Türkiye'de hazırladım, sınavı geçtim ve Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Anabilim Dalı'nda doktora-uzmanlık eğitimime başladım. Doktora hocam da **Prof.Dr. Tunç İlgenli**'ydi. Tunç ağabey de yeni doçent olmuştu sanırım; ilk doktora öğrencisi bendim.

Doktora konunuz neydi?

İlk projem tıp fakültesi ile ortak yürüttüğümüz böbrek nakli olan ve immünesupresif ilaç kullanan hastaların periodontal sağlık durumlarının değerlendirilmesi üzerineydi. Başka bir ilgi alanımız ise periodontal rejenerasyondur. O yıllarda, kemik morfojenetik proteinle-

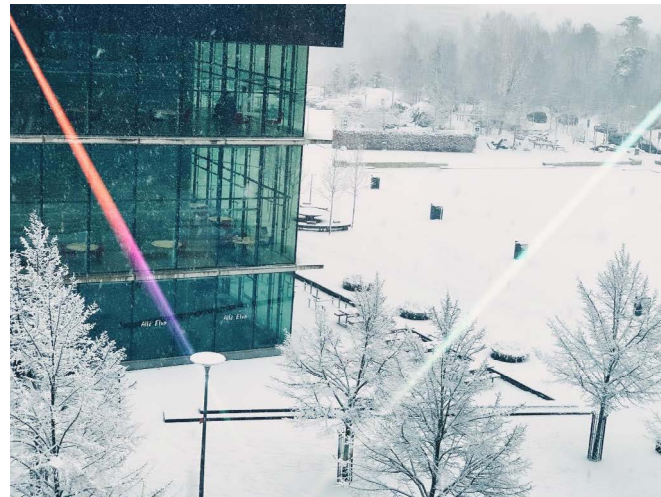
rinin kemik oluşumunu uyarıcı etkisi üzerine yeni çalışmalar yayımlanmıştı.

Londra'da **Prof.Dr. Francis Hughes** adlı bir profesörün bu alanda laboratuvar çalışmaları yaptığını görmüştük. Zaten İngilizcemi de geliştirmek istiyordum, çünkü bu süreçte İngilizcenin ne kadar önemli olduğunu fark ediyorsunuz.

Tunç ve **Rıza (Alpöz)** ağabeylerle konuştuk; daha e-mail kullanımı bile yaygınlaşmamıştı; faks çektik Londra'daki hocaya, "Biz bu konular üzerinde çalışmak istiyoruz, doktora öğrencimiz Nagihan Bostancı üç aylığına Londra'ya gelecek, sizin yanınıza gözlemci olarak gelebilir mi?" diye. Yine aynı günlerde Nur-

can (Buduneli) ablayla ağız hastalıkları alanında (Oral Medicine, UCL) çok ünlü bir isim olan **Prof. Dr. Crispian Scully**'ye de aynı minvalde bir faks çektik seçeneklerimi arttırmak için..

Francis Hughes hemen ertesi gün bize "tabii yanımıza gelebilir, gözlemci olabilir" şeklinde yanıt verdi. Diğer hocadan ancak ben Londra'ya gittikten sonra olumlu yanıt geldi. Böylece dişhekimliğinden sonra periodontoloji dalı da beni seçmiş oldu. Diğer hocanın yanıtı daha önce gelse belki de "Oral Medicine" alanına yönelecektim. Ben öğrencilerime de diyorum, "bir şey olmadığında üzülmeyin, vardır bir sebebi" diye.

Karolinska Enstitüsü kampüsünde sıradan bir kış günü manzarası.

Üniversitenizden izin alabildiniz mi?

Evet, yeterli akademik kadromuz vardı, bana üç ay izin verdiler. Böylece 2003'te Londra Üniversitesi'nin Queen Mary Koleji'nde çalışmaya başladım. Orada bir süre çalıştıktan sonra "burada doktora yapmak ister misiniz" sorusu geldi bana oradaki hocadan. Zor bir karardı, Türkiye'de uzmanlık yapıyorsunuz, aileniz Türkiye'de. →

Ama artık Londra'ya dönmek aklınıza yerleşmişti...

Tabii orada doktoralar ücretli ve ciddi bir mali külfet oluşturuyor. TÜBİTAK'ın 70 üzeri not ortalaması kriterini tutturamadığım için TÜBİTAK bursu alamadım. Bu da bir dönüm noktasıydı, çünkü bu bursu aldığınızda geri dönmeniz ya da bursu geri ödemeniz gerekiyor. Bu nedenle Londra'da üniversitenin kendi burslarına başvururdum. O süreçte ülkemize gelip Türkiye'de doktora yeterliliğimi verdim. Burs da kazanınca İngiltere'de kalışım kolaylaştı ve 2004'te University of London'da doktora eğitimine başladım. Tunç ağabey ve kürsüdeki bütün hocalar orada kalmam için destek verdiler.

İngilizceniz yeterli miydi?

Üç ay için gittiğimde yoğun olarak kurs almıştım. Doktora eğitimi için çok iyi derecede İngilizce isteniyordu; TOEFL ve IELTS sınavları vardı. O sınavlara girdim ve geçtim. Türkiye'de zamanında dil barajımı geçememiş olmam benim için kamçıl-

TÜBİTAK destekli Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Anabilim Dalı 3. Uluslararası Sempozyumu. Düzenleyen: Prof.Dr. Nurcan Buduneli, Moderator Prof.Dr. Ali Gürkan.

yıcı oldu bir anlamda.

Yeri gelmişken özel hayatınızdaki gelişmelerden de biraz bahsedebilir misiniz?

Doktorayı bitirme aşamasında Amerika'ya mı gitsem diye düşünürken Kudüs Üniversitesi'nde **Lior Shapira**'nın yanına "post doc" olarak gitmeye karar vermiştim ve onun yazışmalarını yapıyordum. Ancak Lübnan Savaşı nedeniyle İsrail'e gidemedim.

O sıralarda eşimle tanıştım. Eşim **Yorgo** Yunanlı, Girit adasından... O arada bizim kürsüye

'Son üç yıldır yeni bir dişhekimliği fakültesi açılmaya çalışılıyor. İki kez başvuruları reddedildi. Bugüne kadar uzmanlık eğitimi veren bir merkezdi, onu dişhekimliği fakültesine çevirmeye çalışıyorlar ama reddedildi.'

yeni öğretim üyesi olarak başladı. O da doktorasını İsveç'te yapıp bir yıl Kings College'da çalışmıştı. 2007'de doktoramı tamamladım ve şanslıydım; çünkü o sırada doğum iznine çıkan bir öğretim üyesinin kadrosu boşaldı. Ben bu kadroya başvurudum ve alındım.

Bir yıl orada çalıştıktan sonra başka açılardan da kendimi geliştirmek üzere yine Londra'da Eastman Institute'e geçtim. Buradaki pozisyonum hem hoca hem de uzman hekim olacak şekildeydi. Üç gün kliniğe giriyordum, iki gün de araştırmalarıma zaman ayırıyordum.

2008'de Türk-Yunan düğünü yaparak evlendik. Hem Çanakkale'de hem Selanik'te düğün yaptık.

Düğünü Girit'te yapmadınız yani...

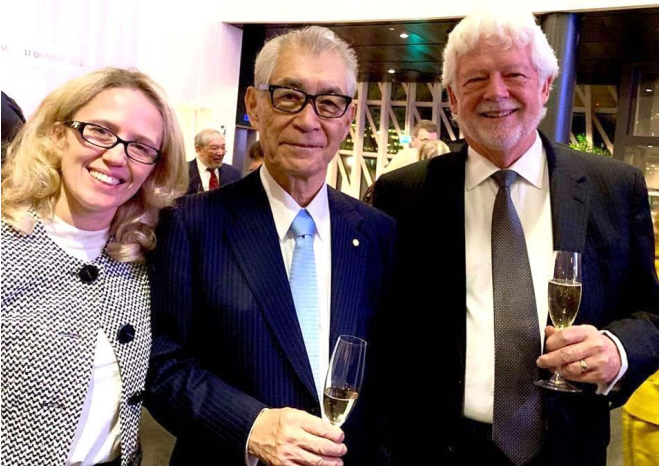
Hayır, Selanik'te. George (ismi Yorgo ama yabancılar George diyor) anne ve babası Selanik Üniversitesi'nde öğretim üyesi olduğu için Selanik'te doğup büyümüş. George'un doğduğu ev Atatürk'ün evinin bir blok ötesinde.

2014 yılında kızımız **Lara** Zürih'te doğdu. İsviçre oldukça ataerkil bir ülke; kadınlar seçme hakkını ancak 1972'de kazanmışlar. Zürih kantonunda doğum izni sadece 14 haftaydı, yani çalışan anne olmak gerçekten zordu.

İsveç'e o yüzden mi geçtiniz?

Evet, eşim doktorasını İsveç'te yapmıştı; kuzey kutup bölgesinde Umeå'da dört yıl yaşamıştı. Ben doğum iznindeyken Karolinska Enstitüsü profesörlük pozisyonu için üç kadro açmıştı. Çok ilginç, bu pozisyonlardan ikisi eşimin ve benim profilime tamamen uyuyordu. Bir baktık doğum izinleri 480 gün ve erkeğe de doğum izni var.

İsveç'te her ebeveyn →

2018 Nobel Tıp ödülünü alan Prof.Dr. Taşucu Honjo ve Prof.Dr. Van Dyke ile törende.

bebeğin doğumundan itibaren 240 gün ücretli izin kullanabiliyor. İsveç'te pusetli erkekleri parklarda çok görürsünüz.

Karolinska Enstitüsü Nobel ödüllerinin verildiği çok köklü bir üniversite. Başvurumuzu yaptık ve istediğimiz pozisyonlara kabul edildik. Eşime bölüm başkanlığı önerdiler. Bunun prosedürleri bir sene kadar sürdü ve 2016 yılında İsveç'te çalışmaya başladık.

Kolay alışabildiniz mi İsveç'e?

İsveç'in soğuğu çok zor tabii ama seviyoruz biz. 8 yıldır İsveç'teyiz. Kasım ve şubat ayları arası çok zor geçiyor. Bu aylarda fırsat buldukça biz de İsveçliler gibi güneşli yerlere kaçmaya çalışıyoruz; İspanya, Türkiye, Yunanistan...

Lara harika bir çocukluk dönemi geçirdi. Eğitim sistemi de çok iyi. Bir defa yarış yok. Çocuklar o karda kışta sürekli dışarıdalar. İsveç'te "kötü hava yoktur, kötü kıyafet vardır" derler.

Akademik anlamda aradığınızı bulabildiniz mi?

Evet, Karolinska Enstitüsü'ne bağlı tıp fakültesi ve dişhekimliği fakültesi var. Medikal bilimlere yoğunlaşmış, bu alanda çok güçlü bir üniversite, hastanelerimiz aynı binada. Bu nedenle Karolinska'ya geçince benim araştırmalarımın çoğunluğu da tıp projelerine kaydı. Kadın sağlığı projeleri üzerine yoğunlaştık son yıllarda. Kadınlar, yaşamları boyunca ergenlik, menstrüasyon, hamilelik, oral kontraseptif kullanımı ve menopoz sonrası gibi önemli hormonal deği-

şiklikler yaşadıkları için, dalgalanan hormon seviyeleri her aşamada ağız sağlığını potansiyel olarak etkileyebiliyor.

Diplomanızın tanınması anlamında bir sorun yaşadınız mı?

Türkiye, Avrupa Birliği üyesi olmadığı için diplomalarımız Avrupa'da doğrudan geçerli değil. Ancak, "geçerli değil" derken fakültelerde akademisyen olarak çalışmanız mümkün; ancak özel bir muayenehanede hasta tedavi edebilmeniz için dişhekimliği lisansı almanız ve bunun için sınavlara girmeniz gerekiyor. Örneğin, İsveç'te bir yıllık ek bir eğitim programı açıyoruz ve bu programın

"Periodontolojinin ana fikri dişi kurtarmaktır. Bizim ilk düşünmemiz gereken 'implantı nereye yerleştirebilirim' değil 'bu dişi kaç yıl ağızda tutabilirim' olmalı."

da sınavı var. Bu sınavı geçerek dişhekimliği olduğunuzu kanıtıyorsunuz. Yani, tekrar 5 yıl boyunca eğitim almanıza gerek kalmıyor.

Dişhekimliği eğitiminde Batı'da yeni yönelimler neler?

Eğitim güncellenmesi gereken bir şey; hastaların ihtiyaçları değişiyor, öğrencilerin ihtiyaçları değişiyor...

Temel edinilmesi gereken kazanımlar değişmiyor ama öğrencilerin öğrenme yöntemleri değişiyor. Yeni jenerasyon dijital öğrenme yöntemle-

Karolinska Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nde 'postdoc' ve doktora öğrencileriyle. (soldan sağa) Dr. Angelika Silbereisen, Helvis Paz, Dr. Bao Kai. Dr. Helvis Paz IADR'dan aldığı ödülle görülüyor.

rine çok açık, biz bunu da yeni müfredata uyarladık. Kovid pandemisiyle birlikte bunun teknikleri çok gelişti.

Dersleri online platforma yüklüyoruz. Öğretim üyeleri dersleri kayda alıyor. Yüzyüze derse katılım zorunlu değil, öğrenci istediği zaman istediği yerde dersi dinliyor. Başta bu durumdan şikâyet eden öğrenciler pandemi sonrasında neredeyse her ders için bunu istemeye başladılar.

Sizce verimli oluyor mu bu?

Herkes farklı şekilde öğreniyor, beş parmağın beşi bir değil ve herkesi dikkate almak zorundayız. Sonuçta, hepsi aynı sınava giriyor ve yeterlilikleri test ediliyor. Tabii ki dişhekimliği sadece teoriden ibaret değil; pratik beceriler de elbette zorunlu. Bu nedenle, öğrencilerin gerekli el becerilerini ve klinik yetkinliklerini kazanmaları amacıyla son yıllarda simülasyon laboratuvarları da kuruldu.

Belki duymuşsunuzdur, Türkiye'de dişhekimliği fakültesi sayısı 105'e ulaştı. Bu durumu nasıl yorumluyorsunuz? İsveç'te dişhekimliği fakültesi açılmasına nasıl karar veriliyor?

Ben en son 80'de kalmıştım! Tabii İsveç Türkiye'ye göre küçük bir ülke, nüfusu 10 milyon. Şu anda dört tane dişhekimliği fakültesi var, biri Stockholm'de, biri kuzeyde Umeå'da -kuzeyde dişhekimlerini tutabilmek için oraya bir dişhekimliği fakültesi açmışlar-, biri güneyde Malmö'de, biri de ortada Göteborg'da. Her coğrafi bölgeye bir fakülte açmışlar çünkü İsveç, nüfusuna göre yüzölçümü oldukça büyük bir ülke.

Kim karar veriyor buna?

Şu anda İsveç'te büyük bir dişhekimliği açığı var, özellikle büyük şehirler dışında nüfusu seyrek olan bölgelerde, kuzeyde. Ulusal Sağlık ve Refah Kurulu'nun bir raporuna göre, 21 bölgeden 18'inin daha fazla dişhekimine ➔

ihtiyacı var.

Bu nedenle Jönköping Üniversitesi'nde yeni bir dişhekimliği fakültesi açılmak isteniyor. Eğer onaylanırsa 50 yılı aşkın süredir ilk kez bir dişhekimliği programı açılmış olacak. Başvuru, Jönköping Üniversitesi, Linköping Üniversitesi ve de Jönköping Dişhekimliği Enstitüsü tarafından destekleniyor. Onayı verecek makam ise İsveç Yükseköğretim Kurumu.

Yeni açılacak bir fakültenin stratejik eğitim planlamasının olması ve eğitim kadrosunun belirlenmesi büyük önem taşır. Köklü ve eğitim kadrosu yerleşmiş bir fakültede eğitim gören öğrenciler ile sistemini oturtamamış ve öğretim üyeleri henüz yerleşmemiş bir fakültede eğitim gören öğrenciler arasında kesinlikle farklar oluşacaktır. Dişhekimliği, öncelikle hekimlik nosyonuyla yetişmelidir ve bu durum temel bilimlerin sağlam bir şekilde öğrenilmesi ile mümkündür.

Sizin gibi yurt dışında akademisyen olarak çalışmak isteyen genç meslektaşlarınıza neler önerirsiniz?

Özellikle periodontolojide yeni meslektaşlarımızda dikkatimi çeken bir nokta var; implantolojiye eğilim. İmplantoloji de elbette periodontolojinin içinde, elbette implant yapmayı öğrenecekler ama periodontolojinin ana fikri dişi kurtarmaktır. Bizim ilk düşünmemiz gereken "implantı nereye yerleştirebiliriz" değil "bu dişi kaç yıl ağızda tutabiliriz" olmalı.

Mesleğe başlarlarken yani periodontolojiyi

Karolinska Üniversitesi'nde master programındaki öğrencileriyle, 2024 Mayıs.

seçerlerken bir implantolog olmayı hayal etmemeliler. Ben öğrencilerime İngilizce "tooth messiah" kavramını kullanıyorum, yani diş kurtarıcısı olmayı hedeflemeliler ve dişi kurtarmalıdır. Her hastaya "ben bu hastaya daha iyi bir tedaviyi nasıl verebilirim" diye düşünmeliler ve araştırma ruhlarını hiç bir zaman kaybetmemeliler.

Muayenehane çalışmanız oldu mu hiç?

Hayır olmadı. Bana göre akademisyenlik 24 saatlik bir iş. Ben hep şey diyorum, akademisyenliği boş zamanlarımızda yapıyoruz aslında. Yani iş saatinin dışında. Tez okuyoruz, proje ve yayın yazıyoruz, bunların hepsi akşamları ya da hafta sonları yapılan şeyler. Avrupa'da akademisyenlik maddi anlamda tatmin edici, ben o açıdan şanslıydım, kliniği bırakıp tamamen akademisyenliğe odaklanabildim.

Türkiye ile bağlarınızı devam ediyor mu?

Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi ile bağım zaten hiçbir

zaman kopmadı. Çünkü ben yurtdışına giderken fakültem beni çok destekledi. Sonrasında ben de fakültemden gelen çok sayıda öğrencinin yurtdışında eğitim almalarını sağladım; Zürih'te ya da Stockholm'de.

Birlikte projeler yazıyoruz. O projelerin bir kolu Türkiye'de bir kolu İsveç'te yürütülüyor.

'Yüzyüze derse katılım zorunlu değil, öğrenci istediği zaman istediği yerde dersi dinliyor. Herkes farklı şekilde öğreniyor, beş parmağın beşi bir değil ve herkesi dikkate almak zorundayız.'

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi açıldığında Ege'deki asistanlarımız Aydın'a geçtiler. **Doç.Dr. Beral Afacan** ve **Prof. Dr. Özgen Öztürk** var orada... Onlarla da klinik çalışmalar yapıyoruz. Türkiye'de klinik çok güçlü tabii, ciddi bir hasta

potansiyeli var.

İstanbul'la da çok güzel bir bağımız var; Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Oral Radyoloji Anabilim Dalı'ndan **Gonca Mumcu** hocamız vasıtasıyla. Ben Londra'da doktoramı yaparken Gonca abla TÜBİTAK bursuyla bizim dekanımızın yanına gelmişti. Orada başlayan bir hikayemiz var. Türkiye'ye döndüğünde onunla da bağımız kopmadı. Onlarla birlikte romatoid artrit çalışmaları yapıyoruz. İstanbul'da çok ciddi bir hasta potansiyeli var.

Bu arada ben ve eşim de geçen yıl TÜBİTAK bursu aldık! Nurcan Abla bizi Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nde ders vermek üzere davet etti. Çok güzel de oldu.

Son olarak **Alpdoğan (Kantarci)** ağabey geçen yıl bana deprem bölgesindeki öğrencilere yönelik Türkçe ders verdiğini, Türkçem gerilediği için zorlandım biraz, 'resmen ter döktürdünüz bana' dedim ama çok güzel bir program oldu. Katıldığım için çok mutlu oldum. ◻

Prof. Dr. Ahmet Efeoğlu

'Onun tarihi, büyük oranda Türk dişhekimliği tarihidir'

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi ülkemizin dişhekimliği eğitimi veren ilk kurumu. 60 yıla yakın bir süre dişhekimliği alanında eğitim veren tek kurum olma özelliğini de koruyor. Dolayısıyla geçmişte sayısız kere fakültenin tarihiyle ilgili çalışmaya imza atılmış. Bununla beraber başlangıcından bugüne geçirdiği tüm süreçlerin ayrıntılı olarak incelendiği, geniş kapsamlı bir çalışma yoktu. Uzun yıllar fakültede periodontoloji derslerinin yanı sıra dişhekimliği tarihi dersleri de veren Prof. Dr. Ahmet Efeoğlu, bu eksiği "Başlangıcından Günümüze İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi" kitabıyla kapattı. Nobel Tıp Kitapevleri tarafından 2023 yılının Mart ayında yayımlanan kitap, fakültenin tarihçesine tüm yönleriyle bakan, belgelerle yansıtan arşivlik bir çalışma. Ahmet Efeoğlu ile kitabın ortaya çıkışı ve hazırlık süreçlerine dair söyleşi gerçekleştirdik.

"Onun tarihi, büyük oranda Türk dişhekimliği tarihidir."
'Başlangıcından Günümüze İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi' kitabı ülkemizde bilimsel dişhekimliğinin hangi aşamalardan geçerek bugüne ulaştığını gösteren önemli bir kaynak. Sizi böyle bir kaynak kitap yazmaya yönlendiren, ana motivasyon kaynağı neydi?

Bildiğiniz gibi, İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi, ülkemizin ilk dişhekimliği okuludur ve elli yıldan uzun bir süre bu konuda eğitim veren tek kurum olarak görev yapmıştır. Dolayısıyla, Türk dişhekimliği eğitimi açısından çok önemlidir. Onun tarihi, büyük oranda, Türk dişhekimliği tarihidir.

Ülkemizde, genel dişhekimliği, Türk dişhekimliği ve Türk dişhekimliği eğitimi tarihi konularında çok değerli çalışmalar yapılmıştır. İlk dişhekimliği eğitim kurumu olan İstanbul Ü.D.F. ile ilgili de çalışmalar vardır. Fakat bunlar ya bütünü kapsamıyor ya da benim düşündüğüm sistemle yazılmamışlardı. Emekli olduktan sonra fakültemizin ayrıntılı bir tarihçesinin yazılmamış olduğu gerçeği beni rahatsız etmeye başladı.

Uzun yıllar bu fakültede dişhekimliği tarihi derslerini üstlenmiş bir öğretim üyesi olarak bu eksiği gidermesi gereken kişi bendim. Fakülte'deki görevimden emekli olarak ayrıldığım için yeterli zamanım da vardı. Kendime herhangi bir zaman sınırlaması koymadan çalışmaya başladım. Ne zaman bittiğini düşünürsem o zaman yayımlayacaktım. Öyle de yaptım. Uzun ve zevkli bir çalışma süreci oldu.

Ülkemizde bilimsel dişhekimliği tarihi İstanbul Ü.D.F.'nin kurulma kararıyla başladığı için elbette geçmiş yıllarda fakültenin tarihiyle ilgili yapılmış çalışmalar var. Bununla beraber sizin çalışmanızı eşsiz kılan çok daha kapsamlı ve bütünsel şekilde incelenmiş olması. Bu kadar geniş bir çalışmaya başlarken geriplanda neler yaşandı?

Haklısınız. Dediğim gibi, bu konuda yapılmış çalışmalar var. Hepsisi de çok değerli, hepsinden yararlandım. Bu vesileyle bu çalışmalarını burada anmak isterim:

Ziya Cemal Büyükaksoy'un 1946'da Türk Diştabipleri Cemiyeti Albümünde yayımlanan *'Türk Dişhekimliği Tarihi'* başlıklı yazısı. Gün-

müzde de geçerliliğini korumaktadır.

Arın Namal ve arkadaşlarının 2008'de yayımladığı '*Ülkemizin İlk Dişhekimliği Okulu - İstanbul Ü.D.F.'nin 100. Kuruluş Yılına Armağan*' başlıklı kitabı.

Canan Alatlı, Huriye Çolaklar ve **Arın Namal** ile birlikte 2009'da yayımladığımız '*Bilimsel Dişhekimliğinde 100 Yıl, İstanbul Ü.D.F. 1908-2008*' başlıklı kitap.

Bu üç çalışma tümüyle İstanbul Ü.D.F.'ni incelemektedir.

Bunlara ek olarak değinmem gereken önemli bir çalışma da **İlter Uzel**'in 2018'de yayımladığı "Dişhekimliği Tarihi" kitabıdır. Kitabın ikinci cildinde, bu konu da incelenmektedir.

Amacım, fakültemizin tarihçesini mümkün olduğunca geniş kapsamlı, bir bütün olarak ortaya koymak ve yine geniş kapsamlı kişi ve konu indeksi hazırlayarak okuyucunun merak ettiği bilgilere ulaşmasını kolaylaştırmaktır.

Çalışmanızı yürütürken hangi kaynaklara başvurduunuz? Arşivlere özellikle Osmanlı dönemi belgelere ulaşma, günümüz diline çevrilme sürecinde güçlük çektiniz mi? Bu sorunu nasıl aştınız?

Konuyla ilgili tüm dergi ve kitapları taradığımı söyleyebilirim. Öğrenci albümleri, talebe rehberleri, çevrimiçi erişime açık olan Resmî Gazete yoluyla kanun ve yönetmelikleri inceledim. Aynı yolla birçok gazeteyi de tarama şansım oldu. Edebiyat Fakültesi Kütüphanesi ve Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nden de yararlandım. Ayrıca, İstanbul Üniversitesi ve İstanbul Ü.D.F. arşivlerinde çalıştım. Bu dönemde, Dişhekimliği Fakültesi arşivleri bina değişikliği nedeniyle kapalı idi. Ancak, daha önceki yıllarda yaptığım çalışmalarda elde ettiğim kopyalama ve notlar çok değerliydi.

Osmanlıca metinlerin Latin harflerine çevrilmesinde uzman kişilerden yardım aldım.

Dişhekimliği mektebinin Tıp Fakültesi'nin bir şubesi olarak açıldığı başlangıç evresinde verilen eğitimi, yetişen hekimlerin yetkinliğini, halkın dişhekimlerine erişimini o günün koşullarında nasıl değerlendiriyorsunuz?

1909-1933 arasındaki 'Dişçi Mektebi' dönemini uzun süren bir emekleme dönemi olarak tanımlayabiliriz. Çok az sayıdaki hoca, çok zor koşullarda eğitim vermeye ve dişhekimliğini halk nezdinde saygın bir meslek hali-

Tarihi bir fotoğraf. Prof.Dr. Alfred Kantorowicz, Halit Şazi Amfisinde ders sırasında. İkinci sırada en solda oturan, Almanca anlatılan dersin çevirisini yapan Prof.Dr. Pertev Ata, ön sırada en solda oturan ise Doç. Ferruh Aközsoy'dur. Yıl 1949.

ne getirmeye çalışmışlardır.

Dişçi Mektebi, Tıp Fakültesinin bir şubesiydi. Ekonomik ve idari açıdan ona bağlıydı. Dişçi Mektebi hocaları, fiziksel koşulları iyileştirme ve akademik kadroyu geliştirme gibi hayati konularda yetkisizdiler. Tıp Fakültesi kendi şubeleri olan Dişçi ve Eczacı mekteplerini kendi arka bahçesi olarak kullanmıştır. Bu mekteplerin gelişmesine yönelik herhangi bir adım atmamıştır. Aksine gelişmeye yönelik bazı teşebbüsleri engellemiştir.

Bu koşullarda, Dişçi Mektebinin nitelikli bir eğitim verdiğini ve yetkin dişhekimleri yetiştirdiğini söylememiz doğru olmaz. Nitekim, dişhekimliği eğitimi 1920'lerde, kamuoyuna açık şekilde tartışılmaya başlamıştır, ciddi eleştirilere maruz kalmıştır. Olumsuzluklardan Dişçi Mektebi hocaları sorumlu tutulmuştur. Ama sorun sistem sorunuydu. Bu sorunlar, 1933

reformuyla önemli ölçüde aşılmıştır.

Nazilerin Almanya'da iktidara gelmesi, Yahudilere yönelik 'cadı avı' ülkemizde bilimsel dişhekimliğinin ilerlemesinde önemli bir dönüm

noktası. Alfred Kantorowicz'in İstanbul Üniversitesi kadrosuna katılmasıyla beraber ne gibi yenilikler yaşanmış? Siz bu süreci nasıl yorumluyorsunuz? Almanya'da nasyonal sosyalizmin iktidarı ele geçirmesini takiben burada yaşayan Yahudilere ve muhaliflere yaşam hakkı tanınmamıştır. Kısa zaman içinde Almanya, Avusturya ve diğer birçok Avrupa ülkesinde yaşayan bilim

"1909-1933 arasındaki 'Dişçi Mektebi' dönemini uzun süren bir emekleme dönemi olarak tanımlayabiliriz. Çok az sayıdaki hoca, çok zor koşullarda eğitim vermeye ve dişhekimliğini halk nezdinde saygın bir meslek haline getirmeye çalışmışlardır."

Fakültenin 1970'te kullanılmaya başlanıp Eylül 2019 depreminin ardından boşaltılıp yıkılan üçüncü binası.

insanı vatanlarını terk etmek zorunda kalmışlardır. Başta ABD olmak üzere dünyanın dört bir yanına göç etmişlerdir.

Bu göç, Türkiye’de üniversite reformunun başlangıç dönemine rastlamıştır. Reform çalışmalarında, bu göçten bağımsız olarak, konusunda öne çıkmış yabancı profesörlerin İstanbul Üniversitesi’ne getirilmesi planlanmıştı. Zamanlama her iki tarafın da lehineydi. Yahudi bilim insanları Avrupa’dan uzaklaşmak, genç Türkiye Cumhuriyeti ise seçkin bilim insanları istiyordu.

İstanbul Üniversitesi’nde, 1933-1973 yılları arasında çoğu Alman ve Avusturya kökenli olmak üzere 96 profesör görev yapmıştır. Bu hocaların yanlarında getirdikleri yardımcıların sayısı ise 91’dir.

Dişhekimliği Okulu’na gelen **Ord.Prof.Dr. Alfred Kantorowicz** bu bilim insanlarından biridir. Kantorowicz başlangıçta protez hocası olarak görev yapmıştır. Kısa zamanda Tedrisat Direktörü olmuş ve dişhekimliğinin hemen tüm branşlarında teorik ve pratik eğitime katkıda bulunmuştur. Okulun hem idari hem de akademik işleyişinden sorumlu olmuştur. 1933 reformu sonrası dönemde Kantorowicz ile birlikte Türk dişhekimliği eğitimi çağ atlamıştır diyebiliriz. Kitapta Kantorowicz’e doğal olarak çok geniş yer verilmiştir.

Genel olarak baktığımızda, çeşitli bilim ve sanat dallarında uluslararası üne sahip bu öğretim üyelerinin Türk bilim ve sanat dünyasına katkıları tartışılmaz. Ama, İkinci Dünya Savaşı bittikten sonra bu hocaların büyük bir kısmı ya ABD’ye göçmüşler ya da ana yurtlarına dönmüşlerdir.

Bugün üzerinde durup düşünmemiz gereken konu, bu hocaların üniversite eğitimine kazandırdıklarının neden korunup, geliştirilemediğidir.

Siz de İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi mezunusunuz. Öğrenciliğiniz ve sonrasında doktora döneminizde o yılların fakültenin eğitim sürecine katkısı nasıl dile getiriliyordu?

Fakülteye öğrenci olarak girdiğimde, Çapa’daki, dişhekimliği fakültesi olarak planlanıp inşa edilmiş olan yeni binaya bir yıl önce taşınmıştı. Fiziksel koşullar, dershaneler dışında (dershanelerin bulunduğu binalar henüz yapılmamıştı, dersler seminer salonlarında yapılıyordu) çok iyiydi. Doktora yaptığım dönemde, dersane ve temel tıp bilimleri binaları vs. tamamlanmıştı. Bu dönem, akademik kadro, öğrenciler, klinikler, laboratuvarlar, başvuran hastalar ve yapılan tedavilerin tümü açısından değerlendirildiğinde oldukça tatmin edici düzeyde idi. Dolayısıyla eğitim kalitesinin de tatmin edici olduğunu ifade

Asistan Dr. Necla Timoçin doçentlik sınavının son aşaması olan deneme dersi sırasında. Jüri üyeleri: Prof. Ferruh Aközsoy, Prof. Suat İsmail Gürkan, İstanbul Tıp Fakültesi Plastik Cerrahi Hocası Prof. Dr. Halit Ziya Konuralp ve Prof. Şevket Tagay. Son değerlendirmeleri yapıyorlar, Kasım 1965.

edebilirim.

Eğitimin kalitesini ölçmeye çalışan araştırmalar maalesef yapılmamıştır, yapılmamaktadır. Bu konuda söyleneceklerin öznel değerlendirmeler olacağı açıktır.

1960’lı yılların başına gelindiğinde İstanbul Ü.D.F. on bir öğretim üyesiyle ülkede dişhekimliği yetiştiren tek kurum. Birdenbire özel dişhekimliği yüksek okullarının açıldığını ve yüksek kontenjanlarla öğrenci kabul etmeye başladığını görüyoruz.

Bugünküne benzeyen tablo nelere yol açıyor? Bu yanıştan nasıl dönülüyor?

Özel yüksek okullar 1961 anayasasının 21. maddesine göre kurulmaya başlanmıştır. İlki 1962 yılında kurulmuştur. 1969 yılına kadar toplam 41 (bazı kaynaklara göre 44) özel yüksek okul açılmıştır. Bunlar; Mühendislik – Mimarlık (12), Kimya Mühendisliği (5), Eczacılık (7), Dişhekimliği (5), İktisadi Ticari İlimler (8), Gazetecilik (3) ve Tatbiki Güzel Sanatlar (2), Hukuk (1) özel yüksek okuldur. Hukuk Özel Yüksek Okulu kurulmuş fakat gelen reaksiyonlar sonucu öğrenci almamış, faaliyete başlayamamıştır.

1961 anayasasının 21. maddesi, “devlet denetiminde olmak kaydıyla herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme hakkına sahiptir” diyerek bu konuda çok geniş bir özgürlük alanı açmıştır. Aynı anayasasının 120. maddesi ise, “üniversiteler ancak devlet eliyle ve kanunla kurulur” diyerek özel üniversitelerin kurulmasını yasaklamıştır.

Bu nedenle, üniversite, fakülte gibi isimler alamamışlardır, “Özel Yüksek Okul” adıyla kurulmuşlardır. Anayasasının 21. maddesine dayanarak kurulmuşlardı fakat bu maddenin uygulanması için gerekli kanunun çıkarılması oldukça gecikmiştir. İlk

‘İstanbul Üniversitesi’nde, 1933-1973 yılları arasında çoğu Alman ve Avusturya kökenli olmak üzere 96 profesör görev yapmıştır. Bu hocaların yanlarında getirdikleri yardımcıların sayısı ise 91’dir.’

9. FDI (Dünya Dışhekimleri Birliği) Kongresine katılan Türk kafilesi, 1936. Orhan Okyay ABD'de olduğu için yoktur. Alfred Kantorowicz ise kafileden ayrı gitmiştir.

kanun, "Özel Öğretim Kurumları Kanunu" başlığı ile 18 Aralık 1965 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kanunun gerektirdiği tüzük ve yönetmelikler ise bir türlü çıkarılmamıştır. Bu durum, özel yüksek okulların kuruluş ve işleyişinin devlet tarafından denetlenmesini zorlaştırmıştır.

Bu denetimsizlik eğitimin kalitesini kabul edilemez bir seviyeye düşürmüştür. Bu konunun çok ayrıntılı incelenmesi gerekir. Ancak bir örnek vermek gerekirse; İstanbul Özel Dışhekimliği Yüksek Okulu her sene 1. sınıfa

maksimum 200 öğrenci alması gerekirken (ki bu sayı bile sahip olduğu koşullara göre çok fazladır), 1967-1968 döneminde 425 öğrenci almıştır. İstanbul Ü.D.F.nin, 1970-1971 döneminde Çapa'daki yeni binasına taşındığındaki 1. sınıf kontenjanı ise 150 öğrencidir. Durumun vahametini anlatmak için yeterli bir örnektir sanıyorum.

Özel yüksek okul öğrencileri gerekli eğitimi alamadıkları için, kamu üniversitesi öğrencileri ise onların yeterli eğitim almadıkları halde kendileri ile aynı mesleki yetkilere sahip olacakları için durumdan hiç memnun değillerdi. İlaveten meslek kuruluşları, özel yüksek okul diplomalarını tanımayacaklarını, mezunları meslek odalarına kaydetmeyeceklerini ilan etmişlerdi. Hem özel hem kamu yüksek öğretim kurumlarındaki öğrenciler, uzun süreli boykotlar ve yürüyüşlerle durumu protesto etmeye başlamışlardı.

Durumu değerlendirmek ve çözüm getirmek amacıyla Cumhuriyet Senatosu tarafından "Özel Yüksek Okulları Araştırma Komisyonu" kurulmuştur. Komisyon çok geniş kapsamlı bir rapor hazırlayarak tüm sorunları ve nedenlerini açıklığa kavuşturmuştur. Komisyona göre; Millî Eğitim Ba-

'(Özel yüksekokullardaki)denetimsizlik eğitimin kalitesini kabul edilemez bir seviyeye düşürmüştür. Bir örnek vermek gerekirse; İstanbul Özel Dışhekimliği Yüksek Okulu her sene 1. sınıfa maksimum 200 öğrenci alması gerekirken (ki bu sayı bile sahip olduğu koşullara göre çok fazladır), 1967-1968 döneminde 425 öğrenci almıştır.'

kanlığı gerekli tüzük ve yönetmelikleri zamanında hazırlamayarak özel yüksek okulların denetimini imkansız hale getirmiş ve özel okul kurucularının olumsuz tutumlarını önleyememiştir. Okullar kâr amaçlı kuruluşlar haline gelmiştir.

Sonuçta, özel yüksek okullar 1472 sayılı yasayla, 9 Temmuz 1971 tarihinden itibaren kamulaştırılarak kurucuların ellerinden alınmış, üniversite veya akademilere bağlanmıştır. Ülkemizin ilk özel yüksek okul macerası bu şekilde büyük bir başarıyla sonuçlanmıştır.

Vakıf üniversiteleri 1983'te YÖK yasasına eklenen bir madde ile kurulmaya başlamışlardır. Günümüzde 78 vakıf üniversitesi bulunmaktadır. Vakıf üniversitelerinin yanı sıra 127 tane de kamu üniversitesi vardır. Kamu ve vakıf üniversitelerinde toplam 93 dışhekimliği fakültesi bulunmaktadır. Bunların birinci sınıf kontenjanlarının toplamı ise (yabancı öğrenci kontenjanıyla girenlerle birlikte) 11.254 öğrencidir. Bu fakültelerin yılda

10 bin mezun verdiğini ve bir dışhekimim ortalama 20 yıl çalıştığını kabul edersek 20 yıl sonraki dışhekimimiz sayımız en az 200.000 olacaktır. Duruma yalnızca sayısal olarak baktığımızda bile ortada büyük bir yanlışın olduğu açıktır.

Vakıf üniversitelerinin tümünü aynı kategoride değerlendirmek veya değerlendiren genelme yapmak doğru olmaz. Ama, kâr amacı gütmemek şartıyla kurulmuş olan

vakıf üniversitelerinin, bir kısmının, kâr amacı güttüğü, gerçekte bir kişiye bağlı olduğu, demokratik ve özerk bir işleyişe sahip olmadığı, yeterli akademik kadroya sahip olmadığı vb. bir gerçektir. Bazı kamu üniversitelerinin de akademik kadrolarının yeterli seviyede olmadığı söyleyebiliriz. →

Son sınıf öğrencileri cerrahi kliniğinde Prof. Dr. Ziya Cemal Büyükkasoy'un uygulamalarını izliyorlar, 1936.

Bu olumsuzlukların, halk sağlığına ve mesleğimize getireceği sorunları tahmin etmek zor değil.

Geçmişten bugüne fakültenin tarihçesine baktığınızda sizin için önem arz eden, bilimsel dişhekimliği tarihinde referans sayabileceğiniz "kişisel (dolayısıyla da öznel) bir ilkler listesi" sayabilir misiniz bizlere?

Fakültedeki bazı ilkleri şöyle sıralayabiliriz:

Dişçi Mektebi mezunu ilk öğretim üyesi:

Mustafa Mehmet Büyükgürel

İlk dişhekimi müdür: **Kâzım Esat Devrim**

İlk dekan: **Suat İsmail Gürkan**

İlk doktora: **Mehmet Oğuz Baz**

İlk doktora danışmanı:

Prof.Dr. Orhan Okyay

Okul mezunu ilk milletvekili:

Hüsamettin Okan (Sinop Milletvekili)

İlk Kadın dişhekimi: **Ayşe Şadiye**

Güvendiren, Hatice Azra Demirelli

İlk kadın öğretim üyesi: **Necla Timoçin**

İlk kadın dekan: **Prof.Dr. Altan**

Gülhan Özerkan

İlk kadın milletvekili: **Muammer**

Develi Hanım

Günümüzde dişhekimliği fakülteleri kadın-erkek öğrenci sayısının birbirine yakın olduğu bölümler arasında. Elbette tarihsel süreçte böyle değildi. Kadınların dişhekimliği öğrencisi olarak fakülteye kaydı, ilk kadın öğretim üyelerinin kadroya dahil olmasında öğrenci sayısındaki eşitliğe giden yolu anlatabilir misiniz?

Dişçi mektebimiz

Avrupadaki emsali derecesinde mükemmeldir; ecnebi talebe Türk talebeden fazladır

1933 Üniversite Reformundan hemen önce Dişçi Mektebinden ulusal basına yansayanlar. Sol üstte Ziya Cemal Bey öğrencilerle birlikte hasta başında, sol altta Suat İsmail Bey öğrencilerin çalışmalarını denetliyor, sağda Öğrenci Kliniğinin genel görünümü. Ortada Kâzım Esat Bey. Cumhuriyet Gazetesi, 5 Mayıs 1933.

Prof.Dr. Ahmet Efeoğlu Çapa'daki Periodontoloji Öğretim Üyesi Kliniğinde, doktora öğrencileri Hande Alpay, Ozan Karakaş, Erdoğan Aydın ve Mete Hanzade ile birlikte, 2013.

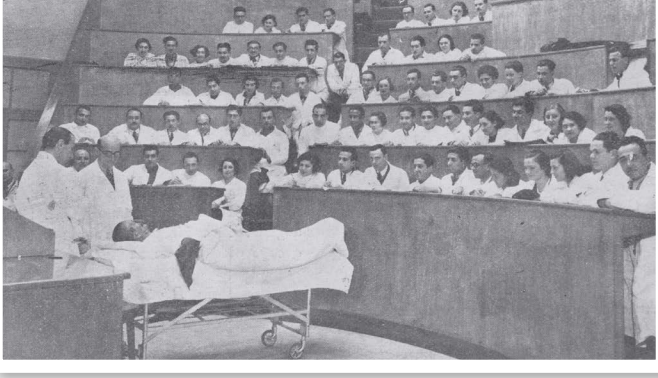
İnâs Darülfünunu (kadınlara mahsus üniversite) II. Meşrutiyetten sonra, 12 Eylül 1914'te açılmıştır. Kabaca edebiyat, matematik ve fen bilimleri olarak adlandırabileceğimiz üç bölümden ibaretti. Darülfünundan farklı olarak din bilimleri, tıp ve ona bağlı eczacılık ve dişhekimliği bölümlerini içermiyordu. Bir başka deyişle, erkeklerin eğitimi

'Meslek kuruluşları, özel yüksek okul diplomalarını tanımayacaklarını, mezunları meslek odalarına kaydetmeyeceklerini ilan etmişlerdi. Hem özel hem kamu yüksek öğretim kurumlarındaki öğrenciler, uzun süreli boykotlar ve yürüyüşlerle durumu protesto etmeye başlamışlardı.'

gördüğü darülfünununun, kadınlara özgü eşdeğeri değildi. Nitekim buradan mezun olanlar yalnızca, kız liselerinde öğretmenlik yapma yetkisi kazanıyorlardı. Daha sonra İnâs Darülfünunu kapatılarak Darülfünuna bağlanmıştır. Fakat karma eğitime geçilememiştir. Erkekler sabah, kadınlar öğleden sonra ders almışlardır.

Bilindiği gibi I. Maarif Kongresi, Kurtuluş Savaşı sırasında, 15 Temmuz 1921'de Ankara'da toplanmıştır. Kongreye yurdun dört bir tarafından gelen 250 kadın ve erkek öğretmen katılmıştır. **Mustafa Kemal Paşa** cepheden gelerek kongreyi açmış ve önemli bir konuşma yapmıştır. Bu arada, toplantıda kadın ve erkek öğretmenlerin ayrı ayrı oturmalarına karşı çıkmış, kadın erkek eşitliğini savunmuştur. Bu karşı çıkış tüm ülkede, özellikle de İstanbul'da geniş yankı bulmuştur. Başından beri karma eğitim isteyen kız öğrenciler, bundan cesaret alarak erkek öğrencilerin sınıflarına girmiş, orada derslere devam etmek istediklerini açıkça göstermişlerdir.

Kız öğrencilerin fiilen başlattıkları karma eğitim, 16 Eylül 1921'de darülfünun yönetimi tarafından onaylanmış, resmen karma eğitime geçilmiştir. Edebiyat, Fen ve Hukuk Fakültelerinde 1921-

Dişhekimliği Okulu son sınıf öğrencileri Prof. Dr. Rudolf Nissen'in genel cerrahi dersinde, yıl 1935.

1922 döneminde, Tıp Fakültesinde ise 1922-1923 döneminde karma eğitime başlanmıştır.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu tutumu darülfünun-da karma eğitimin kapılarını açmıştır.

Elbette ilk zamanlarda karma eğitime muhalefet eden toplum kesimleri olmuştur. Zaman içinde, demokratik laik cumhuriyet içselleştirildikçe bu muhalefet zayıflamıştır. Özellikle eğitim seviyesi yüksek kesimlerde yok denecek kadar azalmıştır. Günümüzde, fakültelerimizde kız öğrenciler sayısal olarak, eşitlik bir yana yer yer çoğunlukta dırlar. Umarım, içinde bulunduğumuz süreç bu kazanımların kaybedilmesine neden olmaz.

Dişçi Mektebine kız öğrenciler ilk kez 1923-1924 döneminde kayıt yaptırmışlardır. Ayşe Şadiye (Güvendiren) ve Hatice Azra (Demirelli) Hanımlar 1. sınıfa, **Grasiala Hanım** ise 3. sınıfa kaydolmuştur.

Grasiala Hanım Paris Dişhekimliği Okulu'ndan mezun olmuştur. Diploma denkliği alabilmek ve Türkiye'de dişhekimliği yapabilmek için yönetmelik gereği olarak, 3. sınıfa (son sınıf) kayıt yaptırmış ve 1924'te mezun olmuştur. Ayşe Şadiye ve Hatice Azra Hanımlar ise 1926 yılında mezun olmuşlardır ve okulumuzdan mezun ilk kadın dişhekimleridir.

İlk kadın öğretim üyesi ise cerrahi hocamız Prof. Dr. Necla Timoçin (1931-2015)'dir. 27 Haziran 1957'de Dişhekimliği Okulundan mezun olmuştur. 26 Mart 1964'te "Dr. med. dent." unvanı almıştır. 15 Kasım 1968'de doçent olarak ilk kadın öğretim üyesi unvanını kazanmıştır. 16 Ocak 1974'te profesör olan Necla Timoçin, aynı zamanda ilk kadın dişhekimi profesördür.

Çalışmalarınız sırasında köşede kalmış, unutulmuş, sizi şaşırtan, gurlandıran, bugünün dişhekimleri muhakkak bunu duymalı, öğrenmeli dedirten keşifler oldu mu?

Daha önce bilinmeyen, yazılmamış veya yazılmış

unutulmuş birçok olgu var tabii ki. Başka bir yerde de anlattığım iki örneğe burada da değinmek isterim:

Birincisi, 1936'da Viyana'da yapılan 9. FDI Kongresidir. Bu kongreye okul hocaları hemen hemen tam kadro olarak katılmışlardır. Ziya Cemal Büyükkaksoy Kültür Bakanlığı tarafından, Atatürk'ün isteği ile, İstanbul Üniversitesi temsilcisi olarak gönderilmiştir. Kafilde bazı serbest dişhekimleri de vardır.

Türk kafilesi toplam yedi adet sunum yapmıştır. Kongrede, Ziya Cemal Büyükkaksoy üç tebliğ, Alfred Kantorowicz bir tebliğ, bir rapor, **M. Muammer** ve **Halil İlyas Akben** birer demonstrasyon yapmışlardır. Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin dişhekimleri olarak kongrede ilgi odağı olmuşlar. Atatürk ve devrimleri konusunda çok merak edilen sorulara muhatap olmuşlardır. Çok başarılı bir kongre geçirmişlerdir.

İkincisi ise bir klinik uygulamadır. Bildiğim kadarıyla, ilk implant uygulaması 1961'de Asistan **Dr. Gazanfer Zembilci** (Prof.Dr. Total-Parsiyel Protez hocası ve Dekan) tarafından yapılmıştır. Zembilci, bugün yeniden gündeme gelen bir subperiostal implant uygulaması yapmış ve yayımlamıştır.

Zembilci, 12-17 nolu dişler arasındaki bir dişsizlik vakasını 22 ayar altından imal ettiği subperiostal (kemik üstü) implantla tedavi etmiştir. Flap kaldırıp aljinat ölçü almış ve alveol kretine tam uyumlu, mukoza dışına uzanan ankrajları (abutment) olan kafes şeklinde bir döküm implant elde etmiştir. Ayrıca, implantı kemiğe sabitlemek için yine altından iki adet vida üretmiştir. Vidalarla kemiğe sabitlediği implant üzerine üç hafta sonra akrilik bir köprü yapmıştır.

Bu uygulamanın bir yıllık takibini 7-9 Aralık 1961'de, Dişhekimliği Okulunda toplanan, VII. Millî Dişhekimliği Kongresinde tebliği etmiştir. Ayrıca, 1962'de İstanbul Tıp Fakültesi Mecmuasında yayımlamıştır.

Ülkemizde dişhekimliği tarihini kayıt altına alan önemli bir çalışmaya imza attınız. Bu alanda yeni projeleriniz var mı?

Şu anda, somutlaşmış bir projem yok. Fakat, Türk dişhekimliği tarihiyle ilgili çalışılacak pek çok konu var. Diğer kamu üniversitelerine bağlı fakülteler, 1960'ların özel dişhekimliği yüksek okulları ve günümüz Vakıf Üniversitelerine bağlı fakültelerin hepsi birer araştırma konusudur.

Dişhekimliği camiası olarak tarihimizi öğrenmek için yeterli zaman ayırmıyoruz. Ancak, özellikle yönetici konumunda olanların fakültelerinin ve genel anlamda mesleklerinin geçmişini bilmelerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. ○

'İlk implant uygulaması 1961'de Asistan Dr. Gazanfer Zembilci tarafından yapılmıştır. Zembilci, bugün yeniden gündeme gelen bir subperiostal implant uygulaması yapmış ve yayımlamıştır.'

Müziyen meslektaşımız

Tolga Bıçakçı:

İki profesyonel hobim var

Tolga Bıçakçı... Bir dönem Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi mezunları için o fakülteye girdikleri ilk anda tanıdıkları ilk hoca olan Prof. Dr. Aydın Bıçakçı'nın kendi gibi protez uzmanı oğlu, öğrencilerin Tolga abisi, yılların klinisyeni... Bir yandan da gittiğiniz bir konser ya da düğünde sahnede karşınıza çıkabilecek bir solist, Positive Live Project'in gülen yüzlerinden biri... Sahneye çıktığı grubun adındaki gibi pozitif ve yaptığı tüm işlerde oldukça titiz... Peki kendine göre o en çok hangisi? Oldukça samimi cevaplar verdiği bu röportajı okumaya var mısınız?

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1976 İzmir doğumluyum, 1994 yılında Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ne lisans öğrencisi olarak girdim. 1999'da mezun oldum, aynı yıl yine aynı Fakültede Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı'na doktora öğrencisi olarak girdim. 2005'te doktora bitirme sınavını başarıyla tamamlayarak Dr.Med.Dent. ünvanına hak kazandım.

2005-2011 yılları arasında Araştırma Görevlisi olarak çalıştım. 2011 yılında üniversiteden ayrılıp, halen hizmet verdiğim muayenehanemi açtım. Evli ve bir çocuk babasıyım.

Dişhekimliği ve akademisyenlikten bir aileden geliyorsunuz ama dişhekimliği olmaya nasıl karar verdiniz? Çocukluktan gelme bir şey mi?

Aslında çocukluğumda, babam **Prof.Dr. Aydın Bıçakçı**'nın muayenehanesinde ömrüm geçti denebilir. Çalışan anne ve babanın çocuğu olunca iş yerlerine aşına oluyorsunuz. 1980'li yıllarda hazır konfeksiyon hekim önlükleri yok, hep bireysel terzi dikimi önlükler giyiliyor. Babam da o dönemde sırf espri olsun diye kendine önlük diktirirken bana da diktirtmişti.

Tahmin ediyorum bu meslek biraz da o zaman

kaderime işlenmiş... Ama fen lisesi mezunu bir genç olarak hayalim mühendislik dallarıydı. Aile mesleğine saygıdan dişhekimliği yazmıştım son tercih olarak, zaten çok da tercih belirtmemiştim sınava başvururken, şans bu ya, dişhekimliği fakültesine girdim...

Neden protetik diş tedavisi?

Mühendislik bilimine olan merakım neden oldu sanırım. Protetik diş tedavisi önemli ölçüde biyomekanik kuralları çerçevesinde işlev gören bir bilim dalı. Elbette estetik kurallar çerçevesinde, yapay nesnelere doğal görünmesini sağlayabilmek, ne diyorlar

bugünlerde ona, büyük bir "challenge"... Bu nedenlerle ilgimi çekmiş olabilir, öğrenciliğimden hatırladığım kadarıyla en çok protez ödevlerini yaparken zorlanırdım, ancak ne kadar zorlansam da en çok da bundan keyif alırdım..

Fakültede kalmayı hiç düşündünüz mü?

Aslında ben akademik kariyer yolunda ve daimi kadroydaydım. Bu sorunun iki yanıtı olabilir, ben nazik olanı tercih ederek yanıtlamak istiyorum; serbest meslek erbabı olarak mesleğimi icra etmek istedim diyelim...Kendi işyerinde çalışıyor olmanın pek çok avantajı var, en

önemlisi de çalışma ortamınızı kendiniz belirliyorsunuz, örneğin çalışmak istediğiniz malzemeleri siz belirliyorsunuz, bu yadsınamaz bir ayrıcalık..

Müziğe olan ilgi nasıl başladı? Daha profesyonel olarak ilgilenmeye ne zaman geçtiniz?

Müzikle yolculuğum ilkokul 4. sınıftayken almaya başladığım klasik piyano-armoni dersleriyle başladı. Piyano yolculuğum lise 2. sınıfa kadar sürdü, oldukça da ilerletmiş ve geniş bir repertuar edinmişim. Ancak üniversite sınavlarına hazırlanma maratonu başlayınca piyanoya ara vermek durumunda kaldım.

Çalgı çok nankör bir şey, rutininizden bir kez çıkarsa, bedeli ağır oluyor. Yalnızca iki yıl ara vermeme karşın, yeniden hevesle piyanonun karşısına geçtiğimde parmaklarımın başka birine aitmiş gibi davranmasına çok bozulup, piyanoyu bıraktım.

Üniversite yıllarında sınıf arkadaşlarımızla kurduğumuz bir amatör grubumuz vardı, hatta dönem arkadaşlarımız hatırlayacaktır, fakülte-den mezun olana kadar dört yılı aşkın süre müzik yaptık. **Gençliğin Öyküsü**'ydü adı.. Amatör olmasına karşın iki kez TRT radyo, bir kez de TRT televizyon canlı yayını gerçekleştirdik.

Sonrasında opera ve şan dersleri var.. İzmir Devlet Opera ve Balesi kimi solist sanatçılarından dersler aldım. Asistanlık yıllarımda İzmir TOBAV'ın kurduğu çok sesli koroda söyledim.

TOBAV korusu o yıllarda çok ciddi organizasyonlarda sahne aldı, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın sayısız konserinde korist olarak sahneye çıktım.

Üniversite öğrenciliğim sırasında gitar çalmaya heves edip kendimce çabalayarak gitar çalmayı öğrendim. Hatta kendime doktora sınav hediyesi olarak daha sonra uzun yıllar sahnede kullanacağım gitarımı aldım. Elbette asistanlık yıllarımda katıldığım üniversitemiz öğretim üyeleri ve yardımcılarından oluşan Ege Üniversitesi Akademisyenler Orkestrası'ndan bahsetmemek olmaz. Üniversitenin Tıp, Dişhekimliği, Ziraat, Eczacılık, Eğitim Bilimleri fakülte-leri ve Türk Müziği Konservatuvarı öğretim üye ve yardımcılarından oluşan muhteşem bir proje or-

'Ben iki profesyonel hobisi olan biriyim. Bunlardan biri dişhekimliği. Evet ben mesleğimi de bir hobi olarak değerlendiriyorum; çünkü insanlar hobileriyle uğraşırken keyif alır ve mutlu olur diye düşünürüm.'

kestrasıydı. Dişhekimliği kaç yıl daha benimle geliri bilmiyorum, ama müzik sonsuza dek yol arkadaşım olacak gibi..

Positive Live Project nasıl oluştu?

Positive Live Project adından da anlaşılacağı üzere, olumlu bir performans projesidir. Grubun kurucuları sevgili **Hakan**

Meslektaşımız Tolga Bıçakçı Positive Live Project kurucuları Hakan Biçer ve Engin Tansel ile bir sahne performansı sırasında.

Biçer ve Engin Tansel

eski arkadaşlarımdır. Çok kaliteli bir müzik dağarcığına sahip, çok iyi müzisyenlerden oluşan bir tema grubuydu ve ben de çok beğenerek izliyordum onları. Elbette seyirci olarak katıldığım programlarında beni nezaketten sahneye davet ediyorlardı ve çok da keyif alıyordum.

Sonrasında Sevgili Hakan ve Engin bu projeyi daha ileri götürmek adına Positive Live Project'i bir etkinlik orkestrasına dönüştürmek istediklerini söyleyerek benim de onlara katılmam için davette bulundular. Yeni açmış olduğum muayenehanemi de göz önünde bulundurarak sınırlı bir süre kendilerine tam destek verebileceğimi ancak; birkaç yıl içinde kliniğimin temposunu da öngörerek ayrılmam gerekebileceğini dile getirdim.

Birkaç sezon diye çıktığım bu yolculukta şu an 13. yıldayız... Positive Live ailesi üyesi olmaktan hep kıvanç duyduğum bir ailedir, her ne kadar klinik rutinim dolayısıyla eski tempoyla onlara katılamasam da, halen birlikte sahnedeyiz... Solistlerden biriyim, ancak sahnede gitar ağırlıklı olmak üzere, klavye ve perküsyon da çalıyorum.

Uzun yıllardır birçok mekanda ve projede sahne alıyorsunuz. Bu anlamda keşfedilmeniz nasıl oldu?

Mekan müzisyeni olarak ilk profesyonel sahne çok sevgili dostum **Onur Gül**'le tanışınca başladı. Son derece şans eseri kendisinin müzik yaptığı mekanda sahneye yakın bir masadan eşsiz müziğine refleks olarak yaptığım vokalle başladı bu dostluğumuz. Kendisine

yakın olduğum için sesimi duymuş olacak ki söylediği şarkıyı yarıda kesti ve birlikte vokal yaptığımız arkadaşlarıma ve bana; “Bu şarkıda vokali siz mi yapıyorsunuz?” diye sordu.

Daha çok utandığım bir anımı hatırlamıyorum çünkü ilk aklımdan geçen böylesine iyi bir müzisyenin sahnesine müdahale ettiğim için alındığı oldu. Ancak gerçek öyle değildi; kendi mikrofonunu bize doğru uzattı, o çaldı biz söyledik. Güzel bir dostluğun başlangıcı oldu bu anı.. İzleyici olarak gittiğim programlarında zaman zaman sahneye davet etti, ben de dizlerim titreye titreye şarkı söyledim. Daha sonraları üç yıl birlikte müzik yapacak iki sahne ortağına dönüştü bu dostluk.

Kendinizi sahnedeki Tolga'ya mı hekim Tolga'ya mı daha yakın hissediyorsunuz?

Bu zor bir soru; yanıtım yıllardır hiç değişmedi. Ben iki profesyonel hobisi olan biriyim. Bunlardan biri dişhekimliği. Evet ben mesleğimi de bir hobi olarak değerlendiriyorum; çünkü insanlar hobileriyle uğraşırken keyif alır ve mutlu olur diye düşünürüm.

Ne yazık ki hem küresel, hem de ulusal açıdan günden güne zorlaşan mesleğimizin bu zorluklarının üstesinden gelebilmenin ve yaptığımız işten keyif alabilmemizin tek geçer yolunun bu olduğunu düşünüyorum. Hala her yeni hastanın tedavi sürecine başlarken, sahnede şarkı söylerken hissettiğim gibi hissediyorum; hem çok keyifli, hem

de çok heyecanlı.

Teknik ayrıntısı çok olan bir mesleğimiz var, bunu inkar edemeyiz. Bu ayrıntılar türlü türlü zorluklara neden olabiliyor ancak bu zorlukları aşılması güç engeller olarak değil de keyifle alınacak dönemeçler olarak değer-

“Çevremdeki insanlardan sunu çok duymuşumdur: ‘Oh ne güzel, günün stresini sahnede atıyorsun’. Yakından bakıldığında durum pek de öyle değil.”

lendirirsek mesleğimizi uzun yıllar ve motivasyonumuzu kaybetmeden sürdürebiliriz kanısındayım. O nedenle ben iki hobisine de eşit uzaklıkta duran Tolga'yım.. Sahnede mesleğimi öğrenen izleyicilerin hemen mesleki danışmalarda bulunmaları ya da zorlu bir klinik uygulama sırasında benden şarkı söylememi

isteyen hastalarım, yüzde tebeşüm oluşturan ensantanelerdir..

Bundan sonrası için kariyer planınız nedir? İki 'hobi'nizden birine daha çok eğilmeyi hiç düşündünüz mü?

İnsan ne kadar deneyim edinse de, hep yeni bir şeyler öğreniyor. Bu benim için dişhekimliğinde de müzisyenlikte de geçerli. Hekimliğin bazen iskaladığımız bir yönü var, o da tüm hastalarımızın velisi olmak.. Koskoca bir yıl çalışır, üç beş gün ailecek bir tatil yapmak istersin, uzaklara bir yere de gittin örneğin, telefonun çaldı ve bir hastan acı içinde kıvrılarak arıyor, işte o zaman uzakdaki bir evladın sıkıntıda gibi hissedersin ya velilikten kastım bu.. Çoğu meslektaşımın bu duyguyu benimle paylaşacağından eminim. Dolayısıyla hekimlik teknik olarak emekli olunacak bir meslek değil aslında. Fiziksel ya da duygusal

olarak hastalarımıza zarar vermediğimizden emin olduğumuz sürece, kolay kolay bırakılabilecek bir meslek değil. Dolayısıyla kariyer planım, yapabildiğim sürece dişhekimliğine devam etmek ve dişhekimliğini daha keyifli bir biçime dönüştürdüğüm için, sesim çıktığı sürece şarkı söylemek, ya da çalabildiğim sürece müzik yapmak olur sanırım.

İkisini bir arada yürütmekte zorlandığınız anlar oluyor mu?

Profesyonel sahnenin ilk planda görülmeyen çok ayrıntısı var. Örneğin sahne üstündeki çalgı ve solist mikrofonlarının ses düzeyleri ve dengelerinin ayarlandığı “soundcheck” dediğimiz koskoca bir mesai var. Performans saatinden çok önce sahnede hazır bulunmayı gerektirir. Bir Cuma günü örneğin Çeşme’de sahne alacağımızı düşünün, saat 17:00-18:00 suları orda hazır bulunmalısınız.

Erken saatlerde basit bir cerrahi işlem için hastanıza randevu vermişsiniz ve bir komplikasyon gelişerek, işinizi öngörmediğiniz ölçüde uzatmış. Bu noktada -ki çok deneyimlemedim böylesi bir durumu- dişhekimliği hobi olmaktan çıkar; çünkü hiçbir müzisyen mesleki ilkeleri temelinde and içmez. Öncelik daima hekimliktedir, bunun tartışması da olamaz zaten.

Keyifli bir anı paylaşayım sizinle: Bir hastama çok sayıda implant yerleştirmişim, yapacakları ve asla yapmaması gerekenler konusunda bilgilendirmişim, özellikle de birkaç gün dinleme- ➔

si ve fiziksel aktiviteden uzak durması konusunda uyardım. Akşam bir düğün organizasyonu için sahne alıyoruz, bir de ne göreyim; bahsettiğim hastam, o etkinliğin davetlisi. Sahnede beni görmesiyle birlikte, yaramazlık yaparken annesine yakalanmış çocuk gibi olan yüz ifadesine mi gülsem, bin bir emekle yerleştirdiğim implantların prognozuna mı endişelensem bilemedim. Bir de yanıma gelip “amaan doktor bey, başıma bir şey gelse sen buradasın nasıl olsa..” demez mi?

Geriyeye dönüp baktığınızda daha farklı yapsaydım dediğiniz bir şey var mı?

Dünyaya bir daha gelsem dişhekimi olur muydum bilmiyorum, ama hangi işle uğraşırsam uğraşayım mutlaka yine müzikle ilgilenirdim. İnsanlara yardım etmeyi seven bir mizacımdır, o nedenle yine insan merkezli bir meslek sahibi olurum diye düşünüyorum. Hem bugünlerin mottosu da yok mu, “keşke değil, iyi ki demek lazım hayat- ta...”

Eşiniz de dişhekimi; ileride kızınızdan da üçüncü kuşak bir dişhekimi gelir mi?

Kızımın meslek seçiminde yönlendirici olmayı tercih etmiyoruz, eşim ve ben. Hangi işle uğraşırsa uğraşsın mutlu olması bizim için önemli bir ölçüt. Diğer yandan her anne ve baba kendi mesleklerinin zorluklarını öncelikle değerlendirdiği için çocuklarının meslektaşları olmasını çok da arzu etmezler. Hekimlik bir

tutku işi.. Eğer gönlünde hekim ya da dişhekimi olmak yatıyorsa elbette onu destekleriz.

Her iki uğraşınızdan da biraz uzaklaşmak istediğinizde sığdığınız başka hobileriniz var mı?

İkisi birden ağır geldiğinde -ki bu çok nadir olur bana- kızımın müzik yapmak müthiş dinlendirici oluyor. Sadece biz çalıyor ve biz dinliyoruz kendimizi. Bu sıklıkla yaptığımız bir şey, ancak böylesi durumlarda kurta- rıcı nitelik kazanıyor.

Profesyonel olarak iki işle uğraşmanın artıları ve eksileri neler?

Çok güzel bir soru. En önemli zorluk, döngüsel bir zaman ritmi içinde sizden başka on kişiyle birlikte takım çalışması içinde bir performans sergiliyor olmak. Örneğin

‘Müziyen bakış açısıyla hastanıza yaklaştığınızda empati yönünüz daha da güçleniyor, Hipokrat’ı sahneye taşıdığınızda da yaptığınız işe ölüm kalım meselesi gibi sarılıyorsunuz.’

bu tempo içinde çaldığınız eserin notaları, ya da eşlikçiyseniz akorları orkestrayla paralel olmak zorunda. Hele bir de solist vokalseniz söylediğiniz şarkının ezgisine, sözlerine ve aksanına hakim olmanız gerek. İşte bu noktada sahne üzerinde beş dakika sürecek bir parçanın mutfağı kimi zaman günler, hatta haftalar alabiliyor.

Meslektaşımız Bıçakçı birkaç yıl destek vermek üzere başladığı Positive Live Project macerasında 13. yılı doldurmaktan duyduğu mutluluğu ifade etti.

Çevremdeki insanlardan şunu çok duymuştum: “Oh ne güzel, günün stresini sahnede atıyorsun”. Yakından bakıldığında durum pek de öyle değil. Çok değerli ve yetenekli müzisyenlerle çalışıyorum ve elbette hayatım ikiye bölündüğünden sahne arkadaşlarımla aramdaki mesafeyi kapatmak için daha fazla çalışmak durumunda kalıyorum. Bu hekimlikten kaynaklanıyor sanıyorum ki iş disiplini konusunda kendime karşı çok acımasız olabiliyorum, ortak kaliteyi düşürmemek için çok çalışmam gerekebiliyor.

Ama geldiğim şu noktada çocukluğum ve gençliğimde en büyük hayalimi gerçekleştirebildiğim için mutluyum. Positive Live Project müzisyen meslektaşları arasında da oldukça saygın bir orkestra ve onun içinde hala yer alabiliyor olmak da ciddi bir ayrıcalık. Profesyonel iki iş demeyeceğim ama bu her iki hobimi birlikte

sürdürebilmenin tek yolu biriyle uğraşırken diğeriyle hiç düşünmemek. Yani sahnedeyseniz ertesi günkü vakayı, hasta başındayken de bir sonraki sahne performansını düşünmemek gerek.

Bunu yapmayı başarırsanız, her iki alanda da perspektifiniz genişliyor ve her ikisinde de önceden göremediğiniz şeyleri fark eder oluyorsunuz. Özetle; müzisyen bakış açısıyla hastanıza yaklaştığınızda empati yönünüz daha da güçleniyor, Hipokrat’ı sahneye taşıdığınızda da yaptığınız işe ölüm kalım meselesi gibi sarılıyorsunuz.

Kimi mesleklerin fiziksel ve zihinsel yorgunlukları diğerlerinden fazla olabiliyor. Dişhekimliği de bu meslekler arasında ilk sıralarda. Dolayısıyla her meslektaşına, bu kadar profesyonelce olmasa da özellikle en az bir sanat dalıyla ilgilenmelerini öneriyorum. Bunu yapan çokça da meslektaşım var biliyorum. □

'Büyük hayaller' ve gerçekler

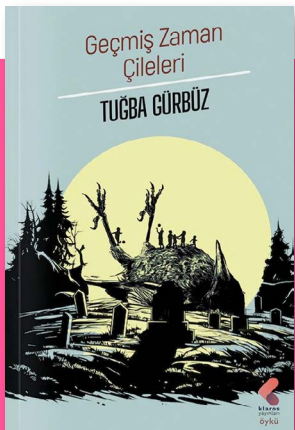
Tuğba Gürbüz'ün geçtiğimiz aylarda yayımlanan Geçmiş Zaman Çileleri kitabındaki "Bekleme Odası" adlı öykü benim için güzel bir sürprizdi. Tuğba ile henüz karşılıklı tanışma fırsatı bulamamış olsak da edebiyatın yine bana kazandırdığı bir dost oldu.

Daha önceki sayılarımızda yayımlanan Raymond Carver'in Tüysüz, Aylin Balboa'nın Linda Teyze, Engin Türkgeldi'nin Mükemmel Bir Gülüş öyküleri onun katkılarıyla hazırladığımız bölümlerdi. Bütün bu önerilerden onun edebiyattaki seçiciliğinin farkındaydım; kitaplarından yine dergimiz vasıtasıyla haberdar olmuştum.

"Bekleme Odası" bana Tuğba'nın ne kadar empati yeteneğine sahip bir insan olduğunu hissettirdi.

Dişhekiminden bir öykü okuyacağınız zaman bu öykünün kahramanının dişhekimisi ya da hastasıyla ilişkili olmasını bekliyorsunuz. Oysa Tuğba Gürbüz öyküyü bekleme odasında dünyayı çok da umursamayan bir delikanlının gözünden anlatıyor.

İlginç tespitlerle anlatılan öykünün kahramanı benim daha büyük hayallerim var derken aslında hayallerinin ne kadar da sınırlı olduğunu görebiliyoruz. Yazarı tarafından gönderilmiş olmasının rahatlığıyla öykünün tamamını yayımlıyoruz. Yüzünüzü güzel bir gülümsemeyle aydınlatacağına inandığım bu öykü için herkese iyi okumalar diliyorum. Yazarın diğer kitaplarının listesini de yan sayfadaki özgeçmişinden takip edebilirsiniz.

Geçmiş Zaman Çileleri

Tuğba Gürbüz

Klaros Yayınları
1. baskı Mart 2024

BEKLEME ODASI

“**B**aşhekim şehir dışındaymış. İçerideki yardımcısı. Hastaları bitince seni görüşmeye alacak. İstekli ve çalışkan görün”

“Fatma Teyze değil mi o?”

Sorum havada kalıyor. Dayım çoktan sıvışmış. Vallahi de o. Hörgüçlü deveye benzeyen bu sırtın dünyada bir eşi daha olacağını sanmam. Eli yüzünde. Parmaklarının arasından davul gibi şişmiş yanağı görünüyor. Dokunsan patlayacak gerginlikte. Yazık kadına. →

Yanına ilişip “Geçmiş olsun,” diyorum. Başını sallıyor oturduğu yerde. Ağzını bıçak açmıyor.

Önünde kaç kişi olduğunu merak ediyorum. Elinde numara fişi de yok. O gelesiyeye bütün numaralar bitmiş meğer.

“Neden bekliyorsun o zaman?” diye soruyorum şaşkınlıkla.

Başıyla paspas yapan adamı işaret ediyor. Doktor Hanım’ın işi erken biterse belki bakar, bekle demiş. Avucunun içindeki mendili kıvrıyor, buruyor sıkıntıyla. Aramızdaki sessizlik uzayınca “Köydekiler nasıl?” diye soruyorum.

'Sabahtan akşama aynı koridorları silmenin sıkıntısı benim de omuzlarımda şimdi. Dayımın beni layık gördüğü işe de bak! Partiyi aracı sokmuş bunun için. Yaşlı bunak. Benim daha büyük hayallerim var.'

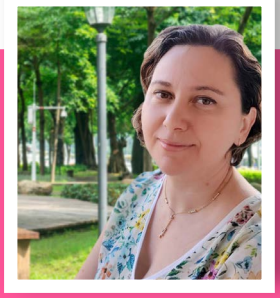
“İyi, iyi,” diye geçiştiriyor. Çenesi düşmüş yaşlılardan olmamasına seviniyorum. Derdim bana yeter zaten. Başkasının sıkıntularına kafa patlatacak değilim. Nice zaman sonra aklına geliyor.

“Sen niye geldin?”

Gerçeği söylemek işime gelmiyor. Dişimin arkasında çapak var, diyorum. Konuşurken dilim oraya gidiyor. Sivri çapak, dilimi yırtana kadar etrafında döndürüp duruyorum. Temizlikçi bıkkın bir tavırla yerleri paspaslıyor.

Hak veriyorum adama. Kir den kararmış püskülün ucundan süzülen suların yarattığı çamursu birikinti bir bataklıktan farksız. Leş gibi de kokuyor üstelik. Sabahtan akşama aynı koridorları silmenin sıkıntısı benim de omuzlarımda şimdi. Dayımın beni layık gördüğü işe de bak! Partiyi aracı sokmuş bunun için. Yaşlı bunak. Benim daha büyük hayallerim var.

Yerimden kalkıyor, önce pencereyi, sonra televizyonu açıyorum.

Tuğba Alaybeyoğlu Gürbüz

1976 'da Ordu'da doğdu. Ortaokulu Çanakkale Anadolu Lisesi'nde, liseyi Kayseri Nuh Mehmet Küçükçalık Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 2000 yılında Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ni, 2023 yılında İstanbul Üniversitesi AUZEF Çocuk Gelişimi önlisans bölümünü bitirdi.

2014 yılından beri ürünleri *Altzine, Artistik Bellek, Birgün Kitap, ekmek ve gül, Edebiyatist, Galapera Öykü, Kara Zambak, Mevzu Edebiyat, Oggito, Parşömen Edebiyat, Yeşil Gazete, Yitik Ülke* gibi çeşitli basılı ve dijital platformlarda yayımlanıyor. Ankara Dişhekimleri Odası "*Ütopya: Benim de Bir Hayalim Var*" ve Gökkuşluğu Kitabevi "*Gurbet, Hasret, Fedakarlık, Aşk*" öykü seçkilerinde yer aldı.

İlk öykü kitabı "*Lodos Çarpması*" 2015 yılında NotaBene Yayınları'ndan çıktı. 2020'de yayımlanan ikinci öykü kitabı "*Kendisiymiş Gibi*" Sarıyer Belediyesi'nin düzenlediği Fakir Baykurt Öykü Yarışması'nda on kitaplık kısa listeye girdi. 2021 yılında ilk çocuk kitabı "*Pelin ve Küçük Dostu Karamel*" Sia Çocuk'tan yayımlandı. Son öykü kitabı "*Geçmiş Zaman Çileleri*" 2024 yılında Klaros Yayınları tarafında basıldı.

Dişhekimliği mesleğinin yanı sıra çocuklar ve yetişkinler için öyküler yazan Gürbüz, Çanakkale'de yaşıyor. Çanakkale Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu'nda ve Çanakkale Kent Konseyi Kadın Meclisi Yürütme Kurulu'nda görev alıyor.

Her telden uzmanın boncuk gibi dizildiği programlardan biri var ekranda. Sıradaki doktorum civanım. Kısa boylu, kel bir herif. Allahın esirgediği açığı şirinlik muskası olarak kapayacak aklı sıra. Ağzından bal damlıyor. Güldükçe göbeği hopluyor. Yanına gelen hastaya sarılıp muayeneye başlıyor. Tavırlara bak hele. Nasıl da kibar, ölçülü. Cukkarları toplamak için rol kestiği her hâlden belli. Tepemin taşı daha da atıyor. Yerimde huzursuzca kıpırdanıyorum. Fatma Teyze bir içeriden gelen seslere bir de ekrana bakıyor.

“Büyük şehrin doktorları daha merhametli bak.” İçimden “Ne safsım, hemen de yedin,” derken ağzımdan “İnanmıyorum, bence hepsi tiyatro,” sözleri dökülüyor. Kötü bir dublajdan farkım yok.

Anlamaz gözlerle bana bakınca “Oyun yani,” →

diyorum. “Rol yapıyorlar.”

“Türkan Şoray gibi mi?” diye soruyor.

Omuz silkiyorum. “Onun gibi bir şey.”

Üç çeyrek saat daha geçiyor beklerken. Fatma Nine'nin başı öne düşüyor. Uykulamaya başlıyor. Sabah, minibüse binmek için kim bilir kaçta kalktı.

Kapı sertçe kapanınca korkuyla yerinde zıplıyor. Herifin teki homurdana homurdana çıkıyor.

Fatma Teyze, “Kollarına kuvvet. Ne de çok insan varmış bekleyen,” diyor. Dudaklarından kanlı gazlı bez sarkanlar, ağzı yamulanlar çıkıyor peşi sıra. Karnım guruldayınca saate bakıyorum. Neredeyse on iki. İçeride bizden başka kimse kalmamış.

Kapı açılıyor. Beyaz önlüklü bir kadın dışarı çıkıyor. Pek de güzel maşallah. Allah sahibine bağışlasın.

“Ali Bey’in yakını siz misiniz?”

“Evet, ağırlı bir hastamız vardı,” derken Fatma Teyze’ye göz kırpmıyorum. İstifini bozmadan doğruluyor. Doktorun yardımıyla içeri geçiyor. Kapıyı çekip merdivenlere yöneliyorum. Akşama uydururum nasılsa bir şeyler. Gün boyu temizlik yapacak değilim. Önüm sıra kalçasını çalkalayarak yürüyen hatuna bakıyorum. Eski bir manitaya benzetiyorum ama emin olamıyorum. Gövdesinden yükselen çiçek kokusu içimi gıcıkıyor. Elimdeki şeffaf dosyayı önüne doğru atıyorum. Eğilip alıyor.

“Sizden düştü galiba.”

Dosyayı bana uzattığında haklı çıktığımı anlıyorum.

“Ayşe!”

Bakışları elime tutuşturduğu evrakta.

“İş arıyorsun demek.”

“Bakıyorum işte bir şeyler.”

“İyi olacak hastanın doktor ayağına gelmiş. Merak etme, bu iş bende.”

Koluma giriyor hemen. Eskisi gibi de cilveli. Hastanenin içinde beni peşi sıra sürüklüyor. Karnımızı da doyurunca bir sigara tütürmek için dışarı çıkıyoruz. Bir, iki telefon görüşmesi yapıyor.

“Özel güvenlik sertifikası?”

Kafamı sallıyorum coşkuyla.

“Var efendim,” diyor.

Telefonu kapatırken ağzı kulaklarında. Elimizdeki çay bardaklarını şarap kadehi gibi tokuşturuyoruz. Saatine bakıyor.

“Benim işe dönmem

gerek,” diyor telaşla. Yanağı-

ma uzanıp öpüyor. Dudakları

ağzımın kıyısında. Bileğini tutup

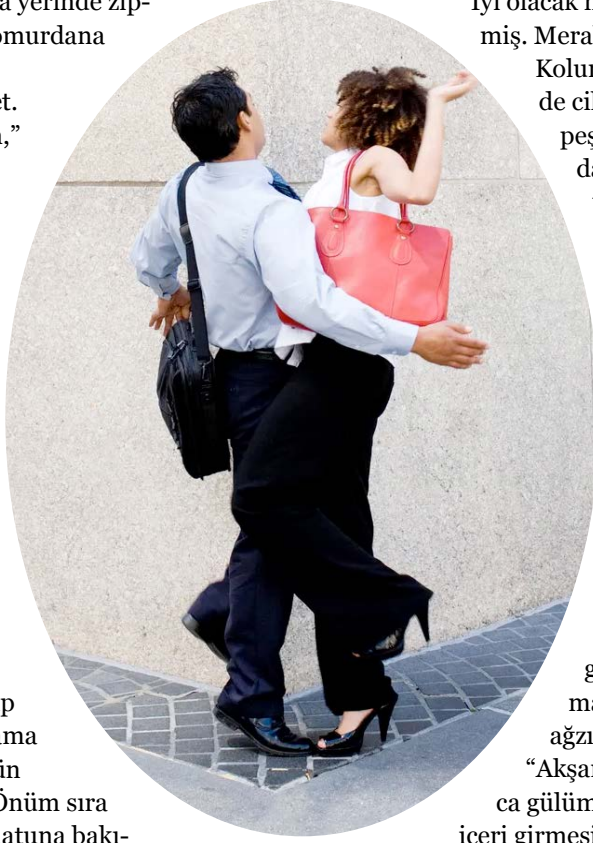
“Akşama ararım,” diyorum. Çapkın-

ca gülümsüyor. Bir sigara daha yakıp

içeri girmesini izliyorum. Fatma Teyze

görünüyor az sonra. Ağzındaki kanlı tamponu

çıkartıp yere atıyor. Eli yüzünde değil artık. Şişe de inmiş sanki. “Sıranı bana verdin...” diyecek oluyor, susturup koluna giriyorum. Başımınla minibüs durağını gösteriyorum. Ağır ağır yürüyoruz

Kongre

Kurs

Sempozyum

Dünya Dişhekimleri Birliği FDI 108. Kongresi

12-15 Eylül 2024

İstanbul Kongre Merkezi - İstanbul
www.fdiworlddental.org

Avrupa Osseointegrasyon Birliği Kongresi

24-26 Ekim 2024

Milano - İtalya
www.congress.eao.org

Fransa Dişhekimleri Birliği (AFD) Kongresi

26-30 Kasım 2024

Paris - Fransa
www.adfcongres.com

Greater NewYork Dental Meeting

29 Kasım - 4 Aralık 2024

New York - ABD
www.gnydm.com

IDS 2025 Köln Uluslararası Dişhekimliği Fuarı

25-29 Mart 2025

Köln - Almanya
www.ids-cologne.de

103. IADR Kongre ve Fuarı

20-25 Haziran 2025

Barselona - İspanya
www.iadr.org/2025iags

fdi **İstanbul 2024**
Dünya Dişhekimliği Kongresi

İSTANBUL 2024

YARATICILIĐI VE
MÜKEMMELLİĞİ
BULUŐTURUYORUZ

12-15
Eylül 2024
İstanbul, Türkiye
<https://world-dental-congress.org>

'Cevfufem ve diş hastalıkları vücudu beşerden ayrı bir kısım mıdır?'

Diş Tabipleri Cemiyeti Mecmuası'nın Kanunisi (Ocak) 1929 tarihli 40. sayısında Müstakim Zade imzasıyla yayımlanan okur mektubu dişhekimliğinin genel tıbbın bir parçası olarak kabul edilmesine yönelik çabaların Türkiye'de neredeyse dişhekimliği tarihinin başlangıcına dayandığını gösteriyor. Mektubun bugünkü imla kurallarına uymayan yazım hatalarını orijinal metinde olduğu gibi bıraktık. Anlaşılacak kadar eski sözcüklerin günümüz Türkçesi karşılıklarını ise parantez içinde italik olarak yanına ekledik.

Diştabipleri cemiyeti mecmuası müdürlüğüne,

Efendim;

Bu hafta mesleğinin biricik mecmuasında "Eczacı ve dişçi mektepleri tıbbi ve hayati fizik muallimi" Dr. Kazım Beyin (Tababet ve dişçilikte ziya tedavisi) namı altında bir eserlerinin intişar eylediğini (yayımlandığını) büyük bir sevinçle haber aldık.

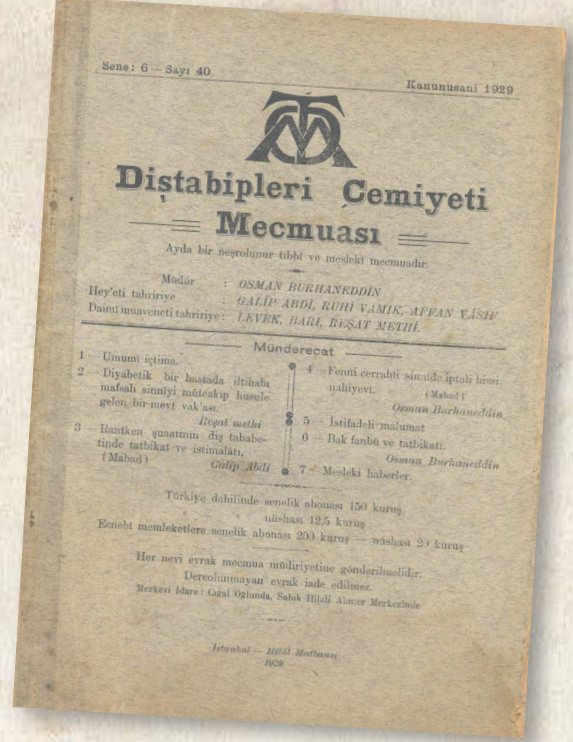
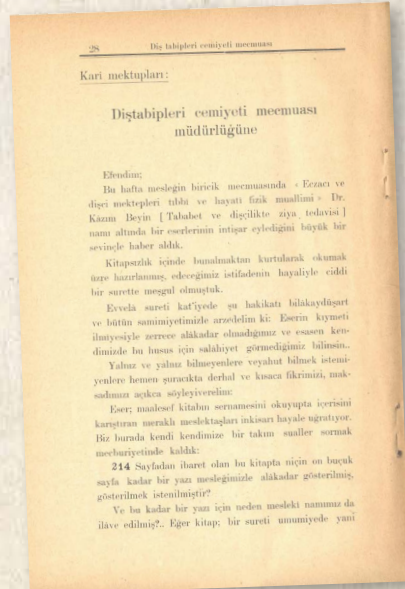
Kitapsızlık içinde bunalmaktan kurtularak okumak üzere hazırlanmış, edeceğimiz istifadenin hayaliyle ciddi bir surette meşgul olmuştuk.

Evvela sureti kat'iyede (kesinlikle) şu hakikati bilakaydüşart (kayıtsız şartsız) ve bütün samimiyetimizle arz edelim

ki: Eserin kıymeti ilmîyesiyle (bilimsel değeriyle) zerrece alakadar olmadığımız ve esasen kendimizde bu husus için salâhiyet (yetki) görmediğimiz bilinsin...

Yalnız ve yalnız bilmeyenlere veyahut bilmek istemiyenlere hemen şuracıkta derhal ve kısaca fikrimizi, maksadımızı açıkça söyleyiverelim:

Eser; maalesef kitabın sernamesini (önsözünü) okuyupta içerisini karıştıran meraklı meslektaşları

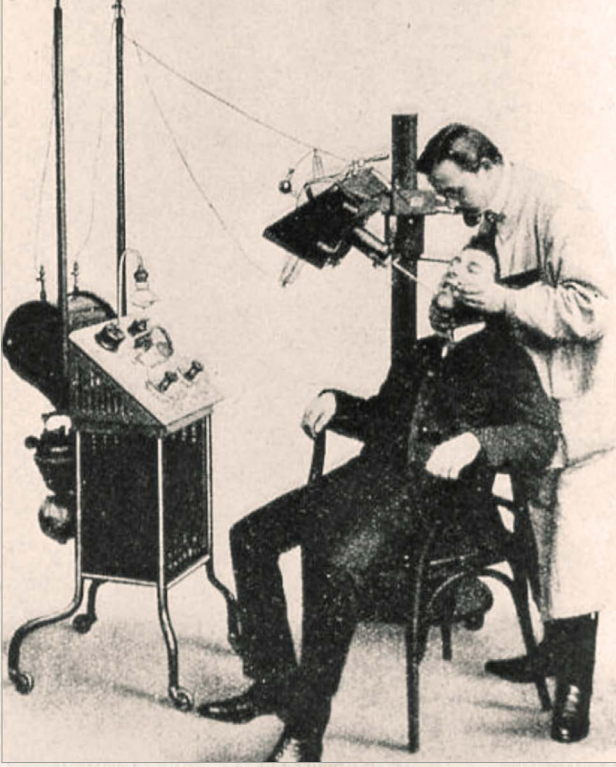
inkisarı hayale (hayal kırıklığına) uğrattıyor. Biz burada kendi kendimize bir takım sualler sormak mecburiyetinde kaldık:

214 Sayfadan ibaret olan bu kitapta niçin on buçuk sayfa kadar bir yazı mesleğimizle alakadar gösterilmiş, gösterilmek istenilmiştir?

Ve bu kadar bir yazı için neden mesleki namımız da ilave edilmiş?.. Eğer kitap; bir sureti umumiyede (genel görünümde) yani tababetin bütün şubelerini alakadar ettiğinden her bir biraş için de bu kadar az yazıldığı - makamı iddiada - ileri sürülmek istenirse o halde müsade buyursunlar soralım;

Cevfufem (ağız boşluğu) ve diş hastalıkları vücudu beşerden (insan vücudundan) ayrı bir kısım mıdır?.. ki kitabın bilhassa isminde "tababet ve dişçilik" diye bir ayrılık iltizam olunmuş (gerekli görülmüş)? Bu kasdi iltizam (gereklik) neden?.

Hariçî. Dahilî. Aynî. Cildî. Bevlitenasülî (ürolojik) ... V. S bütün emrazı umumiye (genel hastalıklar) şubelerinde ayrı ayrı gösterilen usul ve tarzı tedavinin zikri tababete aitte "Dişçilik" de mevcut emrazı esnan ve fem (ağız ve diş hastalıkları) ve onların tedavi tarzları tababetin bir şubesiyle alakadar değilmi?.. Yoksa cevufem ve mütaallikatı (ilgili kısımları)

Dental radyolojinin tarihi neredeyse bilimsel dişhekimliğinin başlangıcına dayanıyor. Okur mektubunda şikayet edilen 'Tababet ve Dişçilikte Ziya Tedavisi' kitabının yazarı Tıp Fakültesi Tıbbi Fizik Müderris Muavini Dr. Kazım Nuri İçgören, bu görevine ek olarak 1928'de Eczacı ve Dişçi Mektepleri Fizik Muallimliğine atanmış.

emrazı; tababeti umumiyle alakadar olmayan bir kısımımızdır?.

Bir çok düşündük; bunları bir türlü halledemedik. Ve nihayet bildiğimiz ihtimal kuvvetle teeyyüt etti (*doğrulandı*)... Söyleyiverelim: maalesef bu asırda henüz hakikati görmek istemiyen; bedbin (*kötümser*) ve haris (*açgözlü*) düşüncelerin zebunu (*zavallısı*) olanlar var. İşte size misal:

Kitabın unvanını değiştirmesi için müellifin (*yazarın*)(empoze) edildiğini (*zorlandığını*) ve enpozanında (*zorlayanın da*) meslektaş geçindiğini biliyoruz.

Evet! Biz itiraf ediyoruz: Türk diş tababetinde bugün henüz yüz ağrıtaacak bir eser mevcut değildir. Buna bir çok haklı vaziyetler sebep olmuştur. Ve fakat şimdiden sonra müstakbel gençlik istediği eserleri zengin milli kütüphanesinde bulabilecektir.

Bugün bu eseri okuyan bir meslektaşın; selâhiyettar (*yetkili*) bir kaleminden çıkmış bu eseri okuyunca hayret etmemesi imkansızdır.

Bugün rontken şuanın -tababeti umumiyede olduğu gibi- mesleğimizde de oynadığı büyük rolü bilmiyen hemen hiç bir meslektaş dişhekimi yoktur. Yine her bir meslektaş bilir ki ecnebi lisanlarıyla bu bahse dair çıkan eserler; mesleki yüzlerce hatta deha fazla sahifeleri ihtiva eden kıymetli birer rehberdirler.

Madem ki diş tababeti; tababeti umumiye ile alakadar olmadığı kanaati cihetine (*yönüne*) gidiliyor o halde muhterem hocamızdan bir recamız var;

lütfen kabul buyursunlar:

Bize sırf dişhekimliğini alaka ve münasebettar eden bir "rontkenoloji" kitabı telif etsinler.

Pek tabii olarak ve cidden mütehasşısı (*uzmanı*) buldukları branşın mesleğimizdeki tatbikatının en ince teferruatına tadar kayıt ederek kütüphanemizin büyük bir noksanını lütfen ikmal buyursunlar (*tamamlasınlar*).

Eserleri için bugünkü ve yarınki meslektaş zümresi candan taliptir. Bunu gerçi kendilerinden istemeğe -dersiyle alakadar olmadıklarından dolayı- hakkımız olmaz, ve fakat madem ki bu kadar hayırlı bir hareket başlamıştır; tebrik ve yüksek hislerimizle takdir ettiğimiz bu fealiyetlerinin o yolda temadisini (*devamını*) dileriz.

Yalnız hayret ettiğim bir nokta: zikretmeden geçersen vicdan azabı duyarım:

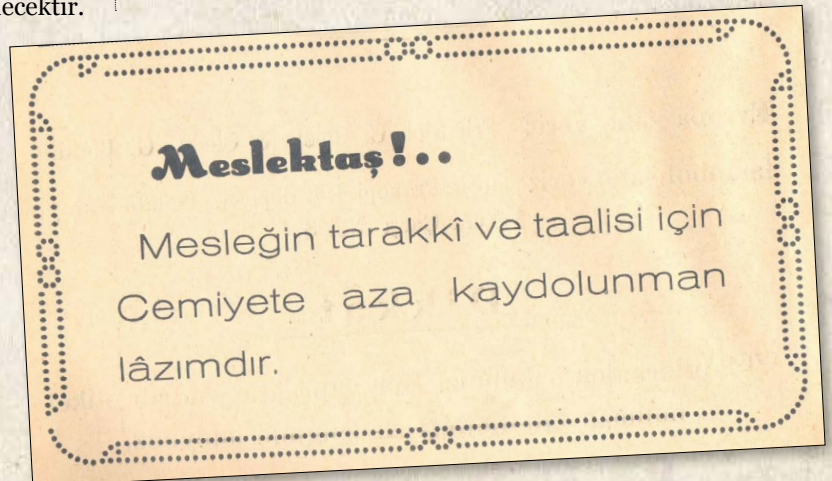
Bizde bu mesleğin bu kadar kimsesiz ... Zavallı ... kalmasıdır.

Çalışan, himaye eden bir kaç muhterem ve güzide sima, hakikati gören lütüfkar zevat (*iyiliksever zatlar*) maalesef bugün ekalliyettedir (*azınlıktadır*). Ve fakat iftiharla söyleyorum: Ümit Ölmez!.. istikbalin münevver (*aydın*) ve hazık (*usta*) meslektaşları aziz mesleğin layık olduğu mertebeyi kusvayı (*en yüksek dereceyi*) ona vermekte gecikmiyeceklerdir.

Bayazıt 27-1-929

Müstakim Zade

Dişhekimi

Türk Diş Tabipleri Cemiyeti Dergisi'nin Temmuz 1931 tarihli 48. sayısında dişhekimlerini üye olmaya davet eden ilanı.

şövalyeler adası RODOS

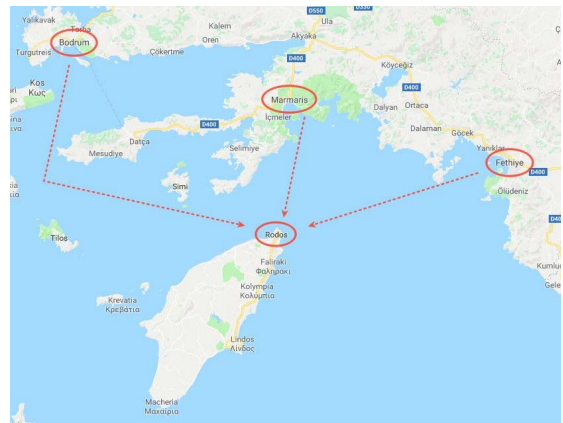

7. yüzyılın sonlarında Bizans kalesi olarak inşa edilen Rodos Kalesi'nin ana giriş kapısı

Schengen vizesi ile ilgili zorluklar devam ederken kapıda vize uygulamasıyla gidebileceğimiz adalardan biri olan Rodos adası bu yazıdaki durağımız. Adanın adı Eski Yunanca Rhódon (gül)'den gelir ve güller adası olarak da anılır. Yunanistan'ın en büyük adalarından biri olan ve 12 Adalar'ın yönetim merkezi olan Rodos adası, Türkiye'den sadece 20 kilometre uzaklıkta.

Marmaris'ten bir saatlik yol

Fethiye-Marmaris açıklarında olan Rodos'a Bodrum, Marmaris, Fethiye gibi birçok noktadan feribotla ulaşma sağlanabiliyor. →

Eski şehrin hemen girişindeki Hipokrat Meydanı hediyelik eşya dükkanlarıyla bezeli bir turistik çarşı

Bununla birlikte uçak da tabii ki bir alternatif. Kapıda vize uygulamasıyla birlikte popüler rotalardan biri olan Rodos, özellikle yaz aylarında çok kalabalık. Bu nedenle tatil programınızı yaparken eğer günübirlik seyahat etmeyecekseniz konaklamanızı erkenden ayarlamanızda fayda var.

Yaklaşık 400 yıl boyunca Osmanlı İmparatorluğu egemenliğinde olan adanın tarihi MÖ 2500 yıllarına kadar uzanıyor. Bu nedenle her dönemin tarihi izlerine rastlamak mümkün.

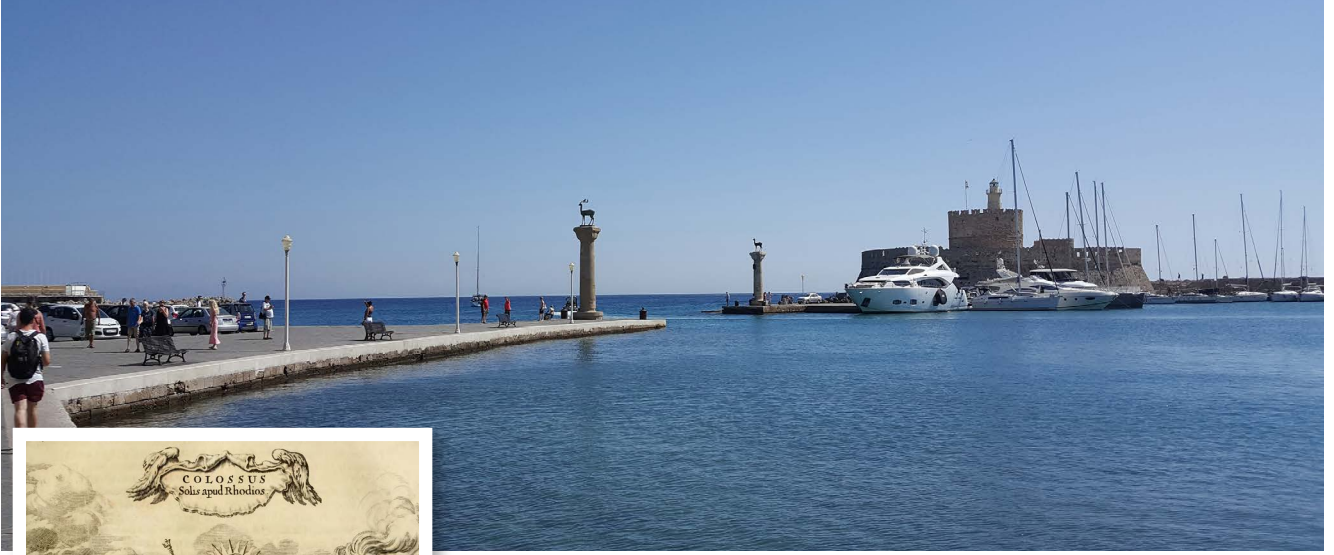
Adaya ayak basmanızla birlikte efsanesi sizi karşılayan ve eski dünyanın yedi harikasından biri olarak kabul edilen Rodos Heykeli MÖ 280 civarında Dorlar tarafından Rodos liman girişine inşa edilmiştir. Bu devasa heykelin tam 32 metre yüksekliğinde olduğu varsayılıyor. Rodos Adası'nın hemen girişine konuşlandırıldığı için adaya gelebilecek tüm saldırılardan koruduğuna inanılmış.

Hatta zamanın inançlarına göre yapılmadan önce Tanrı Zeus'tan güç alması amaçlanmış. Günümüzde ise Rodos Heykeli'ni göremiyoruz. Çünkü M.Ö 250 yıllarında olan deprem sonucu tamamı yıkılmış. Kalıntıları da adada bulunan müzede sergileniyor. Şu an heykel yerine temsili olarak iki sütun üzerine geyik yapılmış.

Yürüyerek ya da eşekle ulaşılabilen bir tepede yer alan Lindos Akropolü her yıl binlerce ziyaretçiyi çekiyor.

Rodos limanında bulunan Evangelismos Kilisesi de rota üzerinde görebileceğiniz yapılardan biri. Duvardaki freskler, vitray camları ve büyük avizeleri oldukça mistik bir hava oluşturmuş. ➔

Bir zamanlar limanın iki ucuna iki ayağı bastığı iddia edilen Rodos Heykeli'nin yerine temsili olarak iki sütun üzerine birer geyik heykeli yapılmış.

Cami 1808'de büyük bir onarım geçirmiş. 2005'te restore edildikten sonra ibadete kapatılmış.

Lindos

Rodos gerçekten büyük bir ada. Old Town olarak bilinen bölgeden yaklaşık 1,5 saat mesafede bulunan Lindos görülmesi gereken yerlerden birisi bence.

Rodos merkezden otobüs ya da taksiyle gelerseniz, 1,5 saatte varırsınız. Araba kiralamak da bir seçenek tabii ki.

Ayrıca Rodos Mandraki Limanı'ndan kişi başı 20 Euro olan günübirlik tekneleri de kullanabilirsiniz. Mandraki Limanı'ndan taksiyle gelmek isterseniz 65 Euro, otobüs tercih ederseniz kişi başı 5,50 Euro'ya ulaşım sağlanıyor.

Lindos, bembeyaz yapılarıyla yamaca kurulmuş bir köy. Tepesinde büyük bir kalesi, aşağısında da pırl pırl bir denizi var.

Daracık şirin sokaklarında hediyelik eşya satan yerler, tavernalar, cafeler, dondurmacılar, marketler bulunuyor. Hepsi de bembeyaz yapıların içinde bir bütün olmuş. →

Tapınak Şövalyeleri'nden Osmanlı'ya

Rodos adasının Tapınak Şövalyeleri tarafından inşa edilmiş kalesi ve Orta Çağ'dan kalma mahallesi UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndedir.

Kalenin yıllarca bu kadar korunmuş olması gerçekten şaşırtıcı. Old Town'u gezerken 4 kilometre boyunca uzanan kalenin ve surların arasında dolaşmak, inanılmaz hissettiriyor.

Old Town'u tümüyle sarmış Rodos Kalesi'ni ve surlarını gördüğünüzde bana hak vereceğinize eminim.

Eski şehrin en ünlü sokağı Şövalyeler Sokağı (Street of the Knights). Sabah erken saatte kimse yokken gezerseniz çok seveceğinize eminim! Sokağın sonunda da şövalyeler zamanından kalma meşhur 'Büyük Üstadlar Sarayı' var. İlginç varsa sarayın içindeki 'Arkeoloji Müzesi'ne girebilirsiniz.

Rodos'ta çok sayıda camii de var, hatta adı 'Süleymaniye Camii' olan bir camii bile var. Kanuni Sultan Süleyman'ın Rodos'u fethettikten sonra yaptırdığı Süleymaniye Camii, meşhur Sokrates Sokağı'nın tepesinde, zarif minaresiyle sizi selamlıyor.

Rodos adasının Tapınak Şövalyeleri tarafından inşa edilmiş kalesi ve Orta Çağ'dan kalma mahallesi UNESCO Dünya Mirası Listesi yer alıyor.

Rodos'taki çok sayıda camiiden biri de Kanuni Sultan Süleyman'ın Rodos'u fethettikten sonra yaptırdığı Süleymaniye Camii (üstte). Müjde Kilisesi olarak da bilinen Evangelismos Kilisesi ve çan kulesi İtalyan yönetimi altında 1925'te tamamlanmış (yanda).

Lindos'un tepesinde bir kale var. Oraya çıkmak için uzun bir merdiven yapmışlar. Biraz efor sarfetmeniz gerekiyor. "Ben o kadar merdiveni çıkamam" dersanız, eşeklerle tepeye kadar çıkabiliyorsunuz.

Yunanlılar'ın, Romalıların, Bizanslıların, St John Şövalyeleri'nin ve Osmanlıların yaşadığı derin bir tarih yatıyor burada. Tapınakları, meydanları, Helenistik merdiven ve duvarları görülmeye değer.

Akropolis çok geniş bir alana yayılmış. Bu yüzden 45 dakikanızı buraya ayırmanız gerekir. Akropolis 8:00-19:40 saatleri arasında her gün açık.

Menüde tanıdık lezzetler

Lindos'ta güzel vakit geçirdikten sonra çatı katı olan restoranlardan birinde keyif yapabilirsiniz. Hafif gün batarken güzel dizayn edilmiş bir çatıda oturmak çok iyi geldi.

Türkiye'den gelip Rodos'ta damak tadı konusunda sorun yaşanmayacağını düşünüyorum. Hatta menülerde tanıdık isimlere de rastlamanız mümkün. Lezzetler birebir tutmasa da menüde cacık, musakka, dolma, İzmir köfte gibi yemek isimleriyle karşılaşmanız muhtemel.

Özet olarak Rodos Adası'nda gezilecek yerleri başlıklar altında toplarsak:

- ▶ Rodos Akvaryum
- ▶ Elli Beach

- ▶ Evangelismos Kilisesi
- ▶ Mandraki Limanı ve Yel Değirmenleri
- ▶ Rodos Heykeli
- ▶ Rodos Kalesi
- ▶ Grand Masters Palace (Büyük Ustaların Sarayı)
- ▶ Dekoratif Sanatlar Koleksiyonu
- ▶ Arkeoloji müzesi
- ▶ Our Lady of the Castle
- ▶ Street of the Knights (Şövalyeler Sokağı)
- ▶ Medieval Clock Tower (Ortaçağ Saat Kulesi)
- ▶ Süleymaniye Camii
- ▶ Hipokrat Meydanı

Eski şehrin en ünlü sokağı Şövalyeler Sokağını sizin saatlerde gezmekte fayda var.

Tüm sayılara ulaşmak için tıklayın

